

Innkomne forslag til årsmøtet i Innlandet Arbeiderparti 2022

1.0 Arbeidsliv

- 1.1 A-krimssenter i Innlandet
- 1.2 En lønn for hele arbeidstiden
- 1.3 Meir tid til kjerneoppgåvene i førstelinja
- 1.4 Bedrifter som ikke kan få tak i lærlinger må fortsatt kunne konkurrere om offentlige anbud
- 1.5 Rammen for varig lønnstilskudd må økes

2.0 Energi

- 2.1 Energipolitikken må under sterkere politisk kontroll
- 2.2 Folkets energidugnad
- 2.3 Politisk styring av kraftmarkedet
- 2.4 Strømkostnader
- 2.5 Myndighetene må gjeninnføre folkevalgt kontroll over energiresursene
- 2.6 Kontroll med kraft og priser
- 2.7 En aktiv energipolitikk for hele landet
- 2.8 Vi må ta ansvar for egen energipolitikk
- 2.9 Tiltak mot strømpriskrisen
- 2.10 Norsk kraftmarked
- 2.11 Renovering av gamle kraftanlegg
- 2.12 Strømstøtte
- 2.13 Strømpris – krav om endring.

3.0 Skole, utdanning og forskning

- 3.1 To universiteter i Innlandet fylke
- 3.2 Forskningens løft
- 3.3 Avlys eksamen 2022!
- 3.4 Økt studiestøtte
- 3.5 Utdanningssystemet i Innlandet må dimensjoneres bedre, i tråd med næringslivets behov
- 3.6 Behov for politisk styring av studieplasser innen medisinstudium
- 3.7 Grunnfinansiering til forskningssenter – bærekraft og digitalisering
- 3.8 En framtidsretta eksamen
- 3.9 Vi må ta vare på elevene
- 3.10 Legge opp for flere anonyme vurderinger i skolen
- 3.11 Ekstra støtte til studenter i ulike kriser, som koronapandemien, må gis som stipend og ikke lån.
- 3.12 Rettferdig skoleskyss
- 3.13 Inkludering av tegnspråk på skolen
- 3.14 Reetablering av studieplasser ved Politihøgskolen Kongsvinger (Sæter)
- 3.15 PHS Kongsvinger som nasjonalt senter for EVU og operativt øvingscenter
- 3.16 Styrking av ressursene i grunnskolen, med fokus på psykisk helse
- 3.17 Skolemat for alle

- 3.18 Tidlig innsats i skolen
- 3.19 Et næringsrikt skolemåltid hver dag
- 3.20 Nasjonalt senter for yrkesfag
- 3.21 Fra fagskole til Universitet/Høgskole

4.0 Samferdsel

- 4.1 Bedre kollektivtilbud fra Kongsvingerregionen til Hamar
- 4.2 Bruprogrammet styrkes i Innlandet generelt og Kongsvingerregionen spesielt.
- 4.3 Etablering av kollektivknutepunkt og gang- og sykkelbru i Kongsvinger
- 4.4 Persontog på Solørbanen
- 4.5 Bedre veiforbindelse mellom øst og vest
- 4.6 Bedre buss- og togtilbud i Innlandet
- 4.7 Få jernbanetransporten i Innlandet på skinnene igjen
- 4.8 Differensierte drivstoffpriser i distriktene
- 4.9 Fylkesvei 24 må ferdigstilles
- 4.10 Ny kryssløsning på Minnesundvegen/Fv33 (v/Fritjof Nansens veg/Østre Totenveg i Gjøvik)
- 4.11 Gjøvikregionen må få et reelt kollektivtilbud til Gardermoen – gi oss flybuss nå!
- 4.12 Gjøvikbanen må rustes opp med kortere reisetid og bedre kapasitet
- 4.13 Samferdselsdepartementet må ta initiativ til helhetlig utbygging av rv. 4
- 4.14 Heltidsstillinger og egendrift i kollektivtrafikken
- 4.15 Kollektivtilbud i distriktene
- 4.16 Kollektivtilbud i Kongsvinger-regionen
- 4.17 Sikre utvikling av riksveier og Europaveier i vår region
- 4.18 Sikre et godt og miljøvennlig togtilbud i Norge
- 4.19 Sikre gode togforbindelser for Lillehammer
- 4.20 Busslinje i nedre Søre Ål
- 4.21 Næringsprosjektet – Godspakke Innlandet
- 4.22 Opprusting av Brandval Bru
- 4.23 Hjelmpåbud for ATV
- 4.24 Prosjektet E16 fra E6 til Kongsvingerregionen må ferdigstilles
- 4.25 FV24
- 4.26 Utarbeidelse av handlingsprogram for fylkesveger
- 4.27 Gang- og sykkelveier – Prøveprosjekt
- 4.28 Kortere reisetid og økt kapasitet på Gjøvikbanen
- 4.29 Sander Bru må oppgraderes
- 4.30 Løyingane til utbetring av fylkesvegane må aukast
- 4.31 Ferdigstilling av E16 i Valdres
- 4.32 Sikre helhetlig utbygging av Riksveg 4
- 4.33 Kollektivtilbud vestsiden av Mjøsa til Gardermoen/Romerike
- 4.34 Statlig finansiering viktige fylkesveier
- 4.35 Elektrifisering av hele Røros- og Solørbanen

5.0 Flyktning-, asyl-, innvandrings- og integreringspolitikk

- 5.1 Bosetting av flyktninger - IMDI

6.0 Boligpolitikk

- 6.1 Eie bolig – ikke leie

7.0 Helsepolitikk

- 7.1 Fastlegeordningen er i krise, dette rammer folk flest i distriktene
- 7.2 Mangfoldig tilbud innen rus- og psykiatribehandling
- 7.3 En god rus- og psykiaritjeneste med et bredt tilbud – både i by og land
- 7.4 Nå må vi få guttene på banen!
- 7.5 Gjør bind, tampong og menskopp tilgjengelig for kvinner!
- 7.6 Gjeninnføring av rekvisisjonsretten for henvisning fra lege
- 7.7 Regjeringen må rydde opp i kaoset som er skapt i Helsevesenet under Solbergregjeringen
- 7.8 Nasjonal sykehusplan på psykisk helseverns premisser
- 7.9 Mer ressurser til psykiatri/rus i kommunene
- 7.10 Bedre tannhelse for alle, ikke bare noen
- 7.11 Tannhelsekostnader
- 7.12 Null pluss
- 7.13 Utredning og endring av foretaksmodellen
- 7.14 Kvinners helse må prioriteres nå

8.0 Landbrukspolitikk

- 8.1 Sikre norsk matvareproduksjon i fremtiden
- 8.2 Levende landbruk
- 8.3 Norsk mat produseres ikke av seg selv
- 8.4 Landbruket i en krevende rekrutteringssituasjon

9.0 Kultur, familie og likestilling

- 9.1 Juni er en av de viktigste likestillingsmånedene
- 9.2 Retten til å engasjere seg uten å møte hets og hersketeknikker
- 9.3 Vold og seksuelle overgrep blant barn og unge
- 9.4 Likestillingspolitikken må videre
- 9.5 Støtte til kulturgrupper som skaper en forskjell
- 9.6 Delt bosted i barnefordelingssaker
- 9.7 Industrimuseum
- 9.8 Barnevernsreformen må fullfinansieres
- 9.9 Vi trenger en forpliktende handlingsplan mot vold mot kvinner og vold i nære relasjoner

10.0 Arbeidsplasser og næringspolitikk

- 10.1 Fleire offentlige arbeidsplasser i distrikta
- 10.2 Etablering av Bionova i Innlandet
- 10.3 Skape ny vekst for industrien i Gjøvikregionen gjennom å legge til rette for areal- og kraftkrevende industri.
- 10.4 Grensehandel
- 10.5 Sikre Mjøsbyen som motor for Innlandet
- 10.6 SSB Kongsvinger er en viktig kompetansearbeidsplass og må styrkes
- 10.7 Sørli flerbruksterminal
- 10.8 Hasvallsætra industriområde
- 10.9 Tollstasjon ved grensen

11.0 Kommuneøkonomi

- 11.1 Ja til mindre forskjeller – også mellom kommuner!
- 11.2 Inntektssystemet til kommunene må i større grad hensynta deltidsinnbyggere
- 11.3 Ressurskrevende tjenester

- 11.4 Utbedring av ordningen med refusjon for ressurskrevende tjenester
- 12.0 Øvrige temaer
 - 12.1 16-årig stemmerett ved kommune- og fylkestingsvalg
 - 12.2 Opprettelse av nye soningsplasser i Innlandet
 - 12.3 Økt innsats mot konspirasjonsteorier og ekkokammere

1.0 Arbeidsliv

Forslag nummer 1.1

Tittel: A-krimssenter i Innlandet

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti

Forslag: Mange gode grunner til at A-krimssenter i Innlandet må etableres i Kongsvingerregionen

Begrunnelse: Etter at Solberg-regjeringen bremset videre utbygging av A-krimssentre (Arbeidslivs-kriminalitetssenter) i Norge, er det på tide vi får fart på opprettelse av et slikt senter i Innlandet. Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetaten er samlokalisert i A-krimssentre i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tønsberg. I tillegg er det besluttet å etablere et A-krimssenter i Alta i 2022.

Arbeidslivskriminalitet er et stort og voksende samfunnsproblem og framstår som en trussel mot det seriøse og organiserte arbeidslivet. Ifølge arbeidslivet.no (FAFO) koster a-krim det norske samfunnet ca. 28 milliarder kroner i året (2015). Konsekvensene er alvorlige både for arbeidstakere som blir berørt, for bransjer og virksomheter som rammes, og for finansieringen av velferdssamfunnet. Det arbeidslivet som har skapt lønnsomme og trygge arbeidsplasser i Norge gjennom tidene, må sikres og vi kan ikke la økonomisk kriminalitet være en voksende trussel for finansieringen av velferdsstaten. Vi må bekjempe denne ulovlige virksomheten med målrettede og effektive tiltak og med en slik kompetanse som A-krimssentre er satt til å forvalte.

Vi ser et stort behov i Kongsvingerregionen, der vi har grensetilknytningen til Sverige og mange arbeidsinnvandrere. Det er et stort behov for å samlokalisere tjenester i Kongsvingerregionen slik at disse kan rykke ut sammen og det blir særdeles viktig sett i sammenheng med den nye politistasjonen som nå skal etableres ved grensen. Sett hen til de utfordringer som er knyttet til nærhet til Svenskegrensen og de muligheter som allerede i dag er tilstede, vil det være naturlig å etablere et av A-krimssentrene i Kongsvingerregionen slik at en kan dra nytte av det tette norsk-svenske samarbeidet på politistasjonen ved grensen.

I Hurdalsplattformen er bekjempelse av arbeidslivskriminalitet trukket fram og regjeringen vil etablere flere sentre mot arbeidslivskriminalitet (A-krimssentre).

Innstilling fra styret: Det vises til tidligere arbeid for etablering av et A-krimssenter i Innlandet og lokaliseringen som det har vært pekt på i den forbindelse. Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 1.2

Tittel: En lønn for hele arbeidstiden

Fra: AUF i Innlandet

Forslag: Arbeiderpartiet skal gå sammen med fagforeningen og finne en riktig og rettferdig løsning når det kommer til lønn for den delen av befolkningen som jobber i tiden vi stiller klokka, slik at de får en rettferdig lønn for alle timene de faktisk har vært på jobb.

Begrunnelse: Når vi stiller klokka til vintertid, stilles den en time tilbake. For dem som jobber nattevakt denne natten, innebærer det at vakten i praksis blir en time lenger. Denne timen er per i dag ubetalt. Dette må gjøres noe med. Vi er fortsatt arbeidernes parti, og rettferdige arbeidsforhold er en kamp vi alltid må kjempe. Den manglende kompensasjonsordningen for den ekstra timen ved omstilling til vintertid er uakseptabel.

Innstilling fra styret: I den norske modellen avgjøres lønnsoppgjøret mellom partene i arbeidslivet. Det vises samtidig til pågående prosesser i Europaparlamentet og Rådet for den Europeiske Union for å avvikle sommertid/vintertid. Forslaget realitetsbehandles derfor ikke.

Forslag nummer 1.3

Tittel: Meir tid til kjerneoppgåvene i førstelinja

Frå: Hamar Arbeiderparti

Forslag: Arbeiderpartiet må snarast fremme forslag til korleis rapportering og skjema i offentleg sektor kan konsoliderast, forenklas, reduserast, eller fjernast for å gi meir tid til kjerne-oppgåvene.

Begrunnelse: I Hurdalsplattforma lovar Regjeringa å leggje fram ein strategi for gjennomføring av *tillitsreformen* i offentleg sektor. Målet er færre rapportar og meir tillit til dei som står nærast menneska. Den seier vidare at store IKT-prosjekt skal styrast på ein ny og betre måte, der tilsette og brukarar verte tekne med på råd.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 1.4

Tittel: Bedrifter som ikke får tak i lærlinger må fortsatt kunne konkurrere om offentlige anbud

Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag: I perioder der bedriftene ikke får tak i lærlinger, må krav om lærlinger i offentlige anbud fra stat, fylke og kommuner kunne fravikes.

Begrunnelse: Mye av rekrutteringen til bygg og anlegg skjer gjennom ansettelse av lærlinger. Mange lokale bedrifter har de siste åra gitt uttrykk for at det er veldig vanskelig, nesten håpløst, å få tak i nok lærlinger. Som følge av dette blir solide, seriøse bedrifter avvist fra offentlige anbudsrunder fordi de ikke oppfyller utlysningsskriterier med krav til lærlinger. Selv om hensikten med lærlinge-kriteriet er god virker det mot sin hensikt i perioder der det offentlige utdanningssystemet ikke gir bedriftene tilstrekkelig tilgang på lærlinger i nærområdet. Det fører til mindre oppdrag og nedbygging av lokale bedrifter. Problemet gjelder særlig i distrikta. I sentrale strøk er lærlingemangelen mindre.

Innstilling fra styret: Det vil være behov for langt flere fagarbeidere i tiden fremover. Intensjonen i forslaget er godt, men vil sende et feil signal til den jobben som må gjøres. Forslaget avvises.

Forslag nummer 1.5

Tittel: **Rammen for varig lønnstilskudd må økes**
Fra: **Sør-Odal Arbeiderparti**

Forslag: Det er mulig med opp mot en ti-dobling av rammen for varig lønnstilskudd. Dette bør innføres som prøveprosjekt i Innlandet som et effektivt virkemiddel mot utenforskap, fattigdom og for å få ned andelen med uføretrygd som hovedinntektskilde.

Begrunnelse: Tall fra NAV viser at den årlige samfunnsøkonomiske gevinsten av redusert utenforskap er enorm. Lønnstilskuddet fungerer slik at arbeidsgiver betaler lønn og får så inntil 67% av lønnsutgiftene tilbakebetalt fra NAV. Om man får 10% (4760 personer) av de på uføretrygd i Innlandet over på varig lønnstilskudd vil samfunnet spare over 1,5 milliarder kroner bare i Innlandet.

På landsbasis er det store summer å spare. Det er 360.000 uføretrygdete på landsbasis, hvis man får 10% av dem ut i arbeid vil det utgjøre hele 11 milliarder kroner.

Vi sikrer større mangfold i arbeidslivet og gir muligheter til de som i dag faller utenfor. Dette vil være et effektivt og kjempestort bidrag til inkluderingsdugnaden og vil stake ut en ny kurs for arbeidslivspolitikken i Innlandet og Norge. Det vil gi mange mennesker en bedre hverdag, bedre selvbylde og mer verdig liv.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

2.0 Energi

Forslag nummer 2.1

Tittel: Energipolitikken må under sterkere politisk kontroll

**Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti**

Forslag: Strømpriskrisen som Norge opplever, må utløse kraftfulle politiske tiltak fra regjering og Storting. Den vedtatte strømprisstøtten er positiv, men er nødhjelp som ikke løser de grunnleggende problemene som har ført til den sterke strømprisøkningen.

En overdreven tro på markedet har vist å skape store problemer - også på energiområdet. Disponeringen av Norges arvesølv, den evigvarende vannkraften, er overlatt til en stort sett selvstyrt og kommersielt orientert kraftbransje, som ser det som innenfor sitt samfunnsmandat å drive strømprisene opp mest mulig for maksimert fortjeneste. Norsk vannkraft gir oss en enestående mulighet til trygg og rimelig tilgang på energi for innbyggerne, for industri- og næringsutvikling og for en god klimapolitikk. Det krever politisk styring og vilje.

Vannkraften er fellesskapets eie. Det er viktig at de som rammes av høye strømregning får umiddelbar hjelp gjennom refusjon av deler av de store inntektene kraftselskapene nå tar inn. Her har regjeringen vist handlekraft. Nå må vi ta politisk kontroll med kraftsystemet vårt og sikre at folk flest, næringsliv og offentlig virksomhet får strømpriser til å leve med. Rimelig strøm har vært viktig for levestandard og for konkurranseevnen vår og bør være det også i fremtiden.

Det må være en klar målsetning å sikre lave priser og rikelig tilgang på elektrisitet i Norge også gjennom det grønne skiftet og elektrifisering av Norge. Dette kan skje uten at man trenger å bygge ut vernede vassdrag eller fortsette en storstilt utbygging av vindkraft på land. Et stort ENØK-potensiale gir oss store muligheter. Men man kan ikke forvente at vanlige husholdninger skal kunne gjennomføre store ENØK-tiltak uten å legge godt til rette for det gjennom økonomiske ordninger.

En ny politikk må ivareta det som fungerer godt innenfor kraftsystemet og sette inn tiltak der markedet har vist seg å svikte. Det er viktig at vi utvikler næringsliv og arbeidsplasser innenfor de teknologiene vi satser på og bygger kompetanse på alle nivåer i energisektoren. Det var en slik politikk som ga oss velstandsutviklingen basert på vannkraften og på utvinning av olje- og gass. Vår sterke energiposisjon må brukes til å utvikle næringsliv og arbeidsplasser i Norge, i stedet for at landet vårt blir en ren råvareeksportør.

Vi har ikke alle svare på hva som må til for å oppnå ønsket endring, men vet at det er Arbeiderpartiet som må legge premissene for en framtidsrettet og solidarisk energipolitikk.

Vi foreslår følgende tiltak:

- 1) Energiproduksjon og energidistribusjon redefineres som en grunnleggende samfunnsmessig infrastruktur, på linje med vei, vann og avløp.
- 2) Statnett og Statkraft må få nye styringssignaler som sikrer at disse organisasjonene bidrar til at en ny nasjonal energipolitikk blir gjennomført.
- 3) Enovas mandat utformes på en måte som sikrer organisasjonen som et sterkt statlig redskap for å fremme energieffektiv utnytting av den fornybare energien vi

produserer. Enova må løpende støtte investeringer både for næringsliv og husholdninger med kortreist kraft fra gjenvinning i kraftkrevende industri og fra bygg, supplert med solkraft fra tak og fasader, eller jord- og sjøvarme.

- 4) Vi må utnytte potensiale for oppgradering og økt produksjon fra eksisterende kraftanlegg.
- 5) Det må foretas en ny gjennomgang av konsekvensene og klimaeffekten av elektrifisering av sokkelen med strøm fra land.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.2

Tittel: Folkets energidugnad

Fra: Etnedal Arbeiderparti

Forslag: Etnedal Arbeiderparti foreslår at nivået på tilskudd til private husstander blir økt i betydelig grad, ved montering av produksjonsanlegg av strøm fra solceller.

Begrunnelse: Strømpriser og usikkerhet rundt utviklingen av pris framover har vært et hett tema i år. Samtidig frykter mange det grønne skiftet, og følgene av dette når det gjelder bruk av energi, og det oppfordres til energiøkonomisering. Det grønne skiftet er et forholdsvis vagt og abstrakt begrep for de fleste av oss.

Egen produksjon av strøm gjør at vi vil kunne ta mer hånd om dette selv. Både til bruk i bolig og til økt forbruk til el-bil vil dette være et svært positivt bidrag. Vi vil også kunne føle at vi gir et positivt bidrag i utfordringene med mangel på energi i Norge og Europa.

Men dette er selvsagt et prisspørsmål også. Det er svært mange som har økonomi til å montere anlegg, men mange regner på om investeringen vil lønne seg økonomisk. Et betydelig tilskudd fra Staten vil kunne påvirke valgene som tas. Nå varsles imidlertid en reduksjon og utfasing av tilskudd til solstrøm-anlegg. Det er helt klart at økonomiske bidrag vil kunne virke positivt på det grønne skifte. Det vil flytte folks fokus over i optimistisk velvilje. Fra skepsis til framtidstro, og at det også finnes positive muligheter.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.3

Tittel: Politisk styring av kraftmarkedet

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti krever en sterkere politisk styring av kraftmarkedet i Norge. Utbygging av innenlands infrastruktur mellom strømregionene må prioriteres, eksporten må reguleres og det må på plass forutsigbare og langsiktige ordninger for bedrifter og husholdninger.

Begrunnelse: Norge er et land med store geografiske forskjeller, og produksjon av kraft og ikke minst forbruket av kraft varierer stort. Strømnettet i Norge er delt inn i ulike regioner med begrenset kapasitet for overføring mellom regionene, og denne vinteren har vi sett ekstreme prisforskjeller mellom strømregionene. Ett eksempel på hvor ulikt strømprisene slår ut finner vi i Folldal kommune. Her er størstedelen av innbyggerne tilknyttet region øst, mens deler av kommunen er tilknyttet region midt. Dette medfører store kostnadsforskjeller mellom husholdninger med samme forbruk fordi de er tilknyttet to ulike strømregioner, selv om husholdningene ligger i samme kommune! Den vedtatte strømstøtten er positiv, men det må på plass forutsigbare ordninger som skaper likhet i Norges land på tvers av strømregionene. Dette krever en politisk kontroll av kraftmarkedet, der innenlands infrastruktur må prioriteres og utenlandseksporten av strøm må reguleres.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.4

Tittel: Strømkostnader

Fra: Elverum Ap, Åmot Ap, Stor-Elvdal Ap og Trysil Ap

Forslag: Innlandet Arbeiderparti forventer at regjeringen i første omgang bruker midler slik at alle med et normal strømforbruk får en strømpris på linje med tidligere år, inntill en finner fram til mer varige løsninger.

Begrunnelse: De svært høye strømprisene vi har opplevd så langt i vinter har ført til store ekstraavgifter for familier, enkeltpersoner, små og mellomstore bedrifter.

I Østerdalen har vi mange eldre som bor i gamle hus. Vi har mange lavinntektsfamilier og svært mange studenter. Vanligvis har Østerdalen relativt kalde og lange vintre. De høye strømkostnadene gjør at mange av våre innbyggere har fått en ekstra vanskelig økonomisk situasjon denne vinteren.

Selv med de støtteordningene som regjeringen har innført ligger strømprisen nå på det dobbelte av fjoråret. Det tyder på at dette er et forhold som vi var framover.

Det er en villet politikk at vi benytter strøm til oppvarming og annet i Norge, og da må vi også kunne forvente at regjeringen sørger for forutsigbare og normale strømkostnader. Det har vi ikke i dag. Elektrisitet er et allment samfunnsgode som bør være rimelig og overkommelig uansett hvor du bor. Den reduksjonen som regjeringen hittil har kommet med veier ikke opp for kostnadene. Ordningene er dessuten uoversiktlig og vanskelig å kontrollere for forbrukerne.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.5

Tittel: Myndighetene må gjeninnføre folkevalgt kontroll over energiressursene.
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Myndighetene må sørge for at vi igjen får folkevalgt kontroll over energiressursene, slik at norske husholdninger og industrien får fordeler av ren, fornybar norskprodusert kraft.

Begrunnelse: Markedsstyringen av energiressursene, innført av Syse-regjeringen i sin tid, har spilt fallitt. Denne vinterens galopperende energipriser viser at markedsstyringen av energisektoren ikke fungerer. NordPool var, da den ble etablert, eid av Statnett. Nå er det Nederlandske Euronext som eier 2/3 av kraftbørsen. Det er det samme selskapet som eier Oslo Børs. Styringen av kraftbørsen er overlatt til internasjonal finans.

Energi er et nødvendighetsgode som alle i Norge trenger, og skal ikke være en vare som omsettes til høyest mulig pris. Rimelig energi er viktig for norske husholdninger, men også for industri og næringsliv, der billig strøm kan være et viktig konkurransefortrinn.

Dersom kraft omsettes gjennom vareproduksjon, blir det flere arbeidsplasser og større inntekter til landet. Hvis energiprisene for industrien er for høye, kan dette føre til at Norge i større grad blir en ren råvareleverandør.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.6

Tittel: Kontroll med kraft og priser
Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag til uttalelse:

I vinter har innbyggere og næringsliv fått merke rekordhøye strømpriser som fortviler husholdninger og presser mange næringer. Situasjonen oppleves som en ekstraordinær krise, siden vi i lang tid har vennet oss til lave markedspriser. Elektrifiseringen av bilpark, oppvarming, transportsektoren osv. har skutt fart, og det betyr at behovet for strøm bare vil øke i tida som kommer. Dette betyr også at vi må søke framtidsrettede og robuste løsninger i et lengre tidsperspektiv.

Hamar Arbeiderparti er glad for at Regjeringen har satt inn tiltak for å begrense skadevirkningene av høye strømpriser. Samtidig reiser vi spørsmål om hva som kan gjøres på lengre sikt for å unngå store svingninger, og gjenvinne bedre kontroll med strømforsyning og priser.

Strøm skal være et fellesgode. Under Syse-regjeringen fikk Norge en svært liberal energilov på 80-tallet, og nå er strømmen vår helt markedsstyrt. Kraftbørsen NordPool skulle fungere som omsetningssentral for norsk kraft, eid av staten. Men når denne nå eies 66 prosent av det nederlandsbaserte børsselskapet Euronext, -

som tok 392 millioner i utbytte ut av Norge i fjor, er norsk kraft fullstendig prisgitt markedskrefter i Europa. I tillegg vokste det fram et mylder av strømselgere av varierende seriøsitet. Nye differensierte nettleiepriser, basert på *når* man bruker energi og ikke nødvendigvis på *hvor mye*, vil føre til veldig ulike priser i tillegg til en ugrei hverdag. For forbrukerne framstår situasjonen derfor mer som en system-krise, som vår nye Regjering må gjøre det den kan for å rydde opp i.

Å få elektrisk strøm fra kraftverkene til hjem og bedrifter er en enkel prosess i historisk perspektiv. Men med dagens system er den blitt veldig komplisert og nå også veldig dyr. Intensjonen bak energiloven var nok en annen, men da politikerne abdiserte fra energipolitikken etter at loven var vedtatt, la de landet åpent for spekulasjoner og kronglete strøm avtaler. I tillegg har vi bygget mange utenlands kabler til Europa, men har åpenbart forsømt å sikre oss kontroll over hvordan strømmen i disse kablene skal styres. Vi har heller ikke satset tilstrekkelig på utbygging og oppgradering av strømmettet i eget land.

Hamar Arbeiderparti konstaterer at behovet for strøm utvilsomt vil øke i framtida, men savner et nasjonalt estimat eller et mål for det totale kraftbehovet de nærmeste 10-årene. Med et troverdig tall for kraftbehovet lagt til grunn, kan vi ta en diskusjon om hvordan behovet for kraft skal dekkes. Vi ønsker en endelig avklaring omkring videre utbygging av vernede vassdrag. 2/3 av de store vassdragene i Norge er allerede bygget ut, og naturvern hensyn tilsier at man bør holde fast på at *epoken med utbygging av vassdragene er over*, slik Jens Stoltenberg formulerte det ved tusenårsskiftet. Statsminister Gahr Støre sier han vil slå ring om vernede vassdrag, og det er bra. Bedre utnyttelse og utbedring av eksisterende kraftverk bør selvsagt kunne gjøres, selv om potensialet for tilleggskraft der er svært begrenset. Hamar Arbeidersamfund ønsker heller ikke etablering av atomkraftverk i Norge. Når de fleste land nå faser ut sine atomkraftverk av sikkerhetsmessige grunner, er et slikt forslag både utdatert og uforsvarlig.

Hamar Arbeiderparti har merket seg at regjeringen skal sette ned en energikommisjon. Etter vårt syn må mandatet for denne være å forene klimamål og energiøkonomisering med målet om tilgang på nødvendig kraft. Vi ønsker en helhetlig plan for framtidig norsk energipolitikk som inkluderer nye energiformer. Desentralisert strømproduksjon må vektlegges for å utnytte strømmettet effektivt. Når det gjelder sol, kan f.eks. tilgjengeligheten på norske tak gi et vesentlig bidrag. Hovedmålet må være å gjenvinne kontroll over nasjonal strømforsyning, med sikte på forutsigbarhet for strømprisene til husholdninger og næringsliv og tilstrekkelig kapasitet.

Regjeringen må videre bruke det handlingsrom som finnes innenfor energisamarbeidet i Europa til bedre kontroll, inntil bindende avtaler eventuelt er reforhandlet. At staten går inn med avbøtende pristiltak er helt nødvendig, men Hamar Arbeiderparti mener at strukturelle grep og politiske tiltak må til for å sikre en stabil og trygg strømforsyning for framtida.

Hamar Arbeiderparti mener at energikommisjonen bør se på følgende tiltak:

- **Ta kontroll over NordPool og la Statnett og norske kraft- og nettselskap stå for omsetningen av strøm.** Det er ingen mening i at et utenlandskeid børsselskap skal tjene milliarder på omsetningen av norsk strøm og ta store utbytter ut av Norge.
- **La brukerne kjøpe strømmen fra denne nye enheten – basert på et prinsipp om kost pluss.** På denne måten får produsentene og netteierne pløyd tilbake en rimelig fortjeneste som kan brukes til oppgraderinger av kraftverk og nett. Her ligger et potensial for økning av produksjonen i eksisterende vannkraftverk uten naturinngrep.
- **Sett et krav om minimum magasinfylling hele året og sørg for at dette etterleveres.** Norsk magasinkapasitet utgjør 70 prosent av årlig produksjon av vannkraft og er bygget opp for å lagre energi. Denne kapasiteten er unik i Europa.
- **Reforhandle avtalene om utenlands kablene, med sikte på at Norge skal ha nasjonal kontroll med hva som skal gå ut og inn av strøm.**
- **Pålegg Statnett å investere i stamnettet, slik at en unngår flaskehalsene som skaper de store prisforskjellene innenlands.** Vesentlig med kabler mellom nord og sør i Norge, samt overføringskabler mellom de ulike regioner i landet for å utligne forskjellen i strømpriser. Samtidig må det tas høyde for økt elektrifisering til transport.
- **Gå bort fra elektrifiseringen av sokkelen og krev at avgassene fra gassturbinene er rensset innen en gitt frist.**
- **Sikre at kraftverk og nett forblir på norske hender, og at stamnettet oppgraderes.**
- **Bruk eierskapet i Statkraft og Statnett til å sørge for at disse to selskapene oppfyller sine oppdrag i Norge.**
- **Styrk arbeidet med reell energiøkonomisering, og start arbeidet med GEO energi/jordvarme og med bioenergi.** Norske skoger har mye biomasse.
- **Bruk ENOVA -midlene som tilbud til norske husstander og bedrifter for energiøkonomisering.** Midlene bør tilbakeføres til de som betaler miljøavgiften over strømregningen. Grønne gigantprosjekter bør finansieres over statsbudsjettet.

Hamar Arbeiderparti mener det er på tide å ta tilbake kontrollen over de viktige kraftressursene som framsynte politikere har bygget opp, og ikke la markedskreftene ødelegge disse. Alle land har rett til å beskytte sine konkurransefortrinn, – som vannkraften er for Norge.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.7

Tittel: En aktiv energipolitikk for hele landet

Fra: Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Vannkrafta har gitt Norge et nærmest utslippsfritt og svært fleksibelt kraftsystem. Dette gir oss et stort fortrinn på vei mot fremtidens null-utslippssamfunn.

Der energikrisen fører til at andre land fyrer i gang gamle kullkraftverk, har vi overskudd av fornybar energi.

Industrialiseringen på starten av 1900-tallet sendte Norge rett inn i fornybaralderen hva gjelder elektrisk energi, nesten hundre år før klimautslipp ble et dominerende internasjonalt tema. De mektige fossefallene ble også grunnlaget for industrisamfunn over hele landet og starten på velferdssamfunnet vårt.

Helt siden vi satte de mektige vassdragene i arbeid, har rimelige og stabile strømpriser vært et fortrinn for både privatpersoner og norsk industri. Dette er spesielt viktig for den kraftintensive industrien vår, som er verdensledende grønne og framtidsretta arbeidsplasser og viktige eksportinntekter.

Vinterens energikrise er alvorlig både for oss som privatforbrukere, for næringslivet, og for den kraftintensive industrien. Vi er et land med overskudd av fornybar energi. Innbyggere i lokalsamfunn over hele landet har akseptert utbygging av kraft, i bytte mot arbeidsplasser, lys i taket og levelige strømreregninger.

Det er en rekke årsaker til de høye strømprisene. Den viktigste, sett med norske øyne, er at de mange utenlandskablene fører til eksport av vannkraft og import av høye strømpriser fra land med kraftsystemer preget av fossil og uregulerbar kraft. Derfor er det helt avgjørende at Stortinget har stoppet utbyggingen av flere kabler, inkludert den omstridte NorthConnect-kabelen. Dette skjedde etter omfattende press fra fagbevegelsen.

Hurdalsplattformen slår klart og tydelig fast at tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft skal være et fortrinn for norsk industri og bidra til vekst og sysselsetting i hele landet. Dette er bra! Det er også positivt at regjeringen på kort tid, og for første gang i norsk historie, kompenserer privatforbrukere når prisene blir unormalt høye. Innretningen på kompensasjonsordningen kan fremdeles forbedres.

Årsmøtet anerkjenner derfor at den grunnleggende politiske holdningen er riktig. Men mange av våre medlemmer er frustrerte og bekymra. De krever handling. Det er forståelig. Vi står midt i en alvorlig energikrise. Årsmøtet stiller derfor følgende krav for å skape trygghet om at Norge fremdeles skal være et land med overskudd av fornybar energi, rimelige strømpriser og konkurransedyktige rammer for industrien.

Årsmøtet i Innlandet krever at:

- det tas energipolitiske grep som sikrer både privatpersoner, næringsliv og industri i Norge stabile og rimelige strømpriser
- kraftbransjen snarest benytter det ekstraordinære overskuddet fra denne vinteren til å gjøre investeringer i opprusting og modernisering av eksisterende vannkraftverk
- det sikres fortgang i utbyggingen av havvind på norsk sokkel og at oppdragene går til norsk leverandørindustri
- kraftintensiv industri sikres langvarige og konkurransedyktige strømpriser
- det gis trygghet for at staten også senere vil stille opp med kompenserende tiltak når strømprisene er unormalt høye

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.8

Tittel: Vi må ta ansvar for vår egen energipolitikk.

Fra: Rendalen Arbeiderparti.

Forslag: Rendalen Arbeiderparti krever regulering av krafteksporten fra Norge.

Begrunnelse:

- Den planlagte økningen i kapasiteten til North Sea Link bør stanses.
- Den nye kabelen som er planlagt til Skottland, bør ikke bygges.
- Støtter ikke opp om at de nye kablene er « utvekslingskabler».
- Krever at konsesjonsavtalene reforhandles og at vilkårene endres.
- Staten bidrar til fornying av eksisterende vannturbiner, og utvikling av eksisterende vannkraft.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.9

Tittel: Tiltak mot strømpriskrisen

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag: Følgende vurderes for å redusere strømprisene:

Flere initiativer for å ikke tappe ut vannreservene våre i tider med lave strømpriser og reglene for prissetting av strøm må endres. Salg av kraft til markedspris når den er som lavest, må reguleres, enten ved avgift eller maks-salg. Ordningene som går på å utbetale støtte når prisen er spesielt høy, videreføres. En fastprisordning med rimelig kraft for alle husstander inntil et visst antall Kwt.

Begrunnelse: Ringsaker Arbeiderparti ser med stor bekymring på dagens strømsituasjon i Norge og Europa. Regjeringen har kommet med gode strakstiltak, men vi må finne løsninger som hindrer slike situasjoner i å oppstå i framtida. Norge er et land med kalde vintere og kraftkrevende industri. For å sikre norske arbeidsplasser, må strømprisene være stabile. Heler ikke for husholdningene skal miljøvennlig kraft måtte vike. Norske hjem skal fortsatt i hovedsak bruke miljøvennlig vannkraft.

I Norge bør det meste av kraften være eid av kommuner og stat. Alle selskaper som produserer kraft, skal betale skatt til Norge. Det må produseres mer strøm totalt:

Flere turbiner, bedre utnyttelse av våre allerede eksisterende anlegg.

Overføringskabler mellom Nord og Sør-Norge vil sikre at vi blir et strømmarked. Det må lages et kraftforskningssenter i Innlandet, som setter søkelys på lagring av kraft og produksjon av kraft (vind, sol, vann, skog mm)

Flere støtteordninger til solceller, varmepumper og etterisolering av hus for å spare strøm, vil også bedre situasjonen.

Elevbedrifter som finner løsninger som sparer kraft eller produserer kraft, bør premieres med egen elevkraftpris.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.10

Tittel: Norsk Kraftmarked

Fra: Stor-Elvdal Arbeiderparti

Stor- Elvdal Arbeiderparti gir regjeringen tilbakemelding på at dagens høye strømpriser er uakseptable.

Norsk kraft har blitt en vare som kjøpes og selges på et nordisk og etter hvert europeisk marked. Selskapene som produserer strøm tjener store penger der vi forbrukere, næringsliv, landbruk, kommuner, lag og foreninger må betale.

Norge har nå flere utenlands kabler enn det som trengs for forsyningssikkerheten. Følgende er import av dramatisk høye strømpriser og eksport av Norges normale kraftoverskudd.

Stor-Elvdal Arbeiderparti krever bærekraftig fyllingsgrad i våre vannmagasiner - d.v.s. at krafteksport stanses ved minimum 50% fyllingsgrad.

Vi ønsker langsiktige og forutsigbare strømpriser for næringsliv, landbruk og privathusholdninger samt toprissystem for husholdningene.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.11

Tittel: Renovering av gamle kraftanlegg

Fra: Vang Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for at gamle kraftanlegg blir renoveret og oppgradert.

Begrunnelse: Norge treng meir straum, både på grunn av det grønne skiftet, men også for at meir energi skal vere fornybar. Mange av dei store kraftanlegga vart bygd på 1960 talet og står framfor naudsynt rehabilitering og oppgradering. Innlandet Arbeiderparti må arbeide for at det blir ført ein politikk slik at fleire kraftanlegg blir renoveret, slik at ein kan få utnytta kvart anlegg betre og med det få ut meir kw/t.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.12

Tittel: Strømstøtte

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag: Vi krever forbedringer i strømstøtten

Begrunnelse: Regjeringen har kommet med første tiltakspakke for å hjelpe vanlige folk med de store regningene, men den må forbedres. Tiltakspakken må gjøres mer treffsikker og gjelde så lenge det er nødvendig, og det haster!

Når strømprisen treffer bredt, må også støtteordningene gjøre det. Samtidig kan vi ikke bygge ei framtid der vanlige folk ikke klarer å leve uten statlig støtte. Dette er et problem som krever gode politiske løsninger.

Vi krever at regjeringen bruker sin politiske makt til å gi både vanlige folk og bedrifter en strømpris de kan leve med også på lang sikt.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 2.13

Tittel: Strømpris – krav om endring.

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Ap mener strøm er en del av vår grunnleggende Infrastruktur, og prisen på strøm skal ikke overlates til markedsliberalistiske krefter men ha offentlig kontroll. Det må settes et «tak» på prisen, som en sikring, og gjeninnføre to-pris systemet til høyt forbruk. Systemet må ivareta både private, og næringslivet, med fornuftige priser og betingelser.

Begrunnelse: Prisen på strøm har de siste måneder gjort astronomiske hopp oppover. Dette er en hån mot landet som er bygd på vannkraft i mer enn 100 år. Historisk sett har vi betalt våre anlegg til overføring og distribusjon, flere ganger. Derfor må det raskt kreves av regjeringen, varige forutsigbare endringer på pris og vilkår. Den rød/grønne politiske kursen er dypt savnet. De som merker dette mest, er «de nederst ved bordet», og dette kan ikke Ap være med på. Det er systemet som må endres, vi er en vannkrafts nasjon, som må forvalte vårt vann og produksjon – distribusjon til alles beste. Et eventuelt nytt regime for nettleie, må inneholde det samme. De som bruker mest strøm, kan betale mest i et to-trinns system, også her. Dagens utsatte forslag for nettleie, skrotes!

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

3.0 Skole, utdanning og forskning

Forslag nummer 3.1

Tittel: To universiteter i Innlandet fylke

Fra: AUF i Innlandet

Forslag: Innlandet Arbeiderparti skal støtte planene om et eget Innlandsuniversitet helhjertet. Vi skal også gjennom fylkeskommunen legge til rette for at Høgskolen i Innlandet kan oppnå universitetsstatus.

Begrunnelse: Innlandet har to institusjoner for høyere utdanning, NTNUs campus på Gjøvik og Høgskolen i Innlandet. Begge er viktige utdanningsinstitusjoner for Innlandet, men bare NTNU har universitetsstatus. Høgskolen i Innlandet jobber for å skaffe seg dette, men har ennå ikke kommet helt i mål.

Innlandet Arbeiderparti skal støtte planene om et eget Innlandsuniversitet helhjertet. Dette vil gi Innlandsregionen et løft og føre til et sterkere akademisk miljø her i Innlandet. Universiteter skiller seg fra høyskoler ved at de har mer forskning og doktorgradsprogrammer. Da vil de også bli mer attraktive for studenter og akademikere utenfor Innlandet. På sikt vil det bidra til vekst og utvikling. Det spiller også inn at det er mange unge i akademien, og Innlandet trenger sårt innflytting av unge.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.2

Tittel: Forskningens løft

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Øke satsingen på forskning.
- Øke mengden penger brukt på forskning mot et mål om 4 % av BNP.
- Redde klimaet!

Begrunnelse: I dag lever vi i en pandemi og aldri før har ny forskning vært som nå. Det har vært med på å skape nye arbeidsplasser og en kur mot pandemien. Derfor er det så viktig å bruke mye penger på forskning. Forskning skaper verdig skapning som igjen kan skape nye bedrifter som vil gi mange nye arbeidsplasser.

I tillegg til pandemien vi lever i lever vi og så i en stor miljø- og klimakrise. Hvor vi må finne nye løsninger og prøve å kurere jorda vår og det er nettopp her forskningen kommer til. Den vil kunne være en løsning på denne krisen, men da trengs det en ting og det er penger. Batteri fabrikker og karbonfangst og lagring er eksempler på forskning som kommer mer og mer.

Om Norge blir fremst på denne type forskning vil vi kunne bli fremst i verden på nettopp dette, og det kan bli den nye oljen. Dette er ikke billig, denne type forskning er ikke gratis, men koster ganske mye penger.

I dag bruker vi litt over 2 prosent av Norges BNP på nettopp forskning. Det mener vi i Elverum-Åmot AUF er altfor lite. For å oppnå en god verdiskapning og redde verden, må vi bruke mer. Vi mener heller Norge bør bruke 4 prosent dette vil nesten doble det vi bruker på forskning i dag og vil kunne skape nye arbeidsplasser for bare forskningen på kort tid og vil også føre til mulighet for mange nye selskaper og arbeidsplasser som vil hjelpe Norge å nå klimamålene.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.3

Tittel: Avlys eksamen 2022!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Avlyse eksamen 2022.
- Jobbe for å se på andre vurderingsformer enn eksamen for kommende årskull.

Begrunnelse:

Årets avgangskull, har gått hele skoleåret under en pandemi. De har forflyttet seg fra skolehverdagen i et klasserom til en skolehverdag på teams. Læringsutbyttet har gått ned, og pensum blir ikke gjennomført til en normal tid. Utdanningsnytt skriver at skolene aldri har opplevd så mye fravær og hatt så lite vurderingsgrunnlag. Bakgrunnen for dette er sykdom og karantene.

Innstilling fra styret: Det vises til regjeringens behandling av spørsmålet. Forslaget realitetsbehandles derfor ikke.

Forslag nummer 3.4

Tittel: Økt studiestøtte

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Øke studiestøtta til 1,5G.

Begrunnelse: De siste to årene har Norge fått rekordmange studenter. Mange av disse vil oppleve problemer med å få pengene til å strekke til, og mange vil se seg nødt til å jobbe ved siden av studiene. Eurostudent VII-studien i 2021 viste at norske heltidsstudentene jobber mer enn danske og svenske heltidsstudenter. Dette går utover verdifull tid som kunne vært brukt på studie.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 3.5

Tittel: Utdanningssystemet i Innlandet må dimensjoneres bedre, i tråd med næringslivets behov.

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Gjøvik Arbeiderparti foreslår å styrke samarbeidet mellom industrien og utdanningstilbudet om videregående opplæring for å sikre industrien nok og riktig arbeidskraft.

Begrunnelse: En kartlegging som Norsk Industri gjorde i 2021, viste at industrien har stor mangel på lærlinger i de fleste fylkene. Mange fylker fører i dag en politikk der man dimensjonerer utdanningstilbudet lokalt ut fra førsteønskene til elevene. Når dette ikke matcher etterspørselen etter lærlinger lokalt, vil disse ikke ha mulighet til å fullføre utdanningen de har startet på, og industrien får ikke rekruttert kompetanse lokalt. For eksempel er det behov for flere Vg1-klasser på TIF (teknisk industrielle fag) og flere Vg2-klasser på INT (industri teknikk) i Gjøvikregionen (inkludert Dokka) og Hadeland. Næringslivet har et stort, udekket behov for lærlinger innenfor industrifagene de neste årene.

Tidligere Buskerud fylkeskommune har laget en modell som kan være et godt alternativ for å sikre rekruttering til industrien også i Innlandet. Vi må tørre å satse mer på utdanning som sikrer elevene arbeid i etterkant.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.6

Tittel: Behov for politisk styring av studieplasser innen medisinutdanning
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti ønsker at det etableres medisinutdanning ved NTNU Gjøvik. IAP forventer at NTNU får like vilkår som UiO, slik at NTNU får tilgang på praksisstudieplasser innen medisin ved Sykehuset Innlandet.

Begrunnelse: Grimstadutvalget leverte sin rapport høsten 2019, med en anbefaling om å øke kapasiteten på medisinstudiet med 440 nye studieplasser. Et samlet politisk miljø i Innlandet ønsker at det skal etableres medisinutdanning ved NTNU Gjøvik, etter tilsvarende desentralisert modell som er etablert i Levanger, og som starter opp i Ålesund til høsten. NTNU Gjøvik har et etablert universitetsmiljø med forskningskompetanse innenfor relevante fag. NTNU har erfaring med desentralisert organisering av medisinstudier og kan tilby et tverrfaglig helsevitenskaplig miljø. Dette vil bidra til at flere leger blir værende lokalt, noe som vil gagne både sykehus og kommunehelsetjeneste. Institutt for helsevitenskap i Gjøvik har ca. 140 ansatte og 1200 studenter. Slik det har vært til nå, har praksisstudieplasser for medisinutdanning fulgt sykehusregionenes geografiske områder, og UiO har ikke ønsket at NTNU får praksisstudieplasser for medisin i HSØ. Det å etablere medisinutdanning ved NTNU Gjøvik, med praksisstudieplasser i Sykehuset Innlandet, vil være en naturlig konsekvens av ny universitetsstruktur. Når det skal etableres nye studieplasser innen medisin, er det viktig å benytte og bygge opp under et Campus som allerede eksisterer. Det vil også være en fordel for medisinstudentene å være en del av et større studentmiljø.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 3.7

Tittel: Grunnfinansiering til forskningssenter – bærekraft og digitalisering

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes

Arbeiderparti

Forslag: For å sikre en stabil drift av Forskningssenteret i Kongsvinger bes Innlandet Arbeiderparti jobbe for at Stortinget vedtar en grunnfinansiering til senteret på 20 millioner i RNB 2022/Statsbudsjettet for 2023.

Begrunnelse: Det er gjort en fantastisk innsats for å få dette på plass i Kongsvinger og det arbeides for tilsvarende enheter i Elverum og Hamar som skal igangsettes senere.

Overgangen fra oljeøkonomi til grønn økonomi krever at det skapes nye bærekraftige arbeidsplasser og grønn vekst. Høgskolen i Innlandet (HINN) etablerer nå et unikt forskningssenter i Kongsvinger, som skal bistå næringslivet i denne omstillingen.

Totalramme for oppstart av senteret (fire første år) er 100 mill. nok. Disse er finansiert av offentlige og private regionale aktører og HINN og styret i HINN vedtok etableringen av forskningssenteret i juni 2021.

Høgskolen Innlandet (HINN) har vedtatt etablering av senter for bærekraft og digitalisering i Kongsvinger. Senteret skal legge grunnlag for bærekraftig vekst i Innlandet og Norge, og skal understøtte Norges arbeid med å nå FNs bærekraftsmål.

Senteret er et tverrfaglig forskningssenter som skal bidra til direkte nytte for samfunnet.

Forskningsområdene har kommet opp som et resultat av dialog mellom næringsliv, utdanningssenter, innovasjonsselskap og academia. Senteret skal gjennom forskning med internasjonal kvalitet innen bærekraftig innovasjon og digital analyse legger til rette for grønn forretningsutvikling, sirkulærøkonomi og digital transformasjon. Målet for forskningssenteret er nettopp å bidra med forskning som underbygger ambisjonen om å skape nye grønne arbeidsplasser og økt verdiskaping med betydelig reduserte forbruk og utslipp. Forskningen skal også underbygge de etablerte studietilbudene innen Digital ledelse (masterspesialisering) og Bærekraftsøkonomi (bachelorgrad) vedtatt etablert i Kongsvinger av Stortinget (i Statsbudsjettet for 2017 og revidert Statsbudsjett 2019).

For Kongsvingerregionen og Innlandet er dette en helt avgjørende satsning. Regionene har en svært sterk industri med høye vekstambisjoner. Samtidig så har regionen et lavt utdanningsnivå og lav FoU-grad i næringslivet. Kartlegginger Vista Analyse (2019) har gjort for regionen viser at både lokalt og nasjonalt næringsliv mangler kompetanse til å ta de riktige beslutningene og arbeide fram prosjekter som skaper grønn vekst. Etablering av et forskningssenter er etterspurt og vil legge grunnlaget for at næringslivet får mer forskningsbasert kunnskap, som igjen skal sikre økt innovasjon, høyere verdiskaping og flere arbeidsplasser i Innlandet.

Innlandet har her en unik mulighet til å bidra og markere seg i skiftet fra oljeøkonomi til grønn økonomi og nye bærekraftige arbeidsplasser.

Midlene fra staten (grunnfinansieringen) skal brukes til:

- Å dekke utgifter til ledelse og koordinering av forskningsressursene i senteret, noe som ikke dekkes av eventuelle midler fra RFFI/NFR/EU
- Grunnarbeid og tilrettelegging for etablering av robuste forskningsprosjekter innen bærekraftige forretningsmodeller og digital transformasjon sammen med regionalt og nasjonalt næringsliv. Midlene vil være viktig driver for å styrke SMB'ers mulighet til å få opp relevant forskning.
- Styrke den faglige satsningen som sikrer at senteret oppnår status som senter for fremragende forskning innen 2031.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 3.8

Tittel: En er framtidsretta eksamen

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Dagens eksamen er lite fremtidsrettet, og det finnes andre eksamenstyper og vurderingsformer som kan fungere bedre.

Begrunnelse: Eksamen er en vurdering som de fleste elever som går på videregående og ungdomsskolen må ha. Denne vurderingen foregår over kun en dag og vil være en egen karakter på vitnemålet. Dagens eksamensform er lite fremtidsrettet fordi den er lite tilpasset hvert enkelt fag, og formen er veldig standardisert. Det kan virke bedre med en mer fleksibel eksamensform som er bedre tilpasset hvert enkelt fag. Det er også lurt å ta elevene igjennom en bredde av sluttvurderingsformater for at de skal kunne finne ut hvilke studieteknikker som passer best for dem. Det er viktig at eksamensformen er med på å forberede elevene på videre studier.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.9

Tittel: Vi må ta vare på elevene.

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Vi bør tilrettelegge for at eksamen kan gjennomføres på en smittevernvennlig, lærerik og god måte. Det finnes bedre løsninger på eksamensspørsmålet enn å avlyse eksamen. Noen mulige løsninger kan være hjemmeeksamen, å gjennomføre en mindre eksamen på kortere tid eller i mindre puljer. Det bør sørges for at elevene har en god eksamenstrening før de begynner på videre studier. Det bør tilrettelegges for at elever ikke blir presset ut av førstegangskvoten når eksamen blir gjeninført. En måte å gjøre det på er å fjerne eksamenskarakteren fra vitnemålet i 3 år etter siste eksamen blir avlyst.

Begrunnelse: I 2022 befinner vi oss fremdeles i en pandemi hvor det har vært et høyt smittetrykk rundt juletidene. Videregående skoler har vært på rødt nivå i

perioden 16 desember til 14 januar. Vi har sett at en del elever sliter når det er hjemmeskole og at undervisningen ikke blir optimal. I 2020 og i 2021 ble det bestemt at på grunn av smittevern hensyn og mye hjemmeundervisning at eksamen skulle avlyses. Nå ser vi at ting er på vei inn i en mer usikker fremtid hvor spørsmålet om avlysning av eksamen kan komme opp på nytt. Istedenfor å avlyse eksamen så burde man se på om det er mulig å forandre på eksamensformatet med at det for eksempel kan bli en hjemmeeksamen eller at eksamenstimene reduseres og at elevene deles opp i flere puljer for å redusere antall elever som er samlet. Det er kun et fåtall av elevene som går på videregående skole som har hatt eksamen. Det at elever ikke har hatt en eksamen før de begynner på universitetet vil gi dem en stor ulempe i videre studier som må tas hensyn til. Det er viktig at dagens elever får en god eksamenstrening sånn at de er best mulig rustet til de begynner på universitetet. Det er viktig at vi også tenker på elevene som kommer etter. Eksamenskarakteren pleier på generell basis å dra elevsnittet litt ned. Når to elevkull ikke har hatt eksamen så er det naturlig at de har et høyere snitt enn de som har hatt den. Det kan føre til at årskullene som kommer etter vil få det vanskeligere å søke høyskole ettersom de på et generelt grunnlag vil ha et lavere snitt enn kullene som er eldre. Det er flere elever som er bekymret for nettopp dette og det bør vi ta på alvor. En fin løsning for at opptak til høyskole skal kunne gjøres mest mulig rettferdig er å iføre en ordning hvor eksamenskarakteren blir fjernet fra førstegangskvoteringen i 3 år etter at siste eksamen blir avlyst.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.10

Tittel: Legge opp for flere anonyme vurderinger i skolen.

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Lillehammer Arbeiderparti mener det er viktig at alle elever blir vurdert på likt grunnlag. Lærere gjør en viktig og god jobb, men forskning viser at gutter kommer systematisk bedre ut når det er anonym vurdering. Vi mener det må utvikles bedre metoder for å sikre lik vurdering.

Begrunnelse: Flere studier har vist at spesielt gutter gjør det dårligere når de blir vurdert subjektivt av en lærer enn de gjør på objektive prøver som eksamen og nasjonale prøver. Deler av dette er at subjektive meninger fra læreren kommer både bevist og ubevist med i vurderingen. En løsning på dette kan være å opprette en oppgaveperm hvor elevene legger skolearbeid de jobber med i løpet av året før det på slutten av året blir sendt anonymt til en sensor for å rettes. Dette kan fungere som et supplement for lærerne når de skal fastsette standpunktkarakter. Det kan gjøre lærerne mindre usikre på hva hver enkelt elev skal få som karakter. Det vil også kunne gjøre det lettere for elever å klage på standpunktkarakterer i et fag om de føler de har fått en urettferdig karakter. Aller mest så vil dette sikre elevs rettigheter om en rettferdig karakter hvor lærernes personlige meninger ikke kommer til uttrykk.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.11

Forslag: Ekstra støtte til studenter i ulike kriser, som koronapandemien, må gis som stipend og ikke lån.

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Begrunnelse:

Koronapandemien har ført til at mange grupper i samfunnet har måtte bli omfattet av ulike støtteordninger, for at de skulle ha en sikkerhet for inntekt. Slik også for studenter. Mange studenter har deltidsjobb ved siden av studiene, men kan ikke inkluderes i dagpengeordning, fordi studenter ikke er reelle arbeidssøkere.

Både våren 2020 og 2021 ble studenter derfor tilbud ekstra koronalaan på 26.000 hver gang, til sammen kr. 52.000. For koronalaanet i 2020 kunne studenter for 8.000 omgjort til stipend og får 2021 lånet 10.400. Det betyr at en student som har tatt imot begge lånene og får full omgjøring vil sitte igjen med et lån på 33.600. Et lån en student skal sitte og betale på i 20 år. Der andre som sikres inntekt fra Staten får pengene, må studentene betale dem tilbake. Dette er høyst urimelig og må gjøres om.

Man skal merke seg at Regjeringspartiene og SV har blitt enige om at støtte til studentene for økte strømpriser skal gis som stipend på kr. 3000.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.12

Tittel: Rettferdig skoleskyss

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Alle bussruter skal være åpne for bruk av skoleskysskort.

Begrunnelse: I dag er 7 bussruter i Innlandet stengt for bruk av skoleskysskort. Disse rutene blir stort sett benyttet av pendlere, som bruker minst en time på å komme seg hjem fra skolen. På grunn av dette må elever enten vente i en time på neste buss eller betale minst 50kr for billett hjem. Når de har først fått tilbud om gratis skoleskyss til og fra skolen, er det urettferdig og feil at de må betale flere hundre kroner per uke for å komme seg hjem rett etter skolen er ferdig. Dette bidrar til økte forskjeller mellom ungdom og ekskludering av de som allerede sliter økonomisk.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 3.13

Tittel: Inkludering av tegnspråk på skolen

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Tegnspråk skal tilbys på lik linje som spansk, fransk og tysk på alle videregående skoler.

Begrunnelse: I Norge er det over 16 500 brukere av norsk tegnspråk. For å kunne inkludere dem i samfunnet, må det bli vanligere å lære tegnspråk. Å tilby tegnspråk som fremmedspråk skaper arbeidsplasser for personer med nedsatt funksjonsevne, kan engasjere elever som sliter med lesing og gjøre skolehverdagen mer interessant. I tillegg er det sannsynlig at elever får større bruk for tegnspråk i framtiden enn de gjør for andre fremmedspråk. I mange norske bransjer er det vanlig å møte personer som bruker tegnspråk.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 3.14

Tittel: Reetablering av studieplasser ved Politihøgskolen Kongsvinger (Sæter)

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti

Forslag:

Politihøgskolen må reetableres med bachelorutdanning i Kongsvinger.

Her kan det legges spesialisering innen blant annet grensekriminalitet, digitalisering og A-krim, herunder ID- og avgiftssvindel over grensa.

Begrunnelse:

Solbergregjeringen vedtok å redusere antall bachelorstudenter innen politiet og gjennomførte dette nedtrekket ved å fjerne bachelorutdanningen ved Politihøgskolen på Kongsvinger. En har også sett behov av at studentene starter sin spesialisering allerede første år, noe som gjør at Kongsvinger kan bruke sine unike fasiliteter særdeles effektivt. I tillegg har en andre virksomheter som det kan være nyttig å samarbeide med, f.eks studier innen digitalisering ved Høgskolen i Kongsvinger, Toll og tollstasjon på svenskegrensen, Skatt, Sivilforsvaret, Utlendingsfengselet i Kvgr, NAV, politistasjon på grensen under etablering som kan spille på lag.

Reetablering av studieplasser ved PHS Kongsvinger, vil være med på å oppfylle Hurdalsplattformens avsnitt om «*Justis og beredskap: Tryggleik i kvardagen i eit trygt land*».

<https://www.glomdalen.no/politiutdanning/sater-gard/jonas-gahr-store/gahr-store-lover-kamp-for-bachelorstudenter-pa-sater-ogsa-til-hosten/s/5-19-469995>

<https://www.politiforum.no/budsjett-politibudsjettet-politihogskolen/reducerer-opptaket-ved-politihogskolen-allerede-hosten-2018/145113>

<https://www.glomdalen.no/politihogskolen/studier/kongsvinger/mest-fornoyd-i-landet/s/5-19-425740>

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 3.15

Tittel: PHS Kongsvinger som nasjonalt senter for EVU og operativt øvingssenter

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal arbeide for at Politihøgskolens utdanningssenter på Kongsvinger (Sæter) også formelt blir Nasjonalt senter for EVU (etter- og videreutdanning) og nasjonalt senter for operativ trening for politiet.

I dette må det legges til rette for at overnattingskapasitet økes, at øvingsområdet og bemanningen tilpasses for aktivitet 24/7-365, slik at samlet øvelseskapasitet kan utnyttes maksimalt.

Begrunnelse:

Politihøgskolen på Sæter (Kongsvinger PHS) har moderne lokaler og øvingsfasiliteter på topp europeisk nivå i Kongsvinger, noe som gjør lokasjonen unik i Norsk sammenheng. Her er en unik 360 graders skytebane som åpnet i 2019 samt tilrettelagte tunge øvingsfasiliteter i realistiske omgivelser. Ressurser fra beredskapstroppen har vært med på å designe øvingsfasilitetene og dette samarbeidet har gjort at fasilitetene er godt egnet for øvelse og trening på skarpe oppdrag. Kongsvinger PHS brukes blant annet til operativ utdanning av beredskapstroppen, livvakt-eskorten, bombegruppen, hundetjenesten, leiropphold for 2. og 3. års studenter i bachelorutdanningen samt andre teoretiske og operative utdanninger. Dette gjør at Kongsvinger PHS kan håndtere all operativ utdanning og EVU, i samarbeid med Nasjonalt Beredskapssenter og alle fremtidige lokasjoner for utdanning av bachelorstudenter ved politihøgskolen.

Kapasiteten kan utnyttes enda bedre ved å få økt forlegningskapasiteten med flere rom for

overnatting, men det å etablere 24/7 utnyttelse kan slik at en kan håndtere flere parallelle grupper vil gi stor effektivisering og kapasitetsøkning.

Til enhver tid kan det være opp til 150 spesialutdannede politi tilstede og på den måten være et nasjonalt beredskapssenter som kan være operative i løpet av svært kort tid om det skulle være behov.

Innlandet Arbeiderparti må bidra til at:

- det avsettes midler i statsbudsjettet for å bidra til økt aktivitet slik at politiressursene til enhver tid er så skolerte og trente som mulig.
- PHS Kongsvinger innarbeides i Stortingsmelding om politiets kapasitet og kompetanse som nasjonalt senter for EVU og operativ trening for politiet

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 3.16

Tittel: Styrking av ressursene i grunnskolen, med fokus på psykisk helse
Fra: Søndre Land Arbeiderparti

Forslag:

Skolehelsetjenesten må utvides med faggrupper som miljøarbeider, vernepleier, sosionom og annen relevant kompetanse.

Begrunnelse:

Vi ser i stadig økende grad elever som sliter i skolen, og lærere og rektorer forteller at mer og mer av skoletiden går med til adferdsproblematikk, og at dette fører til et svekket faglig fokus. Formålet med forebyggende skolebaserte programmer er å lære barn og unge om psykisk helse, til å snakke om følelsesmessige, sosiale og familiære problemer og få gode holdninger til å søke og ta imot hjelp når det er nødvendig. Det er også et mål at de skal få økte ferdigheter i å mestre og regulere følelser, samt benytte ferdighetene til å løse følelsesmessige problemer.

Pandemien har ført til ekstra store utfordringer på dette området de siste to årene. Elevene trenger hjelp nå. Nå står lærere daglig med ansvar for medisinerings og håndtering av problematisk adferd. Elevene trenger lærere som har fokus på faglig innhold. Lærere har ikke kompetanse til å håndtere medisinske situasjoner og diagnoseproblematikk.

Økt fokus på psykisk helse i skolen kan også øke sannsynligheten for at flere ungdommer vil bli motivert til å søke råd og hjelp lokalt. Dette vil være med på å forebygge utenforskap.

Kilde: helsedirektoratet.no

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.17

Tittel: Skolemat for alle
Fra: Søndre Land Arbeiderparti

Forslag: Skolene må få tilskudd til å organisere ett skolemåltid hver dag. Kommunene må få rentefrie lån hvis de trenger det for tilpasning av bygg og enkle kjøkkenfasiliteter.

Begrunnelse: Begrunnelsen finnes på arbeiderpartiet.no:

Skolemat kan utjevne forskjeller

Hver tiende elev i 6. klasse kommer på skolen uten å ha spist frokost og over 60 000 barn (1 av 7) har ikke med seg matpakke. Sannsynligvis er det mange av de samme barna som går sultne gjennom hele skoledagen. Det er barn og unge fra hjem med

liten tid og dårlig råd som ikke får med seg matpakke i sekken, og det er ungdom fra familier med lav inntekt som spiser minst frukt og grønt. Vanene fra oppveksten varer ofte livet ut, derfor gir sosiale forskjeller i barn og unges forskjeller utslag i helser, muligheter og levealder.

Skolemat er bra for læring

Mat på skolen er et effektivt grep for bedre folkehelse og bedre læring. Sunn skolemat gir bedre konsentrasjon, kan forbedre skoleresultatene og skaper fellesskap ved at alle elever samles rundt et felles måltid. Mat på skolen vil sørge for at alle barn får et ordentlig måltid om dagen, og dette vil utjevne sosiale helseforskjeller.

Ordningen med skolemat skal ikke gå ut over lærernes tid til elevene. Den enkelte kommune skal ha frihet til å organisere tilbudet slik de selv ønsker.

Nå sitter vi i regjering, og må gjennomføre vår politikk.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.18

Tittel: Tidlig innsats i skolen

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag: Innføre en nasjonal lese-, -skrive og regnegaranti i skolen

Begrunnelse: Det er viktig å sikre at alle barn lærer seg grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning. Det å starte tidlig med dette vil gi barna et godt grunnlag for videre skolegang. Barna må få mulighet til å utvikle seg, utfordres og kjenne på mestringsfølelse. Laget skal bygges rundt eleven og klasse miljøet. Til det trengs det flere lærere med kompetanse på grunnleggende ferdigheter. Det er på tide med et kompetanseløft for de yngste elevene på skolen. Arbeiderpartiet skal sørge for en utdanningspolitikk som reduserer sosiale forskjeller, og der alle barn får like muligheter. Arbeiderpartiet må sørge for at kommunene er rustet til et slikt løft for skolene, fordi barna er framtida vår.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.19

Tittel: Et næringsrikt skolemåltid hver dag

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Regjeringen må øremerke midler til kommunene til et næringsrikt skolemåltid hver dag i alle kommuner.

Begrunnelse:

Skolemåltid var hovedsak for Arbeiderpartiet i valgkampen til kommunevalget i 2019. For de fleste kommuner i Innlandet er det en krevende økonomisk situasjon som følge av 8 år med borgerlig styre. Kommunenes inntekter står ikke i forhold til krav om å levere gode tjenester. Endring i demografi gjør at ressurser må omprioriteres fra skole til eldreomsorg. Det gjør det krevende for kommunene å innfri løftet om skolemåltid, da andre prekære tjenester innen oppvekst, helse og omsorg må prioriteres. Barn og ungdom lærer bedre og har en bedre hverdag med sunn mat i magen. Skolemåltid utjevner sosiale ulikheter og gir flere muligheten til å komme seg gjennom skoleløpet og ut i arbeidslivet. Arbeiderpartiet må sørge for at kommunene har mulighet til å innføre et daglig næringsrikt skolemåltid.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.20

Tittel: Nasjonalt senter for yrkesfag

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag: Etablere nasjonalt senter for yrkesfag på Raufoss.

Begrunnelse: Gjøvikregionen besitter noe av verdens mest avanserte teknologibedrifter, og ikke minst noen av de dyktigste fagarbeiderne som hver eneste dag konkurrerer på de tøffeste markedene ute i verden, deriblant bilmarkedet. I 2035 vet vi at samfunnet vil mangle om lag 70 000 fagarbeidere, og disse som skal bygge landet er allerede født. Det er viktig at arbeidet med å skape verdens beste fagarbeidere tar innover seg bredden i samfunnet, ikke bare de med «for gode karakterer», men også de som har et annet karaktersnitt og ikke minst de som har falt helt utenfor utdanningssystemet. Disse ulike gruppene har vår region rammene til å løfte frem og bygge en viktig kompetanse hos, slik at de både står sterkt i møte med stadig strengere kompetansekrav, men også for å sikre et samfunn der disse menneskene bidrar med viktig skatteinntekter til fellesskapet og vi kan bygge videre på velferdsstaten. Alt dette er mulig fordi Gjøvikregionen har sterke forskningsmiljøer iblant annet SINTEF, NTNU, fagskole, Norges eneste læringsfabrikk, store industribedrifter, høyskole for yrkesfag og den videregående skolen i vår region tilbyr 10 ulike yrkesfaglige utdanningsprogram som sammen deler på kunnskap og sammen ønsker å skape verdens beste fagarbeidere.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 3.21

Tittel: Fra fagskole til Universitet/Høgskole
Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti jobber inn mot regjeringen for å sikre en bedre sammenheng i utdanningssystemet slik at løpet fra fagskolestudent til UH-student oppleves systematisk og anerkjenner fagskolens verdi i utdanningssystemet.

Begrunnelse: I dag er det å søke seg inn i UH-sektoren på bakgrunn av sin fagskoleutdanning samtidig å krysse fingrene for at UH-institusjonene ser med blide øyne på fagskoleutdanningen hen har tatt. Per i dag får noen studenter fritak for deler av fagskoleutdanningen, men dette er overlatt til den enkelte UH-institusjonen. Dette er for uforutsigbart og bør løses. For eksempel gjennom en parallell søyle i utdanningssystemet (som står ved siden av UH-søylen), og som er fri for stengsler for den med yrkesfaglig bakgrunn eller ved at fagskolestudenter får bedre uttelling for sin utdanning når de ønsker seg inn i UH-sektoren. En overgangsløsning som forplikter UH-sektoren i langt større grad enn i dag.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

4.0 Samferdsel

Forslag nummer 4.1

Tittel: Bedre kollektivtilbud fra Kongsvingerregionen til Hamar
Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti

Forslag: Det må utvikles bedre kollektivtilbud fra Kongsvingerregionen til Hamar/Mjøsbyen

Begrunnelse: I dag er det svært komplisert å ferdes kollektivt fra kommunene i Kongsvingerregionen til Hamar og Mjøsbyene. I praksis er eneste alternativ personbil dersom man skal på arbeid, da bussavgangene er lagt opp slik at man ikke kommer til bestemmelsesstedet tidsnok. Så lenge en ikke har strøm på Solørbanen, er den ikke er tilrettelagt for persontrafikk.

Private avtaler med offentlige instanser eller det å delta på kulturaktiviteter kan også være problematisk.

Eneste alternativ er i praksis tog via Lillestrøm. Et godt busstilbud mellom Kongsvingerregionen og Hamarregionen med Mjøsbyene, vil knytte Innlandet enda tettere sammen.

Dette forslaget er i tråd med Hurdalsplattformen: «Regjeringen vil ha et godt utbygd kollektivnett i hele landet. Det skal være enkelt og rimelig både å reise til og fra jobb

og skole og å reise raskt og klimasmart mellom landsdelene, de store byene og til utlandet»

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.2

Tittel: Bruprogrammet styrkes i Innlandet generelt og Kongsvingerregionen spesielt.

Fra: Kongsvinger, Grue, Åsnes og Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag: Innlandet AP må påse at bruprogrammet styrkes i Innlandet generelt og Kongsvingerregionen spesielt. Øst/vest-forbindelsen i hele Kongsvingerregionen er helt avgjørende for næring, kollektivtilbud og persontrafikk. Skognæringen spesielt er helt avhengig av alle bruer mellom øst/vest over Glomma rustes opp slik at den kan gi næringen et bedre konkurransefortrinn.

Begrunnelse: Skognæringen har stort behov for å ruste opp de tre bruene mellom Kongsvinger og Flisa. Øst/vest-forbindelsen er helt avgjørende for skognæringen med transport av råvarer, og tilsvarende treindustrien med ferdig produkter. Bruer med for dårlig kapasitet gir lange omkjøringskostnader for næringen. Det har både økonomisk gevinst, klimagevinst og ikke minst er det viktig sett i forhold til trafiksikkerhet dersom tømmer kan fraktes korteste veien fra skogen til foredling.

I tillegg har enkelte bruer store begrensninger for jordbruksnæringen og skaper trafikkfarlige situasjoner ved for dårlig kapasitet også for bilister og gående.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.3

Tittel: Etablering av Kollektivknutepunkt og gang- og sykkelbru i Kongsvinger

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Fylkeskommune må snarest ta føringa, slik at gang- og sykkelbru over Glomma, samt kollektivknutepunktet ved Kongsvinger stasjon etableres.

Begrunnelse: I forbindelse med byggingen av E16 ble det avtalt at Staten ved Statens Vegvesen skulle delta i avbøtende tiltak i Kongsvinger. Et av disse var gang-sykkelvei over Glomma med utgangspunkt Kongsvinger Stasjon.

I tillegg har Innlandet Fylkeskommune inngått avtale i ATP-Prosjektet Kongsvinger 2050 om at også de skal delta i et spleiselag.

Bane NOR har et eget behov for å delta i en spor-tilgjengelighet og Kongsvinger kommune har sagt seg villig til å bidra med en andel.

Men her må Innlandet Fylkeskommune starte opp slik de har gjort i andre byer for å få dette på plass. Gang- og sykkelbrua vil knytte byen sammen og den vil gi byen en

trygg kommunikasjonsmulighet for skoleelever, studenter, trening, turgåere, turister m.fl. Dette vil være viktig for å knytte både ungdomsskole, videregående skole, høyskolen i Kongsvinger, Science Park som er besluttet å bygge, kommunens tjenester og handel sammen. Gjennom prosjektet Kongsvinger-2050 var barn- og unge med på ByLab-verksted og det kom tydelig fram at de opplever dagens bru, med biltrafikk, som usikker og «skummel» å ferdes på.

Biltrafikken gjennom byen vil kunne reduseres ved å ha denne gangbruen på plass, da foreldrene ikke lenger trenger kjøre barna på skolen på grunn av farlig skoleveg over Kongsvinger bru.

Når det gjelder Kollektivknutepunkt Kongsvinger så har Fylkeskommunen satt av midler for flere år siden, men har ennå ikke klart å prioritere denne delen av Fylket. Også prioriteringen av midler til Fylkesvegprogrammet 2022-2025 er denne regionen kommet dårlig ut. Slik skal det ikke være. Nå må disse tiltakene komme på plass.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.4

Tittel: Persontog på Solørbanen

Fra: AUF i Innlandet

Forslag: Få persontog på Solørbanen.

Begrunnelse: Tog er et effektivt og miljøvennlig transportmiddel, og derfor må vi aktivisere flere tog. Solørbanen er 93,6 kilometer lang og strekker seg fra Kongsvinger til Elverum. Banen er knyttet sammen med Kongsvingerbanen og med Rørosbanen, og er derfor et perfekt fremkomstmiddel for ungdom i Innlandet. Av denne grunn mener vi at det er på tide å få persontog på Solørbanen.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.5

Tittel: Bedre veiforbindelse mellom øst og vest

Fra: AUF i Innlandet

Forslag: Innlandet fylkeskommune skal satse på utbygging og forbedring av fylkesveiene i aksene øst-vest mellom dalførene våre. Dette vil særlig si veiene mellom Valdres og Gudbrandsdalen, samt mellom Gudbrandsdalen og Østerdalen.

Begrunnelse: I Innlandet ligger de fleste veiene på aksene mellom nord og sør gjennom dalene. Veiene som forbinder dalførene våre er ikke like gode, og de bør opprustes for å kunne binde Innlandet ytterligere sammen. Hvis vi ønsker å ta i bruk hele fylket vårt, er det essensielt at vi har en god veiforbindelse i øst-vest-aksene mellom dalførene. Når veiene blir bedre, vil dette øke vår egen konkurransedyktighet ved at ulike bedrifter kan samarbeide bedre og med mindre reiseutgifter. Det bør bli

en særlig satsing på fylkesveiene mellom Valdres og Gudbrandsdalen, samt mellom Gudbrandsdalen og Østerdalen.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.6

Tittel: Bedre buss- og tog-tilbud i Innlandet!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Sørge for flere buss- og togavganger på bygda.
- Avsette nok midler til fylkeskommunene for at bussene skal gå oftere.
- Elektrifiser jernbanen!
- Elektrifiser flere busser!

Begrunnelse:

I dag er bedre buss og togtilbud i byen, enn det er på bygda. Mens det går flere avganger med buss i løpet av en time i byen, går det kanskje en buss gjennom dagen på bygda. Det er urettferdig, både for dem som ikke har bil, men også for klima.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.7

Tittel: Få jernbanetransporten i Innlandet på skinnene igjen!

Fra: Elverum Ap, Åmot Ap, Stor-Elvdal Ap, Trysil Ap

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil at det jobbes videre med:

- Godspakke Innlandet med tilsving i Elverum og Kongsvinger
- Elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen
- Timesavganger togavganger Rena- Elverum-Hamar-Lillehammer

Begrunnelse:

Transport og samferdsel på bane i Innlandet har vært mye diskutert og høyt prioritert av mange. Da NTP ble vedtatt i Stortinget 15. juni 2021 var skuffelsen stor i mange leire, da Godspakke Innlandet ikke var prioritert i første seksårsperiode. Dette til tross for at det er snakket varmt om alle positive effektene dette ville få for klima, tidsbruk, sikkerhet, og ikke minst med tanke på å knytte Innlandet tettere sammen. Satsning på Innlandet, bioøkonomi og de ressursene vi har i Innlandet, gjør at vi finner det nødvendig å fremme saken på nytt.

Godspakke Innlandet med tilsving i Elverum og Kongsvinger

Godspakke Innlandet er av stor betydning når det gjelder utvikling av næringslivet. Innlandet har vært underprioritert med tanke på næringsutvikling over tid. God kommunikasjon til markedene og de mulighetene som det grønne skiftet gir, gjør at vi må kreve at det også skjer noe på jernbanesektoren ganske snart. Tilsving i Kongsvinger og Elverum vil ha stor betydning for godstrafikken nord-sør og øst-vest i landet, og til Sverige og kontinentet Skogbruksnæringene alene vil spare millioner av kroner hvert år på mer effektiv trafikkavvikling.

Elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen

Godspakke Innlandet er avhengig av elektrifisering av jernbanestrekningen Hamar-Elverum- Kongsvinger.

Hyppigere togavganger Rena- Elverum-Hamar-Lillehammer

Elektrifisering av Rørosbanen er av stor betydning for å få hyppigere togavganger. Innlandets høgskoleavdelinger og Forsvarets plassering på Rena, Elverum, Hamar og Lillehammer, gjør at man bør knytte disse stedene tettere sammen, og at man enkelt, sømløst og miljøvennlig kan forflytte seg mellom stedene. Dette vil også være av stor betydning for vårt felles arbeidsmarked.

Regjeringsskiftet i september 2021 bør gi oss nye muligheter. Det er viktig at vi får disse sakene opp på skinnene igjen.

Klima og miljø

Med elektrifisering og et mer effektivt jernbanenett i Innlandet vil transport av gods med jernbane bli mer konkurransedyktig i forhold til transport på veg. Tiltakene på jernbane vil derfor også være viktige for å nå klima- og miljømålene.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.8

Tittel: Differensierte drivstoffavgifter i distriktene

Fra: Elverum Ap, Trysil Ap, Stor-Elvdal Ap og Åmot AP

Forslag:

Arbeiderpartiet ønsker ikke en økning av drivstoffprisene. Det må innføres en differensiering av drivstoffavgiftene som gjør at distriktene får en lavere drivstoffkostnader enn sentrale områder med velutbygd kollektivtilbud.

Begrunnelse:

Med bakgrunn i Nasjonal transportplan skal alle i Norge gis mulighet for transporttjenester. Dette er ikke tilfelle i dag. Med vår spredte bosetning er vi avhengig av privatbilen!

Når den offentlig kommunikasjon er mangelfull må folk bruke bil til og fra jobb, og til handelssentre for å gjøre innkjøp. Arbeiderpartiet har sagt at vi skal ivareta mangfoldet og ta hele landet i bruk. Derfor kan ikke distriktene leve med de høye

drivstoffkostnadene. Distriktene i Norge er avhengig av bilen. Det gjør ikke privatbilen til en luksus, men til en nødvendighet.

Det oppleves derfor som svært urettferdig at kostandene til drivstoff økes for oss som er nødt til å benytte oss av bilen hver dag. En differensiering av avgiftene mellom by og land er nødvendig, samtidig som vi ikke lengre kan være med på en ytterligere avgiftsøkning på drivstoff.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.9

Tittel: Fylkesvei 24 må ferdigstilles

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Innlandet AP må jobbe for en heving av standard på Fv24

Begrunnelse: Dette er en veg som har fått stor ekstra belastning ved at tungtransporten har valgt å bruke Fv 24, for blant annet å slippe bompenger.

Fylkeskommunen må her søke samarbeid med Nye Veier og Samferdselsdepartementet, slik at påkjøringen på ny E 16 blir en del av opprustningen.

En bør her også søke om støtte fra Staten, da Fv 24 stadig brukes som omkjøringsveg og slites også ekstra av den grunn.

I dette ligger også behovet for styrket trafiksikkerhet, da deler av veien går tett på bebyggelse hvor det ferdes myke trafikanter.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.10

Tittel: Ny kryssløsning/rundkjøring på Minnesundveien/Fv33 (v/Fritjof Nansens veg/ Østre Totenveg i Gjøvik).

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Gjøvik Arbeiderparti ønsker at fylkeskommunen og Gjøvik kommune får på plass en bedre kryssløsning for de to kryssene fv. 33 Minnesundvegen/Fritjof Nansens veg og fv. 33/Østre Totenveg i Gjøvik, gjerne ved å erstatte dagens to kryss med ei ny rundkjøring.

Begrunnelse: Disse to kryssene, som ligger tett på hverandre, er til stadighet gjenstand for trafikk-kork og farlige utkjøringssituasjoner. Med en ÅDT på over 24 000 biler i rundkjøringen ved Kirkeby er det tidvis så mye trafikk at det ikke er mulig å krysse veien for å komme seg mot Kirkeby. I rushtida kan det ofte være opp

til ti minutter ventetid på å kjøre ut av Fridtjof Nansens veg for å komme seg ut på fv. 33 i retning Kirkeby/Gjøvik. Dette gjør at folk blir utålmodige og enten tar sjanser og kjører ut i midtrabatten i fv. 33 og blir stående der, noe som skaper farlige situasjoner, eller de velger å kjøre sørover og ta en venstresving over til Østre Totenveg mot Gjøvik sentrum. Dette er også uheldig, da det fører til økt trafikk i Østre Totenveg, som er ei boliggate, der fotgjengere og syklister skal være prioritert. Årsmøtet i Gjøvik Arbeiderparti forslår at det sees på andre muligheter, som for eksempel å erstatte begge kryssene med en felles rundkjøring. Dette vil gi bedre flyt i trafikken og minske faren for ulykker.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.11

Tittel: Gjøvikregionen må få et reelt kollektivtilbud til Gardermoen – gi oss flybuss nå!

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Gjøvik, Østre og Vestre Toten med sine til sammen 60 000 innbyggere har ikke direkte forbindelse med hovedflyplassen. Vi foreslår å opprette en ekspressbuss mellom Raufoss og Gjøvik, med stopp på NTNU, via Skreia til Gardermoen. Å henvise 60 000 vestopplendinger til å reise en omveg på 5 til 8 mil om Hamar, for å komme til Gardermoen, er ikke godt nok.

Begrunnelse: Fram til pandemien rammet Norge i 2020 hadde Gjøvik og Østre Toten direkte daglig forbindelse til Gardermoen og videre til Oslo med en ekspressbuss, der de reisende måtte betale turen fullt ut selv. Bussruta ble drevet uten offentlig tilskudd. Den nå nedlagte flybussen hadde også jobbpendlere på kortere strekninger, som Gjøvik – Skreia, som har mistet tilbudet sitt. Industribedriftene i Gjøvik og Raufoss og NTNU har store, internasjonale miljøer, der mange er avhengig av å reise med fly. I dag foregår det meste av trafikken til flyplassen med privatbil eller leiebil. Folk som er avhengig av god tilgang til hovedflyplassen, har valgt å flytte til andre regioner etter at flybussen ble lagt ned. Ifølge Innlandstrafikk kan reisende fra Gjøvik og Østre Toten reise via Moelv og Hamar til Gardermoen med buss og tog. Dette betyr en omveg på mellom 50 og 80 km. De som bor på Skreia, kan regne med å bruke like lang tid på reisen til Gardermoen, som videre med fly til byer i Sør-Europa. Bilen blir i praksis eneste effektive transportmiddel til og fra flyplassen. Ved å gi folk et tilbud om en effektiv, rimelig reise (med Innlandstrafikk sin sats for så lange reiser) til Gardermoen, får folk en reell mulighet til å velge miljøvennlig og behagelig transport framfor bil.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.12

Tittel: Gjøvikbanen må rustes opp med kortere reisetid og bedre kapasitet
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti ber Samferdselsdepartementet trappe opp planene for modernisering av Gjøvikbanen. Selv om strekningen får timesavganger i løpet av 2022, er reisetida på to timer Gjøvik – Oslo like lang som før. Dobbeltspor Roa – Oslo, etter hvert også nordover til Gjøvik, må til for å utvikle bo- og arbeidsmarkedet i dette tett befolkede området. Arbeidspendlerne mangler et miljøvennlig og effektivt kollektivtilbud Gjøvik - Oslo.

Begrunnelse: Avstanden Gjøvik – Oslo er 12 mil, omtrent den samme som Hamar og Kongsvinger har til Oslo. I dag kan du reise Hamar – Oslo eller Kongsvinger – Oslo på ca. en time og 20 minutter. Fra Hamar går reisetida ned til én time etter InterCity-utbyggingen. Mellom Gjøvik og Oslo bruker vi to timer med tog, og det er ingen utsikter til kortere reisetid med dagens planer. Industrien, andre deler av næringslivet, utdanningsinstitusjonene og jobbspenderne har ikke et godt nok transporttilbud mellom Vestoppland og hovedstadsområdet. Ifølge Bane NOR har Gjøvikbanen lav markedsandel av trafikken nord for Hadeland. Det er fordi det ikke finnes et godt nok tilbud til passasjerer og transportører i dag. Gjøvikbanen kan ikke frakte gods ut fra de store industribedriftene i Vestre Toten og Gjøvik. Samtidig skal vi omstille oss og satse på utslippsfri og miljøvennlig transport. Kortere reisetid på Gjøvikbanen vil virke positivt inn på bo- og arbeidsmarkedet i mange kommuner langs banen. Det er positivt at Bane NOR nå er i ferd med å oppnå målet om én avgang i timen mellom Gjøvik og Oslo, men det vil ikke gjøre banen konkurransedyktig, så lenge reisetida ikke går ned.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.13

Tittel: Samferdselsdepartementet må ta initiativ til helhetlig utbygging av rv. 4
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti ber Samferdselsdepartementet ta initiativ til å se hele rv. 4 mellom Oslo og Mjøsbrua i sammenheng, og sørge for at hele strekningen blir rustet opp med nødvendige tiltak. I Gjøvik må ny rv. 4 kobles med fv. 33 og andre sentrale tilførselsveger, for å sikre effektiv atkomst til ny rv. 4, gode bomiljøer i boligområdene og bykjernen, og arealer som sikrer at næringslivet kan utvikle seg.

Begrunnelse: Rv. 4 er hovedvegen mellom Vestoppland og Oslo-området. Det var skuffende at den forrige regjeringen ikke gikk inn for helhetlig utbygging av hele strekningen da ny Nasjonal transportplan ble lagt fram i 2021. Nå har Statens vegvesen ansvaret for tre korte strekninger på Hadeland, mens Nye Veier skal planlegge ny rv. 4 Gjøvik – Mjøsbrua. For den viktige strekningen Roa – Oslo er det ingen planer om utbygging. Innbyggerne i Vestoppland trenger god tilgang til arbeidsmarkedet i Oslo-området og næringslivet trenger effektiv tilgang til eksportmarkedet. Rv. 4 er Østlandets viktigste veg til markedene for en eksportindustri som omsetter for ca. 70 milliarder i året. Dagens rv. 4-trasé i Gjøvik

går gjennom bykjernen og hindrer tilgang til Mjøsstranda. Byutvikling, næringsutvikling og boligplanlegging blir hindret av usikkerhet om hvor en ny riksveg kan komme og hvordan de største fylkesvegene, med trafikkmengder på 10 000 kjøretøy i døgnet, skal kobles til rv. 4 i framtida. Departementet må se hele rv. 4 i sammenheng og ta initiativ til planlegging av strekningene som i dag ikke er inne i Nasjonal transportplan, ved neste rullering av planen.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.14

Tittel: Heltidsstillinger og egendrift i kollektivtrafikken

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Bedret vilkår for ansatte og bedre kollektivtilbud i distriktene

Begrunnelse: Da kollektivtransporten i Kongsvinger-regionen ble lagt ut på anbud (oppstart i 2016) medførte anbudet mange omstillinger og resultatet har blitt mange ufrivillige deltidsstillinger og bruk av tilkallingssjåfører. Dette medfører dårlig rekruttering til yrke, dårlig arbeidsforhold for de ansatte (lange ubetalte pauser) og et dårligere kollektivtilbud i Kongsvinger-regionen. Slik kan det ikke fortsette.

I desember 2020 ble det vedtatt i fylket at en skulle utrede egenregi av kollektivtrafikken.

Dette ble godt mottatt av fagforeningene og det er nå utålmodighet over manglende framdrift.

Dagens anbudssystem medfører store kostnader, binder opp ruteløsninger og fremmer ikke effektiv bruk av ressursene og er ødeleggende for sjåførene. Egendrift bør kunne sikre sjåførenes arbeidsvilkår, samtidig som det er med på å styrke kollektivtilbud i distriktene.

Det er viktig at vi også ovenfor denne bransjen jobber for heltidsstillinger.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.15

Tittel: Kollektivtilbud i distriktene

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Bedre kollektivtilbud i hele Innlandet

Begrunnelse: Innlandet AP har som mål å styrke kollektivtransporten for å binde sammen distrikter og byer, bo- og arbeidsregioner. Det må bety at en snarest får opp regionale ruter som ikke er avhengig av skoleruta. Både for jobbpendling, men også fritidsaktiviteter og sosiale tilstelninger som skjer utenfor nærområdet.

I tillegg må en ruste opp bestillingsrute systemet. Vi ønsker at folk skal bo i hele Innlandet og vi må bidra til et aldersvennlig samfunn, da må også forholdene legges til rette.

Vi oppfordrer med dette Innlandet Arbeiderpartiet til å:

- jobbe for mer fleksible og framtidsrettede kollektivløsninger for å sikre et godt utbygd kollektivtilbud, også i distriktene.
- Opprette bestillingstransport i hele fylket. Bestillingstransport er kollektivtransport hvor kunden melder inn til et bestillingspunkt at du ønsker å benytte deg av et kollektivtilbud. Disse kollektivtilbudene deles inn i to typer transport:
 - Servicetransport: bestillingsruter som går til fastsatte tider med fastsatt start- og stoppested, men med avstikkere for å plukke opp reisende som har bestilt transport. Formålet med ruten kan være transport til handlesenter, aktivitetssted, kommunesenter eller annet lokalt senter eller arrangement.
 - Tilbringertransport: En tjeneste hvor kunden kan bli transportert til andre kollektivruter til og fra hjemmet eller bussholdeplass.
- Bestillingstransporten er etterspørselsstyrt ved at brukerne innen en bestemt tidsfrist melder sine transportbehov til et bestillingspunkt. Disse bestillingene samordnes for å utnytte ressursene best mulig. Transportmiddelet blir beregnet etter antall reisende. Det kan være en minibuss/maxi-taxi eller ordinær drosjebil. For reisende kan det bety å kjøre drosje for busstakst selv om du er eneste passasjer.
- Øke kollektivtilbudet på helg

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.16

Tittel: Kollektivtilbud i Kongsvinger-regionen

**Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti**

Forslag: Etabler kollektivtilbud mellom Kongsvingerregionen og Gardermoen/Øvre Romerike nå!

Begrunnelse: Mange av de som bor i Kongsvingerregionen har sine arbeidsplasser i Øvre Romerike og ved Oslo Lufthavn. Regionen har derfor et stort behov for å knytte seg opp imot Oslo Lufthavn, Gardermoen inklusive nærliggende kommuner.

Kollektivtilbud langs vei er viktig for Kongsvingerregionen for å få et supplement og en fleksibilitet som gir et mer helhetstilbud til Kongsvingerregionen og for å få vekst i vår region. Kommunene i Kongsvingerregionen strever med svært høy andel som ikke er i arbeid (43-45%). Gardemoregionen er stedet hvor mange har sin vei inn i arbeidslivet og sin første arbeidsplass. Gardermoen er i tillegg arbeidsplassen for mange i regionen og det er i dag ikke et reelt kollektivalternativ slik at folk må bruke egen bil. A-hus Kongsvinger har fått ansvaret for pasienter fra Ullensaker, Eidsvoll og Nes. Dette utgjør potensiale på 60.000 innbyggere, som er mer enn det dobbelte av det Kongsvinger Sykehus tidligere hadde. Disse trenger et kollektivtilbud. I tillegg har

utbyggingen av Høgskolen i Innlandets aktivitet på Kongsvinger vokst vesentlig de siste årene. Søkningen til dette kommer fra egen region, men en vesentlig del kommer nå fra Romerike, noe som krever mer fleksibilitet i kollektivtilbud mot Kongsvingerregionen. Man trenger også kollektivtilbud i forbindelse med tettstedsutvikling i kommunen, og utvidet tilbud på søndager bør sees på i henhold til det grønne skiftet.

Innlandet Arbeiderparti har i sine valgløfter ved forrige valg lovet at en skal etablere flere sømløse kollektivtilbud for pendlere og for reiselivet. Det må innfris for Kongsvingerregionen-Gardermoenområdet.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.17

Tittel: Sikre utvikling av riksveier og Europaveier i vår region
Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Gjennomføre en helhetlig utbygging av E6 og andre riksveier gjennom Gudbrandsdalen. Sikre gode muligheter for å komme til Lillehammer på veinettet. Det skal være lett å komme til Lillehammer fra E6, både via Øyresvika og Storhovet.

Begrunnelse: Nasjonal transportplan 2022-2034 ble flere prosjekter i Innlandet nevnt, men innlandet har 7% av befolkningen i Norge og likevel fikk vi kun 1% av investeringene i NTP-en. Riksvegene i Innlandet utgjør hoved transportårene inn og ut av fylket. Vi trenger at eksportnæringene i Innlandet og Lillehammer har gode transportårer inn og ut av fylket. Derfor er det viktig at vi i Innlandet kjemper for å få flere investeringer inn i samferdselstilbudet i vår region. Det finnes flere prosjekter nevnt i NTP som er viktig for Innlandet. En oppgradering av E6, E136, riksvei 4 og riksvei 15 kan alle gi positive ringvirkning på næringsutvikling i vår region og vil sikre gode eksportruter fra Lillehammer. Det er viktig at det er et godt trafikktilbud i vår region. Vi trenger at flere av disse vegene får helhetlige oppussinger som er til gode for lokalmiljøene langs vegene og som sikrer næringsutvikling i distriktet. Når det skal bygges ny E6 forbi Lillehammer så er det essensielt for byen vår at det er lett å komme til Lillehammer fra E6. At det er lett å komme til Lillehammer vil sørge for at næringslivet i byen vår blir påvirket minst mulig når E6 flyttes. Det vil også være med på å opprettholde Lillehammer som en attraktiv by med mange muligheter.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.18

Tittel: sikre et godt og miljøvennlig togtilbud i Norge
Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Tog er det mest miljøvennlige transportmidlet vi har, og vi trenger et bedre togtilbud sånn at flere kan ta toget. Det kan være samfunnsmessig nyttig å få godstransport over på jernbane.

Begrunnelse: I tillegg til vei så trenger vi en god jernbane. Det er slått fast NTP både nå og tidligere at det meste av godstransport skal flyttes over på jernbane når det er snakk om større avstander. Om dette skal bli aktuelt trenger vi et godt jernbanenettverk som kan håndtere den ekstra trafikken. Dagens jernbane nettverk har ikke denne kapasiteten. Flere jernbanestrekninger har sprengt sin kapasitet og er per i dag overtrafikkerte. For å sikre et bedre tilbud og øke kapasiteten kan det være nødvendig med flere krysningsspor. For å få mere Godstransport over på jernbane bør dagens nettverk utvides for å komme frem til nye havner. Ved å få jernbane frem til nye havner så kan mere av godset transporteres med tog. Toget er det mest miljøvennlige transportmidlet vi har det bør derfor også være en satsing på å få flere til å ta toget. Ved et bedre togtilbud kan flere reiser miljøvennlig. Det er derfor viktig å bygge flere områder med krysningsfelt sånn at jernbanen kan få en økt kapasitet for et bedre togtilbud hvor toget går oftere. Det er også viktig å få elektrifisert togtilbudet og fase ut dieseldrevne lokomotiver og erstatte dem med elektrifiserte. Det er et bra miljøtiltak for å ytterligere få ned norske utslipp samt øke effektiviteten på jernbanen.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.19

Tittel: Sikre gode togforbindelser for Lillehammer

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Det bør bli en full utbygging av ytre intercity, og Dovrebanen bør oppgraderes for å få en økt kapasitet for å kunne håndtere en større togtrafikk. Det første som må gjøres er å bygge parseller mellom Moelv og Lillehammer for å øke antall avganger og redusere reisetid.

Begrunnelse: Tog kommer til å bli et enda viktigere fremkomstmiddel enn hva det er i dag. Tog er med på å binde byer sammen. Det er av disse grunnene viktig at det blir en full utbygging av ytre intercity etter plan fra NTP i 2013. En full utbygging av ytre Intercity vil ytterligere forbinde Lillehammer sammen med Oslo område og vil kunne føre til at flere velger å bosette seg i vår region for å pendle til Oslo. Et annet lurt tog tiltak kan være å oppgradere gjøvikbanen, og forlenge den frem til Dovrebanen på Moelv. En forbindelse med Dovrebanen vil føre til at det blir mulig å reise miljøvennlig mellom mjøsbyene. Godstransport som i dag må gjennom Oslo og Alnabru kan kjøre igjennom Mjøs regionen og vil avlaste Alnabru området og gjøre så det ikke trengs å bygge en ny jernbanetunnel under Oslo. Resten av Dovrebanen er også viktig i forhold til godstransport. Det blir bygget og åpnet flere transporthavner på nord og nordvest landet, om vi ønsker at godset fra disse havnene skal bli fraktet med jernbane så bør både jernbanen komme til, og jernbanen bør være godt rustet på veien mellom destinasjonene. Dovrebanen er en viktig jernbane fordi det forbinder Møre og Romsdal, hvor Norges nye eksporthavn på Ålesund er lokalisert, med resten av landet. Det bør av den grunn komme flere krysningsspor på Dovrebanen for å øke kapasiteten.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.20

Tittel: Busslinje i nedre Søre Ål

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Lage en busslinje som dekker strekningen nedenfor Søre Ål fra Strandpromenaden, gjennom Lillehammer Camping og til Lillehammer renseanlegg.

Begrunnelse: I området med mange beboere, flere blokker og to arbeidsplasser går det per i dag ingen buss. Dette fører til stor trafikk i området og transportproblemer for barn og ungdom. De nærmeste bussholdeplassene befinner seg minst 2 kilometer unna, og veien dit går gjennom bratt skog. I området finnes også Lillehammer Camping, som er full av turister flere perioder i året. Ved Lillehammer renseanlegg har vi flere arbeidere som må komme seg på jobb, og ved siden er Lillehammer vannskiklubb med mye aktivitet for ungdom, som må enten gå flere kilometer eller bli kjørt av andre. Busslinje ville ha løst problemer med stor trafikk, transportekskludering og klimautslipp.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.21

Tittel: Næringsprosjektet – Godspakke Innlandet

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Det er behov for en dobling av industriproduksjonen i Innlandet før 2030. I dette ligger fortsatt vekst innen landbruksprodukter, men også at dagens industri må vokse i en bærekraftig retning og vi må få til utvikling av ny grønn næring. Reindustrialiseringen må gis gode levevilkår. Da må avstandsulempene bygges ned og miljøriktig transport gjøres effektiv og smart. Transporten med bil bør være kort og tung og lang på bane. For at dette skal fungere godt, må det etableres effektive omlastningsterminaler. Men for at vi skal få til ønsket utvikling, så må jernbanetiltakene mellom Hamar og Kongsvinger startes opp nå.

Tiltakene består av ny terminalløsning for tømmer i Kongsvinger, kapasitetsøkning på strekningene Solørbanen og Kongsvingerbanen mot Sverige, tilsving i Kongsvinger, Elverum og Hamar samt elektrifisering av strekningen Hamar – Elverum – Kongsvinger.

Begrunnelse: Disse jernbanetiltakene vil løfte kvaliteten til transporttilbudet på bane både for skognæringen i innlandet, industrien i Midt- og Nord-Norge så vel som på Østlandet. I tillegg vil Godspakke Innlandet danne en effektiv portal fra Norge og inn i EU.

Pakken tilrettelegger for økt næringsutvikling slik at den like gjerne kunne vært benevnt som Næringspakke Innlandet.

Med elektrifisering og nye banetilkoblinger øker antall godstog over Rørosbanen/Solørbanen fra 24 godstog per uke i 2016 til 62 godstog per uke i 2050. Transport av skogsvirke

suppleres med andre varegrupper. Elektrifiseringen bidrar til at 8 togpar (tog t/r) per uke med ulike former for gods etableres mellom Bodø og destinasjoner i Sverige over Kongsvinger.

Tiltakene utløser en økt årlig avvirkning i Innlandet som følge av lavere transportkostnader.

Tiltakene fører til en umiddelbar reduksjon av transportkostnadene for skognæringen med ca. 40 mill. kroner med nåværende avvirkning. Resultatet fra konseptvalgutredningen (KVU) for Kongsvingerbanen er sammenfallende, og viser at dette tiltaket styrker innlandet som alternativ for nyetablert næringsliv, og for folk som ikke ønsker å bo midt i byen.

Planlegging og gjennomføring av elektrifisering av Rørosbanen må starte så snart Hamar-Kongsvinger er klar.

Jernbanedirektoratet har landet på at Røros- og Solørbanen skal elektrifiseres. Dette er svært positivt for logistikk-fleksibiliteten mellom Dovrebanen og Røros- og Solørbanen.

Dette vil også bidra til intensjonen i Hurdalsplattformen om å *«Lage ein eigen transportstrategi som bidreg til meir industriell vidareforedling av skog i Noreg og reduserte klimagassutslepp»*

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.22

Tittel: Opprusting av Brandval Bru

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag: Innlandet AP må påse at Brandval Bru rustes opp slik at den kan gi skognæringa en bedre kjøreveg for tyngre kjøretøy. Dette arbeidet er også viktig for at den smale brua skal bli mindre trafikkfarlig for skolebarna som går/syklar over den.

Begrunnelse: Dette tiltaket har vært prioritert som nr 1 på listen over fylkeskommunale bruer. For å sikre at brufornyelsen skulle gjennomføres, ble det også fattet et politisk vedtak om opptak av lån på 100 mill. NOK. i 2021

Men intet skjer. Tida går og ingen svar. Når flere tømmerbiler kjører over brua, så er den rett og slett farlig for gående og syklende. Brandval barneskole ligger rett ved brua, og det er mange elever som har en farlig skolevei med tømmerbiler som gir liten plass til gående og syklende.

Det er viktig både for trafikksikkerheten og for næringa at det blir gjort noe med Brandval bru!

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.23

Tittel: Hjelpåbud for ATV
Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag: Det skal innføres påbud om bruk av hjelm ved kjøring på offentlig vei for alle typer ATVer, på lik linje med kjøring av moped og motorsykel. Det skal også innføres egen kjøreopplæring for ATV som er differansiert fra kjøreopplæring på traktor.

Begrunnelse: Mange ATVer er i dag registrert som traktor. Det er da ikke krav om at fører skal bruke hjelm. De kan også kjøres av 16-åringer med traktorlappen, selv om ATVen har helt andre kjøreegenskaper og balansepunkt.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 4.24

Tittel: Prosjektet E16 fra E6 til Kongsvingerregionen må ferdigstilles
Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag: Ferdigstill E16 mellom Kongsvingerregionen og E6 nå

Begrunnelse: Denne stamveggruten er en av veiene i landet med høyest tungtransportandel. Riksgrensen Magnor er Norges nest mest trafikkerte grenseovergang. E16 er viktigste transportrute for trafikk fra Vestlandet, indre deler av Østlandet og deler av Trøndelag mot Sverige, Baltikum og delvis Nord-Norge. Frem mot 2040 vil E16 ha en trafikkvekst på 40 prosent og tungtrafikken vil øke mest. Dette skaper store utfordringer med dagens standard på gjenstående strekning.

For industrien er ferdigstilling av veien viktig for å kunne redusere klimaavtrykket. En bedre vei der vogntog kan holde jevn fart bidrar til redusert drivstofforbruk, og redusert CO2-utslipp.

I juni 2019 overførte Stortinget ansvaret for strekningen Kongsvinger –Kløfta til Nye Veier AS (St.prp 110 S (2018-2019)). Planprosessen er i gang gjennom et interkommunalt plansamarbeid.

Solbergregjeringens mål med Nye Veier AS var raskere, enklere og billigereutbygging. Dette høres jo fint ut, men de ga også bort den politiske styringen.

Hvilken vei er viktigst for samfunnet her og nå? Det betyr ikke noe i dag. Nå er det de samfunnsøkonomiske variablene som er avgjørende. Og de ble endret av samme

regjering, slik at det er hastigheten på veien som er avgjørende for den samfunnsøkonomiske verdien.

Vi forventer at Fylkeskommunen bidrar konstruktivt til å fullføre den pågående planprosessen raskt og til de berørte kommunenes beste.

Nå må politikerne igjen ta styringen. Få satt anleggsarbeidet i gang der det er mest nytte for folk og næring. Innlandet Arbeiderparti må nå legge press på Regjeringen slik at dette nå skjer etter mange tiårs venting.

Dagens veg gir industrien et årlig tap på titalls millioner i form av ekstra tidsbruk. Gjennom å koble kommunesentrene Kongsvinger, Skarnes, Årnes til veien vil E16 bidra til økte vekstmuligheter på grunn av at vi blir tettere koblet til Oslo / Gardermoen. Gjennom å sikre effektiv påkjørsel fra RV2 fra Solør og Magnor og RV24 fra Nord-Odal og Hamarregionen, vil vegen ha en stor nytte for Innlandet. Det er på tide å ferdigstille et prosjekt som har pågått i alt for mange år.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.25

Tittel: FV 24

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag: I forbindelse med rullering av handlingsprogrammet vil Innlandet Arbeiderparti jobbe for at fremtidig trase for FV 24 i Stange (nordover fra Støa) får en avklaring gjennom å lage en fremdriftsplan som er realistisk og gjennomførbart. For å avklare dette vil Innlandet Arbeiderparti jobbe for at det settes av tilstrekkelig planmidler for å starte dette arbeidet.

Begrunnelse: I handlingsprogram for fylkesveger 2022-2025 (vedtatt oktober 2021) var det flere store og viktige prosjekter som ikke er prioritert i nytt handlingsprogram pga. valg av profil og manglende økonomisk handlingsrom. En av disse prosjektene gjelder Fylkesveg 24 i Stange som har vært en stor utfordring for både næringslivet og lokalbefolkningen i lang tid.

Det er viktig å starte prosessen med å avklare muligheten for en omlegging av Fv 24 og en hensiktsmessig tilknytning til E6. For å få til dette bør satsingen på Sørli og hele strekningen Støa-Gata S-E6/rv. 3 ses i sammenheng.

Behovet å starte planarbeidet er overmodent.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.26

Tittel: Utarbeidelse av handlingsprogram for fylkesveger

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag: Fylkeskommunal medfinansiering

Begrunnelse: Stange Arbeiderparti ber Innlandet Arbeiderparti om støtte til fylkeskommunal medfinansiering av undergang under jernbane ved **Østre Volla**, jfr reguleringsplan for dobbeltspor jernbane mellom Sørli - Åkersvika. Stange kommune og Bane NOR har forpliktet seg til å ta sin del av finansieringen. Nødvendigheten av undergangen er begrunnet med tilrettelegging for økt gange- og sykkelbruk, bedret tilgjengelighet og trafikkflyt, sikkerhet og beredskap.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag 4.27

Tittel: Gang og sykkelveier – Prøveprosjekt
Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag: Stange Arbeiderparti ber Innlandet Arbeiderparti om å initiere prøveprosjekt for alternative gang- og sykkelvegløsninger. Det er særlig relevant for **Vestbygdvegen**, men kan være aktuelt på flere strekninger. Dette bør være i tråd med forventninger til kostnadsreduksjon og «godt nok-prinsippet», jfr vedtakspunkt 4 i fylkesutvalgets behandling (sak 22/2021, 09.03.2021).

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 4.28

Tittel: Kortere reisetid og økt kapasitet på Gjøvikbanen
Fra: Gjøvik, Vestre Toten, Østre Toten, Nordre Land, Søndre Land

Avstanden mellom Oslo og Gjøvik er ca. 12 mil, både med bil og tog. Langs Gjøvikbanen er det mange tettsteder. Lengst i nord sogner nærmere 60 000 innbyggere i Gjøvikregionen til Gjøvikbanen, og 120 000 innbyggere bor i kommunene langs banen, nord for Oslo. For innbyggerne på Hadeland og i Nittedal er avstanden til hovedstaden innenfor en radius på 60 km, noe som er regnet som normal avstand for dagpendling til Oslo. Det er også mange som reiser fra Oslo og nordover, til industriparken på Raufoss, NTNU og teknologibedriftene på Gjøvik.

I dag sliter Gjøvikbanen med små togsett med for liten kapasitet pga. korte perronger og manglende kryssningsspor, samtidig som viktig godstrafikk til Bergensbanen skal ha plass på sporet – og, framfor alt – Gjøvikbanen har altfor lang reisetid med to timer mellom Oslo og Gjøvik. Det er vanlig med ståplasser i rush-tida på den søndre delen av banen.

Til sammenlikning har Kongsvingerbanen, som er omtrent like lang, en reisetid på ca. 1 time og et kvarter Kongsvinger - Oslo. Her er Jernbanedirektoratet i gang med å se på hvordan banen kan få bedre kapasitet. Jernbanestrekningen Hamar – Oslo er

også omtrent like lang og har i dag samme reisetid som Kongsvingerbanen, dvs. 1 time og et kvarter. Der skal det bygges dobbeltspor.

Konklusjon:

Gjøvikbanen bør rustes kraftig opp, slik at flere kan bruke tog som transportmiddel til og fra Oslo. I dag er fjernarbeid, der folk veksler mellom å arbeide hjemmefra og på kontoret, i ferd med å bli vanlig. Kortere reisetid med toget kan få flere som jobber i Oslo til å bosette seg i kommunene langs Gjøvikbanen. Flere og tidligere avganger er nødvendig for at toget skal fremstå som fullverdig tilbud som kan benyttes i stedet for egen bil. Toget, som er det mest miljøvennlige transportmiddelet, kan bli foretrukket av langt flere enn i dag.

Gjøvikbanen må bygges ut med dobbeltspor, i første rekke på strekningen Roa – Oslo, deretter videre nordover. En ny dobbeltsportrasé mellom Oslo S og Roa vil redusere reisetiden med minst 15 minutter. Dagens stasjonsområder og kryssningsspor må bygges om, slik at de kan ta imot lengre togsett.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag 4.29

Tittel: Sander Bru må oppgraderes

Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Sander bru må oppgraderes til å tåle akseltrykk for tunge vogntog til treforedlingsindustri

Begrunnelse:

Sør-Odal Arbeiderparti vil at Sander bru blir prioritert for oppgradering. Den er pt ikke godkjent for 60 tonn totalvekt. Det medfører at all trelast som fraktes fra Bergene Holm Brandval sag Kongsvinger til Bergene Holm Mangåa i Sør-Odal for videreforedling som høvling, impregnering, overflatebehandling og distribuering må kjøre 10 km ekstra. Det vil være god lønnsomhet for en viktig bærekraftig grønn næring å forkorte denne transportstrekningen. Det vil også bidra til reduserte klimagassutslipp. Det samme gjelder transport av flis til Glåmdal bioenergi som sin terminal på Hernesmoen som årlig distribuerer 200.000 m³ flis for Stora Enso. Det er også annen industri her som f.eks Glåmdal Interkommunale Renovasjonsselskap. En forkortet kjørevei med oppgradert bru vil ha en stor økonomisk betydning for bærekraftige næringer. Det vi ha en stor klimagevinst. Det vil også bedre trafiksikkerhet og nærmiljø på fylkesvegnettet.

120.000 m³ 2700 trailerlass

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag 4.30

Tittel: Løyvingane til utbetring av fylkesvegane må aukast
Fra: Vang Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti må arbeide for at fylkeskommunen får sin rettmessige del av midlane til utbetring av fylkesvegane.

Begrunnelse: Innlandet har nesten 7000 km med fylkesvegar. Fylket får ikkje sin rettmessige del av potten til utbetring av fylkesvegane, samanlikna med andre fylkeskommunar. Innlandet Arbeiderparti må øve press på staten slik at dei totale løyvingane til fylkesvegane blir auka, og at Innlandet får sin rettmessige del. Etterslepet er enormt. Det er særleg viktig at ein har auka fokus på dei fylkesvegane som blir utsett for ekstremver.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag 4.31

Tittel: Ferdigstilling av E16 i Valdres
Frå: Vang Arbeiderparti

Forslag: E16 Fagernes sør-Hande og dei andre reststrekningane må bli prioritert

Grunngjeving: SVV har brukt 6,7 mrd. kr på utbygging av E 16 gjennom Valdres. Stadig fleire parsellar blir utbygd, mellom anna Hande-Øylo, Kvamskleiva og Turtnes Øye. Men denne vinteren har på ny vist at det blir kaos i vintertrafikken på dei strekningane som står att. E 16 over Filefjell er 100 prosent vintersikker og når dei andre fjellovergangane aust-vest er stengt, går trafikken gjennom Valdres. Derfor må heile vegen utbetrast til 8,5 meter breidd snarleg. Prosjektet Fagernes sør-Hande låg inne i NTP 2014-23, men fall ut i NTP 2018-29 mellom anna pga. at det vart for dyrt. No har prosjektet gått gjennom ein prosjektoptimaliseringsanalyse som viser at ein kan redusere kostnadane med inntil 45%. ÅDT gjennom Fagernes er i underkant av 11 000 og det er eit skrikande behov etter å få bygd ut Fagernes sør-Hande. I NTP 2022-33 er heller ikkje strekninga høgt proritert, sjølv om så og si alle parti prata varmt om strekninga i NTP debatten Stortinget juni 2021.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.32

Tittel: Riksveg 4
Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag: Sikre helhetlig utbygging av Riksveg 4

Begrunnelse: Utbygging av Rv 4 er nødvendig for å styrke og videreutvikle en av Norges viktigste industriregioner og vil være en lønnsom og fremtidsrettet utvikling av hovedstadsregionen.

Stor-Oslo Nord regionen omsetter for 70 milliarder kroner årlig (2018).

Raufoss-industrien alene, omsetter for 10 milliarder kroner, og 90% av dette går til eksport. Alt skal fraktes på Rv 4 forbi Oslo og ut av landet. Fremkommeligheten på Rv 4 er en stor utfordring i dag som påvirker flere viktige faktorer, inkludert kostnader og leveranser. Denne veien er ikke bare av betydning for Gjøvikregionen, men er også av nasjonal betydning siden regjeringen har et mål om 50% vekst i innenlandseksport innen 2030. Et vedtak om helhetlig utbygging av Rv 4 er en viktig forutsetning for videre eksportvekst. Det er en investering som vil betale seg raskt innenfor etablert eksportrettet norsk industri i verdensklasse.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.33

Tittel: Kollektivtilbud vestsiden av Mjøsa til Gardermoen/Romerike
Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag: Innlandet AP vil at Innlandet Fylkeskommune skal ta et initiativ for å få på plass et reelt kollektivtilbud fra Gjøvikregionen til Gardemoen/Romerike. Dette i samarbeid med Viken Fylkeskommune, berørte kommuner og busselskap.

Begrunnelse: Pandemien førte til at Vy stoppet sine avganger med flybussen fra Gjøvik via Østre Toten til Gardermoen. Signaler som er gitt, tyder på at denne ikke blir satt i drift igjen med det første, selv etter at pandemien er et tilbakelagt stadium. I tillegg til at flybussen var et viktig tilbud til reisende til og fra Gardermoen, var den også et godt tilskudd til lokaltrafikken for de som ikke har førerkort, og som fra før har svært lite og dårlig kollektivtilbud. Flybussen var også det eneste kollektivtilbudet mellom Eidsvoll og Østre Toten, som mange brukte. Blant annet har befolkningen i Feiring i Eidsvoll kommune Skreia i Østre Toten som sitt naturlige handelssentrum og bruker både handelsnæringen, kultur og andre tilbud i vår kommune og Det er også signaler fra NTNU på Gjøvik, og andre miljøer i regionen at dette er et sårt savnet tilbud for de som av ulike grunner er avhengig av et kollektivtilbud fra/til Gardermoen.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.34

Tittel: Statlig finansiering viktige fylkesveier
Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag: Innlandet AP vil vektlegge den store betydningen som de viktigste fylkesvegene har, viser spesielt til fylkesveg 33 som Innlandet fylkeskommune har karakterisert som den viktigste fylkesveien, sammen med fylkesveg 24. Dette krever en klar prioritering av fylket, samt at man får med seg Staten på laget, i form av et spleiselag, som skissert i gjeldende NTP.

Begrunnelse: Innlandet har mange fylkesveier, og vedlikeholdsbehovet er stort. Med de midlene fylket har til rådighet vil man ikke kunne ta etter etterslepet på veinettet, og forfallet vil bare øke. Noen fylkesveier i Innlandet er av stor betydning for næringslivet, og er viktige for regioner. Fylkesvei 33 er i tillegg i en særstilling i og med at den går gjennom 2 fylker, Innlandet og Viken. Veien er en viktig transportåre for det lokale næringslivet i Østre Toten, blant annet en stadig voksende grønt-næring med store volumer, og Gjøvikregionen forøvrig. Fv 33 er også en viktig samferdelsåre for øst/vest-forbindelsen, da fylkesveg 33 har direkte tilknytning til e-16 i Valdres.

Det er derfor viktig at fylkesgrensene ikke setter en stopper for en helhetlig utbygging.

Nå har Viken Fylkeskommune igangsatt reguleringsarbeidet for de verste strekningene på deres side av fylkesgrensen, og man forventer at man kan begynne en byggestart i 2024 for tunellen i Skreikampen. Senere blir det oppstart i Byrud. For Innlandet er det fortsatt en del strekninger som betegnes som flaskehalser, deriblant strekningen Skreia- Bilitt og strekningen Opsahl- Gjøvik. Ser man videre vestover, har man også noen sterkt ulykkesbelastede strekninger mellom Gjøvik og Dokka.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 4.35

Tittel: Elektrifisering av hele Røros- og Solørbanen
Fra: Tolga Arbeiderparti

Forslag:

- Elektrifisering av Røros- og Solørbanen blir innlemmet i neste NTP, og blir en prioritert sak.
- Når Røros- og Solørbanen elektrifiseres, er det av avgjørende betydning at hele banen elektrifiseres.
- Både lokale, regionale og statlige myndigheter målrettet jobber for å bedre persontogtilbudet langs Røros- og Solørbanen.

Begrunnelse:

I mange år har det vært snakket om elektrifisering av Røros- og Solørbanen, men så langt har ikke det blitt prioritert av sentrale myndigheter. Nå må ventetida nærme seg slutten!

En elektrifisering av Røros- og Solørbanen vil ha stor samfunnsøkonomisk gevinst gjennom å styrke fleksibiliteten i transportsektoren, skape et reelt dobbeltspor mellom sør og nord i landet, og øke eksportpotensialet. På toppen av dette ligger det en klar distriktpolitisk verdi i å styrke jernbanen også gjennom Østerdalen, samt at det kommer store miljøgevinster og at økt bruk av jernbane i stedet for transport langs veg, vil bedre trafikksikkerheten.

Det meste av gods i Norge fraktes langs veg, og manglende fleksibilitet på jernbanen og usikkerhet med tanke på drift og infrastruktur, pekes på en viktig årsak. Dette vil raskt bedres gjennom å elektrifisere Røros- og Solørbanen – hvor det i dag kjøres lite gods – slik at samme togmateriell kan brukes her som på Dovrebanen og andre elektrifiserte strekninger i inn- og utland. I tillegg til at mer materiell da kan brukes, vil det i realiteten også skape et dobbeltspor mellom nord og sør, hvor nordgående godstog kan kjøre over Dovre og sørgående over Røros – eller motsatt. Men dette forutsetter at hele Røros- og Solørbanen elektrifiseres, ikke bare strekket Hamar-Elverum-Kongsvinger slik enkelte har foreslått.

I tillegg til økt godspotensial, vil en elektrifisering også styrke persontrafikken. Også her vil samme materiell kunne brukes, og det blir enklere å skape et godt og moderne, helhetlig togtilbud for reisende i Østerdalen. Blant annet vil det åpne for flere avganger, og kanskje også at man igjen får direkteavganger fra Røros til Oslo.

5.0 Flyktning-, asyl-, innvandrings- og integreringspolitikk

Forslag nummer 5.1

Tittel: Bosetting av flyktninger – IMDI

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag:

- Ved anbefaling til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet vedr. anmodning om bosetting av flyktninger, må man legge til grunn regionale eller samarbeid mellom kommuner også kan løse dette og slik at ikke noen kommuner faller utenom kriteriene for tildeling.
- Vi trenger en jevnere fordeling i hele Innlandet

Begrunnelse:

I «Anmodning om bosetting av flyktninger 2021: Innlandet fylkeskommunes anbefaling til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet» ble vi oppmerksomme på at faktagrunnlaget for fordelingen slå svært feil ut for enkelte kommuner, og at kriterier for fordelingen bør endres. Man bruker også gamle tall når kriteriene settes. For vår region er det slik at NAV har jobbet godt for å få flere i arbeid og hele regionen, inkludert industriforeningen 7sterke, og det er prosjekter i gang for å få flere i arbeid og i arbeidspraksis. GIV (Glåmdal Interkommunal Voksenopplæring) gjør et svært godt arbeid for utdanning, arbeidspraksis og integrering og de har kompetanse og kapasitet til å ta en ledende rolle i arbeidet. I stedet for å trappe ned i Kongsvingerregionen, er vi klare for å trappe opp. Vi står sammen og samarbeider kommunene imellom, noe som gjør at alle kommunene skal ha mulighet til å bosette

flykninger. Det antallet bosettinger som har kommet tidligere, har vært lavt og estimatet i IMDIs forlag er ikke høyt nok. Det må tas hensyn til at flere regioner tidligere har fått tildelt mange bosettinger, mens Kongsvingerregionen har blitt redusert. Det bør også tildeles til hele regioner og ikke enkelte kommuner. Dette løser vi best i samarbeid med hverandre. Det er bra for kommunene og det er bra for flykninger som skal bosettes.

Fylkeskommunen må i sin behandling ta hensyn til den lave tildelingen til Kongsvingerregionen tidligere og sørger for en jevnere fordeling i hele Innlandet ved at bosetting av flykninger reduseres tilsvarende fordelt på de regioner som tidligere har fått høy tildeling. Kongsvingerregionen har god kompetanse på dette.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

6.0 Boligpolitikk

Forslag nummer 6.1

Tittel: Eie bolig – ikke leie

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag: Grue Arbeiderparti ber om at det igangsettes et arbeide med å hjelpe ungdom og unge familier å skaffe seg et eget hjem. I det lange løp er det både billigere og sikrere å eie sitt eget hjem, enn å leie.

For første gang siden krigen synker nå andelen som eier egen bolig i Norge. På bare 15 år har andelen lavinntektsfamilier som er boligeiere, falt fra 39 prosent til 29 prosent.

Samtidig har den samlede sekundærboligformuen i Norge økt markant under Solberg-regjeringen: fra 540 milliarder i 2013 til 709 milliarder i 2018. (tall fra SSB)

Begrunnelse: Med en inntekt på mellom 400 og 500 tusen i året klarer du å betjene en husleie på 13 000 kroner per måned. Med den samme summen kan du klare et banklån på 3 millioner kroner, men for mange er det umulig å skaffe egenkapitalen som skal til for å få låne disse pengene. For å kjøpe (eller bygge) et hus som koster 3 millioner får du låne 2,250 mill. og må ha en egenkapital på 750 tusen. Det er umulig for de fleste å spare så mye med en inntekt på mellom 4 og 500 tusen og en leiepris på 12 til 13 tusen i måneden.

Her må det offentlige på banen å tilrettelegge slik at det blir mulig å skaffe seg egen bolig. Dette kan gjøres ved å gjenopprette husbanken slik den var, en hjelp til å skaffe seg den første boligen, eller redusere kravet til egenkapital på boliger inntil en viss verdi (kostnad).

Forslaget vil bidra til å realisere målene i Hurdalsplattformen:

«Vi vil gi Husbanken en større rolle enn i dag og et bredere samfunnsoppdrag for at alle skal bo godt og trygt. Husbanken skal hjelpe flere med å skaffe seg og beholde

eget bosted, og regjeringen skal også jobbe for å sikre rettigheter og boforhold for leietakere. Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om en helhetlig boligpolitikk, der kommunene vil få en styrket rolle i arbeidet med å utjevne sosiale og geografiske forskjeller i boligmarkedet.

Regjeringen vil styrke Husbankens distriktsrettede arbeid og fornye Husbankens prosjekt om boligetablering i distriktene for å stimulere til ulike typer boliger i kommuner med usikkert boligmarked. Det er et mål å få fart på boligbyggingen i distriktene.»

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

7.0 Helsepolitikk

Forslag nummer 7.1

Tittel: Fastlegeordningen er i krise, dette rammer folk flest i distriktene

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti

Forslag: Solbergregjeringen har sovet i timen og den solidariske fastlegeordningen er i ferd med å smuldre helt opp. Dette er veldig ødeleggende for alle kommuner og verst for de små.

Støre-regjeringen må snarest i dialog med partene, for å få satt i verk tiltak slik at dette på plass igjen

Begrunnelse: At Fastlegeordningen er i krise er ikke noe som har kommet under pandemien, men har vokst fram over flere år.

Det har blitt etterlyst tiltak for å sikre rekruttering til og stabilisering av fastlegeordningen. Fastlegekrisen kommer først og fremst av en kritisk mangel på leger i mange av våre kommuner.

Det får betydelige konsekvenser for de tjenester ordningen er ment å bidra med til våre innbyggere. I vår region finnes det kommuner der 20% prosent av innbyggerne står uten fastlege.

For kommunene innebærer krisen en konkurranse om de gjenværende legene, noe som medfører at enkelte kommuner i desperasjon tilbyr lønnsøkninger som oppfattes som ute av kontroll. Dette resulterer igjen i hyppige utskiftingen

Samtidig legger det press på lønnsforhandlingene for de leger som blir igjen og kostnadene for alle kommuner øker betydelig.

For legene som blir igjen lokalt innebærer dette et skiftende og svekket arbeidsmiljø og økt arbeidsbelastning.

Flere kommuner har selv opprettet kommunale legesenter, uten at det er gitt økonomisk kompensasjon fra staten.

Vi mener at Regjeringen nå må arbeide for at:

- staten må legge til rette for at det utdannes flere leger i Norge
- staten må legge til rette for flere turnusplasser
- staten må kompensere de kommuner som nå blir «presset» til å kjøpe legehjemler for å etablere kommunale legesentre
- staten må se på oppgaveporteføljen til fastlegene slik at den dekker nødvendige behov for å utføre fastlegeoppgaven, men ikke fungere som avlastning for spesialhelsetjenesten

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.2

Tittel: Mangfoldig tilbud innen rus- og psykiatribehandling

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti krever at det fortsatt skal tilbys til et bredt og mangfoldig behandlingstilbud innen rus og psykiatri der pasienten er i fokus. Myndighetene skal legge til rette for at kvaliteten på behandlingen vektlegges i større grad enn nærhet til ulike offentlige tjenester og økonomisk gunstighet. Noe som betyr at det fortsatt skal være rom for desentraliserte behandlingsinstitusjoner.

Begrunnelse: Det kan virke som om desentraliserte behandlingstilbud innen rus- og psykiatri skvises ut i anbudsrunden med begrunnelsen om at bynære tilbud er å foretrekke. Det vektlegges at pasienten skal tilbys behandling nær hjemstedet. Dette til tross for at desentraliserte behandlingsinstitusjoner kan vise til både kvalitet og gode resultater, i tillegg til at svært mange pasienter lovpriser et tilbud langt fra tidligere miljø. De mener avstand til rusmiljøet de var en del av, og tilgang til dyr og naturopplevelser er en vesentlig del av suksessoppskriften for å bli rusfri. Det er viktig å lytte til pasientene. De kan fort bli den tapende part dersom tilbudet forringes. For å unngå dette må det til en avklaring i forhold til kravspesifikasjonen i anbudene.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.3

Tittel: En god rus- og psykiatritjeneste med et bredt tilbud – både i by og land

Fra: AUF i Innlandet

Forslag: Vi må anerkjenne viktigheten av en god rus- og psykiatritjeneste med et bredt tilbud. Vi skal levere en rus- og psykiatritjeneste der kvalitet og pasientrettigheter skal komme foran økonomisk gunstighet og plassering av institusjonen.

Begrunnelse: For å gi et best mulig behandlingstilbud innen rus- og psykiatritjenesten må man skifte fokus. I løpet av de siste årene har tankegangen for plasseringen av landets behandlingstilbud innen rus og psykiatri i stor grad vært

preget av bynære institusjoner. I tillegg har man ikke anerkjent viktigheten av et bredt behandlingstilbud.

For det er nemlig ikke sånn at hvis du har møtt én rusmisbruker, så har du møtt alle. Her trenger man bare å tilføre et lite snev av universelt menneskeverd: har du møtt én rusmisbruker, så har du møtt ett enkelt individ med sine individuelle utfordringer, styrker, svakheter og behov. Dette burde være kjernen i utformingen av alle tjenester, også rus- og psykiatritjenesten.

Arbeiderpartiet mener en sentralisering – uansett hvilke deler av samfunnet det gjelder – ikke nødvendigvis gir den beste løsningen. I tillegg vil det stride mot våre verdier å bygge ned mangfoldet i tjenestene våre. Vi må bevare mangfoldet i tilbudet innen rus- og psykiatribehandling, for mangfold gjør oss sterke. Ikke minst er det pasientmedvirkning og enkeltindivids behov som burde stå i sentrum.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.4

Tittel: Nå må vi få guttene på banen!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Sette av midler til helsestasjonene i hele Norge til å innføre helsestasjon for gutter.
- Innføre psykisk helse som en del av pensum i kroppsøvfingsfaget og øvrig pensum.

Begrunnelse:

I dag er det flere enn dobbelt så mange gutter som begår selvmord enn jenter. Vi vet også at flere gutter faller ut av skolen enn jenter. I dag er det flere gutter som ikke tør å snakke om følelser, det må vi gjøre noe med!

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.5

Tittel: Gjør bind, tampong og menskopp tilgjengelig for kvinner!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gi ut gratis bind og tamponger kostnadsfritt tilgjengelig på skoler, helsestasjoner, offentlige steder og hos fastlege.
- Gi ut menskopp kostnadsfritt hos skolehelsetjeneste, helsestasjon og fastlege.

Begrunnelse: Menstruasjon er vanlig, den kommer hver måned og man blør naturlig nok. Kvinner har i gjennomsnitt 456 menstruasjoner i hele sitt liv. I dag er det veldig dyrt for bind og tamponger, i butikker og apotek.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.6

Tittel: Gjeninnføring av rekvisisjonsretten for henvisning fra lege

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Rekvisisjonsretten for henvisning fra lege, manuellterapeut eller kiropraktor for å få stønad til fysioterapi, bør gjeninnføres.

Begrunnelse: Etter at kravet til henvisning fra lege, manuellterapeut eller kiropraktor ble opphevet 1. januar 2018, med formålet er å sikre pasienter raskere tilgang til fysioterapitjenester, har etterspørselen etter fysioterapi økt. Dette har blant annet ført til at mange må benytte seg av private tilbydere uten driftsavtale. Selv om fysioterapeuter med driftsavtale skal vurdere alle henvendelser og prioritere ut fra en konkret vurdering av haste- og alvorlighetsgrad, opplever mange pasienter med kroniske sykdommer å bli stående lenge i behandlingsskø og bli nedprioritert, fordi de krever mer en-til-en-oppfølgning enn andre pasienter.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.7

Tittel: Regjeringen må rydde opp i kaoset som er skapt i Helsevesenet under Solbergregjeringen

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag:

Regjeringa må snarest sette i gang utdanningsprosjekter som tar tak i utfordringen innen helsefag.

- Her må en gjenfinne plassen til Helsefagarbeidere (tidl hjelpepleiere), samt lage oppgraderingsmuligheter for denne gruppen,
- Utdanningen innen Sykepleie, Vernepleie og Barnevernspedagog må økes vesentlig, samt gjøre et stort løft innen spesialiseringen tilknyttet studiene.
- Sykehusene og kommunene må få støtte til praksisplasser inkl veiledning.
- Regjeringen må ta tak i Fastlegeordningen, da denne ikke lenger er god nok.
- Øke antall leger, psykologer og psykiatikere.

Begrunnelse:

- Skal vi ha «lys i alle vinduer» i Innlandet, så må velferdstilbudene være på plass.
- Små kommuner har ingen mulighet i kampen om disse ressursene i dag.

- Kongsvingerregionen og Ahus Kongsvinger har plass til langt flere studenter innen helsefag og vi kan tilby praksis i sykehus og kommunehelsetjenesten.
- Innen psykisk helse og rus har samfunnet spilt fallitt. En har bygget ned de lukkede plassene og tilbyr stort sett kun dagbehandling. En må være fryktelig syk for å få hjelp.

Studietilbudene i Kongsvinger svarer på nasjonale behov og bidrar til å dekke ulike kompetansegap i privat og offentlig sektor.

Kommunene i regionen og Ahus Kongsvinger melder om store utfordringer i å få tak i nok sykepleiere. Denne utfordringen, som er nasjonal, forventes å øke de neste årene pga. naturlig avgang. En oppskalering av tilbudet i Kongsvinger vil være et effektivt virkemiddel både lokalt og nasjonalt. Vi vet at mange sykepleierstudenter, særlig i pressområder, ikke har tilgang til praksis på for eksempel sykehus (de er for eksempel i barnehage, skole, helseinstitusjoner e.l.). Samtidig hadde Kongsvinger landets mest fornøyde sykepleierstudenter i 2021 (ref. Studiebaramoteret). Forutsatt flere veiledere er det kapasitet til flere praksisplasser ved Kongsvinger Sykehus. Kommunene har også kapasitet til å ta i mot flere studenter i praksis.

Vi ønsker ytterligere 20-30 studieplasser til bachelor sykepleie i Kongsvinger (i dag 55).

I en [rapport fra 2020 \(https://www.fo.no/nyhetsarkiv/ny-rapport-norge-mangler-mer-enn-20-000-vernepleiere-article7800-28.html\)](https://www.fo.no/nyhetsarkiv/ny-rapport-norge-mangler-mer-enn-20-000-vernepleiere-article7800-28.html) gjøres det rede for at en tredjedel (33,2 %) av de ansatte i tjenester til utviklingshemmede ikke har formell kompetanse. Under en tredjedel (28 %) av de ansatte har universitets-/høgskoleutdanning (U/H utdanning), og av disse er kun 10,7 % utdannet som vernepleiere. Vernepleiere er også ettertraktet i andre helse- og sosialfaglige tjenestekområder. I samme rapport tas det til orde for at det nasjonalt mangler 20.000 vernepleiere. Etterspørselen etter vernepleiere er også stor. Etablering av vernepleierutdanning i Kongsvinger vil gi positive synergieffekter for utdanningene innen helse (personale/øvningsfasiliteter/praksisarenaer). Vi vet at Høgskolen i Innlandet er positiv til å etablere et tilbud i Kongsvinger, men da må studieplasser på plass.

Vi ønsker 40 studieplasser til bachelor vernepleie i Kongsvinger.

Fagskoleutdanning

På grunn av sykepleiermangel må mange kritiske arbeidsoppgaver utføres av annet helsepersonell som helsefagarbeidere og ufaglærte. Kommunene må stadig finne nye måter å løse sine utfordringer på, og oppgaveforskyvning er en stor del av både dagens og fremtidens løsning. Det vil ta flere år før det store behovet for sykepleiere og vernepleiere er tilfredsstilt, og derfor må man tenke parallelle løsninger.

Kommunene ønsker etter- og videreutdanning for sine helsefagarbeidere, slik at de kan få nødvendig kompetanse for å ta over en del av sykepleiernes og vernepleiernes oppgaver. Fagskole er løsningen. Dagens fagskolestudenter innenfor helse på Kongsvinger forteller om et skrikende behov ute i kommunene, og de blir allerede før fullført videreutdanning brukt til å undervise kollegaer i det de har lært.

Vi ønsker et mer permanent og forutsigbart fagskoletilbud innen helse i Kongsvingerregionen, med årlige tilbud og lærere som har sine kontorplasser fysisk på Kongsvinger. Det er behov for å styrke fagmiljøet for Fagskole i regionen, slik at kommunene kan være trygge på at det til enhver tid vil være mulig å øke kompetansen til sine ansatte og sikre gode helsetjenester til innbyggerne.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.8

Tittel: Nasjonal sykehusplan på psykisk helseverns premisser
Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Flere døgnplasser i psykiatrien

Planen 2020-23 har data pr 2018. Etter lovendring 2017 har omfanget av alvorlig psykoselidelse og konsekvensene økt betydelig. Dette berører svært mange pasienter, pårørende, kommunalt ansatte og ansatte i sykehus, og uønskede hendelser får stor oppmerksomhet. Døgnplasser på sykehusnivå for de alvorligste lidelsene må økes. Psykisk helsevernloven og kapasiteten må samstemmes og kommunene rustes for oppgavene.

Begrunnelse:

Reduksjon i døgnplasser har over år vært størst for mottak, akuttopphold, behandling og rehabilitering ved psykose lidelse, med eller uten ruslidelse. Ambulante tjenester i kommunene og spesialisthelsetjenesten i fellesskap har nådd grensa for hva som er mulig. Kommunene kan ikke klare både psykosehåndtering og lavterskel hjelp samtidig. Samhandlingsreformen er på bristepunktet. Om det var penger ville det likevel manglet personell. Antallet som **ikke kan** hjelpes utenfor sykehus eller DPS har vokst betydelig. Fortellingene fra familier, kommunale team, og de som arbeider i spesialisthelsetjenesten er utvetydige. Samtidig er fastlegeordningen på strekk. Tallmaterialet er omfattende, og det er lett tilgjengelig. Tvangsinnleggelse som skulle gått ned med lovendringen er stigende, det må benyttes mer tvang under innleggelse, politiets oppdrag knyttet til alvorlig sykdom er flerdoblet. Langt flere psykisk syke dømmes til straff eller tvunget psykisk helsevern pga vold. Andre personer med alvorlig psykose fortrenses, også om deres tilstand er alvorligere. Svært alvorlig psykose forekommer oftere, slik at sikkerhetsnivå må høynes. Et eksempel er når «psykoseavdeling» må stenges for å opprette en ny sikkerhetspost. Tidlig hjelper best, men sykehusene tvinges til å utsette innsatsen. Trygghet, tillit og stigma er nøkkelord.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.9

Tittel: Rus og Psykiatri
Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag: Mer ressurser til psykiatri/ rus i kommunene

Begrunnelse: Kommunene erfarer økende misforhold mellom ressurser og behov. En økende andel går til brukere med svært alvorlig lidelse og sviktende fungering. Uten at dette kompenseres sliter kommuner med både personell og kompetanse samtidig som kapasiteten til lavterskel hjelp og oppfølging til andre brukere blir skadelidende.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.10

Tittel: **Bedre tannhelse for alle, ikke bare noen**
Fra: **Tangen Arbeiderlag / Stange Arbeiderparti**

Forslag: Arbeiderpartiet skal videreføre arbeidet med å utvide og likestille den offentlige tannhelsetjenesten med andre helsetjenester. Det skal innføres gratis tannpleie for alle en gang i året, for å oppdage og forebygge senvirkninger av dårlig tannhelse. Videre skal Arbeiderpartiet innføre behovsprøvd støtteordning til de som ikke har økonomisk mulighet til adekvat tannbehandling.

Begrunnelse: Det rettes stadig mer fokus på tannhelse og den betydning god tannhelse har for både fysisk og psykisk helse. Det offentlige tilbudet til barn og unge er godt og bidrar til at den enkelte kan innarbeide gode rutiner for å ta vare på egen tannhelse. Arbeiderpartiet har allerede programfestet viktige endringer, men dette er ikke nok.

Tannhelsetjenester er kostbare tjenester, Det er «pengene i lommeboka» som styrer, og dessverre ser vi at mange voksne nedprioriterer tannpleie på grunn av krevende økonomi. Dette resulterer i at mange ikke får avdekket skader/sykdommer i tenner/tannkjøtt før problemene er omfattende. Med gratis tannpleie en gang i året vil denne utfordringen imøtekommes, samtidig som en behovsprøvd tilskuddsordning kan sikre at de som ikke har økonomi til å stelle tennene sine, gis mulighet til en best mulig tannhelse. Ordningen må omfatte alle, ikke bare unge og grupper med spesielle diagnoser.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.11

Tittel: **Tannhelsekostnader**
Fra: **Søndre Land Arbeiderparti**

Forslag: Det må innføres en stønadsordning som bidrar til at kostnader i forbindelse med tannhelsetjenester reduseres, gjerne basert på en modell lik den som eksisterer i Sverige.

Begrunnelse: Sammenlignet med våre naboland Sverige og Danmark har vi i Norge i dag en vesentlig dyrere tannhelsetjeneste for pasienter/brukere enn våre respektive naboer.

Sverige har fri tannhelsetjeneste til og med 23 års alder. For voksne pasienter er det en subsidieringsordning der pasienten betaler inntil kr 3000,- selv, fra 3000 til 15000 kroner dekker staten 50% av kostnaden, og over 15000 kroner er tilskuddet på 85%.

I Danmark betaler voksne pasienter 82% av kostnaden selv.

I Norge gir Folketrygden stønad til 5 befolkningsgrupper beskrevet i Lov om tannhelsetjenesten, deriblant barn og unge opp til og med fylte 20 år. Det blir også gitt stønad på medisinsk grunnlag, blant annet ved tannkjøtt sykdommen Periodontitt, forstyrrelser i tannutviklingen og 13 andre navngitte tilstander gitt av helsedirektoratet i «Rundskriv til folketrygdloven §5-6, §5-6a og §5-25».

Det gis ikke stønad til tannhelsetjenester basert på økonomi, men man kan søke om sosialstønad for å dekke utgifter til tannlege dersom kostnaden påvirker egen økonomi i så stor grad at man kommer under gitte satser for livsopphold. Dette går da inn i statens regnskap som sosialstønad, og ikke som en del av regnskapet for tannhelsetjenester.

Erfaringstall fra hele Europa viser også at det er klar sammenheng mellom personlig økonomi og tannhelse.

Kilde: forskning.no, artikkel publisert 28.juni 2012

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 7.12

Tittel: Null pluss

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag: Sikre fremtidig sykehusutbygging i tråd med satsing på eksisterende struktur, også omtalt som null pluss alternativet

Begrunnelse: Dagens sykehusstruktur har et stort potensial som dessverre har blitt meget underkommunisert i debatten omkring et hovedsykehus. Det foreligger ingen evidens på at et hovedsykehus er en treffsikker løsning for fremtiden, og signalene fra de foretak som har etablert dette er mindre kontroll på økonomi, og større grad av overbelegg. Slik Vestre Toten Arbeiderparti ser det er null pluss det eneste av dagens alternativ som ivaretar vårt primærstandpunkt om å sikre bevaring av sykehusene ved hhv. Reinsvoll og Gjøvik.

Innstilling fra styret: Det vises til regjeringens behandling av spørsmålet. Forslaget realitetsbehandles derfor ikke.

Forslag nummer 7.13

Tittel: Utredning og endring av foretaksmodellen
Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag: Innlandet Arbeiderparti krever at utredningsarbeidet for gjennomgang av foretaksmodellen starter omgående og har høy prioritet, slik at vi sikrer bedre styring og tryggere drift av spesialisthelsetjenesten.

Begrunnelse: Innlandet Arbeiderparti har vedtatt at vi ønsker å avvikle foretaksmodellen slik den er organisert i dag. Videre utrede og utvikle en ny styringsmodell for sykehusene/spesialisthelsetjenesten som setter pasienten sterkere i hovedfokus og forenkler byråkratiet, er mer politisk og demokratisk styrt og som er rammefinansiert. Foretaksmodellen skal i følge regjeringen og Hurdalsplattformen ha en fullstendig gjennomgang. Dette er positivt, og arbeidet må ha høy prioritet for å sikre en endring på kort og lang sikt. Sykehusene har under pandemien hatt store utfordringer knyttet til økonomi, der vi ser at fokuset på økonomi vektlegges høyere enn ønsket kapasitet for pasientbehandling. Sengeposter blir nedlagt og behandlingen blir overflyttet fra spesialisthelsetjenesten til kommunene.

Innstilling fra styret: Det vises til vedtak fra årsmøtet i Innlandet Arbeiderparti i 2021 og formuleringene om dette i Hurdalserklæringen. Forslaget realitetsbehandles derfor ikke.

Forslag nummer 7.14

Tittel: Kvinners helse må prioriteres nå
Fra: Årskvinnekonferansen Innlandet Arbeiderparti

Arbeiderpartiet har bidratt til å løfte inn kvinners helse på den politiske dagsorden. Nå har vi kommet i regjering, og tida er inne for å sette politikken ut i live.

Kvinnens og menns helse er ulike. Derfor er det nødvendig med egen forskning på kvinners helse. Selv om diagnosen kan være den samme, slik som hjerteinfarkt, er symptomene og behandlingen ulike. Andre diagnoser som krever særskilt forskning for kvinner er stoffskifte- og hormonelle forstyrrelser, ADHD, lipødem, svangerskap, fødsel og svangerskapsavbrudd.

I tillegg til økt forskning på kvinnehelse er det viktig med formidling av denne forskningen.

Den siste og eneste NOUen om kvinners helse, *Kvinnens helse i Norge*, ble avgitt i 1999. Der ble det avdekket store forskjeller mellom satsning på menns og kvinners helse. Siden den gang har vi fått dette bekreftet mange ganger, og nå vi trenger derfor handling. Derfor var det viktig at daværende helseminister Syliva Brustad i 2006 opprettet Senter for Kvinnehelse. Det er derimot fortsatt viktig å forske på og avdekke det vi fortsatt ikke vet om kvinnehelse. Derfor mener Innlandet Arbeiderparti at Hurdalsplattformens fokus på kvinnehelse må ha prioritet.

Kvinner har høyest sykefravær i arbeidslivet. Helse- og omsorgstjenester, som er dominert av kvinnelige arbeidstakere, er en av de sektorene som har høyest sykefravær. Belastningsskader, både fysisk og psykisk, i denne sektoren gir ingen yrkesskadeerstatning, selv om det er fysiske krevende yrker. Det er viktig å arbeide enda mer målrettet for at for å legge til rette for mindre belastningsskader i kvinneledominerte yrker, samt å se på andre forhold ved disse yrkene som bidrar til det høye sykefraværet. Vold og trusler i helsesektoren er av stort omfang og fortsatt underkommunisert. Dette bidrar til sykdom og sykefravær på kort og lang sikt i yrkeslivet.

Medisinstudiene og andre helsefaglige utdanninger må ta inn over seg at det er forskjell på kvinner og menn, og at det også er forskjell på etnisk opprinnelse med tanke på fysiologiske forutsetninger.

Til tross for at Norge har en av verdens beste oppfølgingsprosedyrer under svangerskap og barsel, mangler vi fortsatt effektivisering av lovverket fra 2020 om oppfølging ved svangerskapsavbrudd.

Dette må tas på alvor, mer forskning og kunnskap om kvinners helse og kropp må prioriteres i forskning og undervisning.

Innlandet Arbeiderparti vil at:

- Forskning på kvinnehelse og migrasjonshelse må bygges opp i våre høyskoler, universitet og andre forskningsinstitusjoner.
- Kvinnehelse må inn i rammeplanen for profesjonsutdanningene innen helse
- Kvinners arbeidshelse må få større oppmerksomhet, og systematisk arbeid mot belastningsskader i typisk kvinneledominerte yrker som i helse- og omsorg, renhold og barnehager og skole må igangsettes.
- Tiltak mot vold og trusler i pleie- og omsorgssektoren må forsterkes.
- Kvinnehelse må likestilles med annen forskning innenfor helse uavhengig av kjønn.
- Loven om oppfølging etter svangerskapsavbrudd må følges opp bedre med tydelig prioritering og retningslinjer slik at kvinner får et bedre tilbud.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

8.0 Landbrukspolitikk

Forslag nummer 8.1

Tittel: Sikre norsk matvareproduksjon i fremtiden

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti krever at det iverksettes tiltak som ikke bare er avbøtende på dagens situasjon i norsk landbruk, men som også sikrer en større grad av forutsigbarhet rundt landbrukets innsatsfaktorer. Dette må til for å sikre de nasjonale målsetningene om fortsatt norsk matproduksjon basert på norske naturressurser. Et mangfoldig landbruk sikrer i tillegg levende bygder og bosetting i hele landet.

Begrunnelse:

Samfunnsoppdraget til norsk landbruk er, slik det er innarbeidet i norsk politikk og senest gjengitt i Hurdalsplattformen å «... sikre Noregs befolkning nok og trygg mat produsert på norske naturressursar, og slik bidra til arbeid, god ernæring og helse». Landbrukets inntjening avgjøres i stor grad gjennom de årlige jordbruksforhandlingene. Importvernet er ellers en betydelig faktor for å kunne opprettholde et livskraftig landbruk i hele landet. Med årlige inntektsforhandlinger er det utfordrende at kostnadsbildet gjennom året kan endres radikalt. Denne usikkerheten er landbruket til en viss grad godt vant til å leve med. Mens det øvrige næringslivet i større grad har mulighet til å øke prisene på produkter og tjenester når uventet kostnadsvekst forekommer, er landbruket imidlertid i stor grad avskåret fra dette.

Etter fjorårets jordbruksforhandlinger som fastsatte priser og inntektsbildet for 2022, har det skjedd en dramatisk prisøkning på flere av landbrukets viktigste innsatsfaktorer som drivstoff, kraftfôr, materialer og ikke minst kunstgjødsel og strøm. Gjennom tilleggsforhandlinger mellom næringenes fagorganisasjoner og regjeringen er det kommet avbøtende tiltak, noe som på kort sikt har vært avgjørende for mange. Landbruket må imidlertid ha en større grad av forutsigbarhet, dette må ivaretas gjennom en langsiktig politikk.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 8.2

Tittel: **Levende landbruk**

Fra: **AUF i Innlandet**

Forslag: Gå inn med midler for å støtte rydding og bruk av beitedyr på utmarksbeiter.

Øke beitetilskuddet og setertilskuddet for å gjøre det attraktivt å benytte setrene.

Ha en rovdyrforvaltning forutsetter at det ikke skal være rovdyr i beiteprioriterte områder.

Hindre kjedemaktene i å utpresse samvirkevarer fra norske dagligvarebutikker.

Løfte inntekt- og investeringsmidler for bønder i takt med Norges enorme kostnadsvekst.

Begrunnelse: Inntektene til bønder ligger langt bak andre yrkesgrupper, dette inntektsgapet må dekkes.

En av de viktigste utfordringene med å dekke inntektsgapet baserer seg på å hindre kjedemaktenes muligheter til å øke prisene på samvirkevarer slik at de presses ut av norske dagligvarekjeder. Samvirkevarerne er inntektsgrunnlaget for norske bønder og må prioriteres.

Råvareprisene må stå i stil med inflasjonen og inntekt og investeringsmidler må løftes.

Vi trenger en landbruksnæring som støtter opp under bruk av utmarksbeite både med beitedyr og rydding av utmark, som beriker matjorda og naturgrunnlaget for

framtidige generasjoner når vi står ovenfor en klimakrise. Beitedyr bidrar til å gjødsle jorda, spre frø og holde landskapet nede, det skaper et mangfold av liv, både under og over jorda. Regenerativt landbruk prøver å etterligne måten ville beitedyr forflytter seg på. Beitedyra flyttes rundt på beiteområder før gresset rekker å bli nedbeita. Da rekker plantene å restituere, og fotosyntesen i enga øker i løpet av sesongen som gir økt karbonopptak. Bondens arbeid i utmarka og utvikling av seterdrift er også en faktor for regenerativt landbruk. Fremheving av seterdrift fører til mer bruk av utmarksbeite og god dyrehelse.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 8.3

Tittel: Norsk mat produseres ikke av seg selv!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Løfte inntekt- og investeringsmidler for bønder.

Begrunnelse:

Inntektsnivået i jordbruket er langt bak andre yrkesgrupper og utviklingen har vært flat mellom 2015-2019. Bondeopprøret dreier seg blant annet om bekymring for rekruttering av ungdom. Bonden er Norges bærekraftige næring. De fortjener en verdig lønn for den gode jobben de gjør for maten som kommer på ditt og mitt bord. Vi må sammen støtte bonden.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 8.4

Tittel: Landbruket i en krevende rekrutteringssituasjon

Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag: Arbeiderpartiet skal jobbe for nye tilskudds- og investeringsordninger for små og mellomstore bruk for å stimulere til omlegging til løsdriftsfjøs innen 2034. Tilskudd til seterdrift må høynes for at bonden skal kunne bevare og utvikle kulturlandskapet. Arbeiderpartiet skal jobbe for at lønna i landbruket gjenspeiler snittlønn i samfunnet.

Begrunnelse: Innen 2034 skal alle fjøs være lausdriftsfjøs, det vil si at det må investeres hos veldig mange bønder for å nå dette målet. Det er lav lønnsomheten i å investere til lausdrift med under 20 dyr med dagens investeringsmodell. I Norge er det 4300 båsfjøs som står for 37% av mjølkeproduksjon. De har et snitt på 18 kuer pr fjøs. Ut ifra dagens kriterier/investerings ordninger støtter ikke Innovasjon Norge de små og mellomstore gårdsbruka. En bør helst over 30 dyr for lønnsomhet.

Med høsten og vinterens store utfordringer med økte strømpriser, der allerede økte kostnader til drivstoff og gjødsel og dårligere inntjening på melkeproduksjon er langt på bordet, er frykten for at flere små og mellomstore gårdsbruk ikke vil bli videreført til neste generasjon blitt større enn tidligere. Mange sier de vurderer og avslutte driften, andre som kunne tenkt seg inn i næringen har blitt skeptiske. Dette har flere konsekvenser for et lokalsamfunn da 1 årsverk på en gård generer 2,1 årsverk ekstra. Dette er kritisk for distrikts Norge. Dette er kritisk for norsk selvberging. Dette er kritisk for rekrutteringen inn i landbruket. Støtteordningene for de små og mellomstor gårdsbruka må bli bedre - raskt.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

9.0 Kultur, familie og likestilling

Forslag nummer 9.1

Tittel: Juni er en av de viktigste likestillingsmånedene

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Alle kommuner oppfordres til å flagge med regnbueflagg over hele landet.
- Det oppfordres til å arrangere Pride-parader over hele landet.
- Norge skal forby homoterapi.

Begrunnelse:

Norge arrangerer Pride hvert eneste år, vi går ut i gatene og vifter med de fineste flaggene. I tillegg så flagges det i mange kommuner rundt i Norge. Vi vet at juni måned er en av de viktigste likestillingsmånedene i hele verden! Og det er i dag fortsatt lov å drive med homoterapi. Derfor må vi ta et ekstra initiativ.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 9.2

Tittel: Retten til å engasjere seg uten å møte hets og hersketeknikker

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At Norge skal sette av mer midler for tiltak mot netthets.
- At lokalpolitikere bruker riktige ord og uttrykk under debatter.
- Jobbe for god saklig debatt, og ikke debatt om debattanter.
- Netthets skal meldes ifra til lokallagsstyret, og eventuelt anmeldes.
- At politikere uansett funksjon sier ifra dersom man ser hersketeknikker både på nett, men også fysisk.

Begrunnelse:

Hver dag sitter det flere ungdomspolitikere og annen ungdom som ikke tørr å ta ordet i en offentlig debatt. Mange opplever hat og hersketeknikker, og det må vi gjøre noe med. Vi må jobbe for en ordentlig og god tone, både på nett, men også når vi snakker i møter og andre debatter. Vi vet at ytringsfriheten er sterk i Norge, men vi vet også at det er viktig med god, saklig debatt uten hersketeknikker eller andre typer for hat og trusler. Det er viktigere enn noensinne å få flere ungdommer inn i samfunnsdebatten.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 9.3

Tittel: Vold og seksuelle overgrep blant barn og unge

Fra: Elverum Arbeiderparti

Innalndet Arbeiderparti vil:

- Ha statlig fullfinansiering av Nok.-sentrene og andre sentre som jobber mot vold og seksuelle overgrep.
- Ha en ambisiøs nasjonal satsning mot vold og seksuelle overgrep.

Begrunnelse:

1 av 3 kvinner og en av 10 menn har opplevd seksuelle overgrep. En tredjedel av disse ble utsatt første gang som barn.

Omfanget av seksuelle overgrep øker fra barnealderen til ungdomsalderen, med en markant økning i forbindelse med at puberteten inntreffer.

Jenter er mer utsatt enn gutter. Overgrep forekommer også i barnehage- og skolealder.

Vold og seksuelle overgrep blant barn og unge er et problemområde vi må erkjenne eksisterer og tørre å forholde oss til.

Seksuelle overgrep og vold har store konsekvenser for den enkelte, og det er et stort samfunns- og folkehelseproblem. Det er grundig dokumentert at overgrep medfører psykiske og fysiske problemer på kort og lang sikt. Mange faller fra i utdanningsløpet, klarer ikke å delta i arbeidslivet og har dokumentert kortere levealder enn personer som ikke er utsatt.

Det foregår godt arbeid på dette feltet, men så lenge vi vet at overgrep likevel skjer i stort omfang, må vi konkludere med at det ikke er nok.

Vi trenger derfor en forsterket innsats, særskilt rettet mot barn og unge.

I Hurdalsplattformen finner vi kun at seksuelle overgrep omtales i kapitlet om Justis- og beredskap. Det er viktig, men like viktig bør være en forsterket innsats på den forebyggende siden. Det kan være strukturelle tiltak som programmer rettet mot skole, barnehage, helsestasjon, kultur og idrett. Det kan være tiltak mot risikogrupper og sykdomsforebyggende, individuelle tiltak hos utsatte.

Viktige samarbeidsparter er sentre mot seksuelle overgrep. Det finnes 21 sentre i landet. 15 av disse er samlet under Nok.- paraplyen. Disse sentrene er gir tilbud til overgrepsutsatte personer over 16 år. Disse sentrene besitter mye kompetanse, er lavterskel, gratis og ivaretar mange. I 2020 mottok de 38 356 henvendelser, som er det høyeste tallet registrert noen gang.

Sentrene finansieres i dag gjennom kommunalt og statlig driftstilskudd, etter årlig søknad fra vertskommune.

Dette gjør at det vanskelig å planlegge driften lengre enn fra år til år, og kan gi ulikt tilbud og redusert tilbud.

Med statlig fullfinansiering vil små og sårbare sentre kunne styrkes. Det vil innebære bedre bemanning og større rekkevidde for tilbudet. Det vil si at flere utsatte vil få hjelp, og det forebyggende arbeidet i skolene vil kunne styrkes.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 9.4

Tittel: Likestillingspolitikken må videre

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag til uttalelse:

Etter to regjeringsperioder med stillstand og delvis tilbakegang i likestillingspolitikken er det på tide å komme videre med tiltak som kan utjevne forskjeller og styrke mangfoldet. Det dreier seg om rettferdighet for den enkelte og er bra for samfunnet.

Kvinnenettverket i Hamar Arbeiderparti vil peke på at det fortsatt finnes en rekke områder med store kjønnsforskjeller på tilbud og muligheter, og synlige og usynlige barrierer som hindrer jenter/kvinner i å utnytte sitt fulle potensiale.

Kjønnsforskjeller i idretten

Det er store forskjeller mellom gutters og jenters muligheter i idretten. På toppnivå har kvinnelige utøvere selv måttet ta kampen for like konkurransevilkår. I breddeidretten opplever de fleste jenter langt dårligere vilkår enn gutta. Nettverket vil oppfordre statsråden til å sette søkelyset på kjønnsforskjeller innen idretten, - når det gjelder tilrettelegging, ressurser, trenere osv. Selv om mye arbeid gjøres av frivillige, må det være mulig å stille krav til lik behandling av jenter og gutter, f.eks. ved tildeling av støtte til drift, treningstider i idrettsanlegg og bygging av anlegg.

Bruk av lovverket

Likestillings- og diskrimineringsloven er et viktig verktøy og må brukes mer aktivt. Det er et faktum at *aktivitets- og redegjørelses-plikten* i loven følges for dårlig opp av arbeidsgivere. Dette gjelder også kommunene. En undersøkelse gjort av Likestillingssenteret viste at kun 1 kommune hadde dette på stell i tidligere Hedmark fylke. §26 i loven sier hva som er arbeidsgivers plikt til å arbeide for likestilling. Men uten automatisk uttrekk av målbare data, vil mange arbeidsgivere oppfatte dette som

tungvint å kartlegge. Det er reist krav om et felles IT-basert system for uttrekk av disse dataene. Kvinnenettverket støtter dette kravet og vil be statsråden ta saken opp med Kommunenes Sentralforbund (KS). Et IT-basert system i arbeidslivet vil etter vårt syn gjøre aktivitets- og redegjørelsesplikten enklere å følge opp og dermed bli mer reell.

Plan- og bygningsloven er en lov med mange kriterier og bestemmelser, men ingen som berører kjønn. Nettverket er kjent med at Likestillingssenteret er opptatt av dette og skal jobbe videre med saken i samarbeid med LS. I tillegg kan det være flere lover som bør moderniseres for å holde tritt med tida og fungere som gode redskaper i arbeidet for likestilling.

Fra demonstrasjonstog til reformer og rettigheter

Norge er kjent som et land med stor grad av likestilling, kanskje det beste i verden. Hovedårsaken er at staten tok ansvaret for at kvinner skulle få sine rettigheter. Da kvinnefrigjøringen skulle være kvinnes eget verk og BH-ene ble kastet, kom Likestillingsloven og Loven om selvbestemt abort på 1970-tallet, og kvinners rettigheter ble dermed lovfestet. Deretter fulgte Gros kvinneregjering på 80-tallet med utvidet svangerskapspermisjon, barnehageutbygging og pappa-perm, - reformer som styrket likestillingen og forbedret arbeidsdelingen i hjemmet. Arbeiderpartiets politikk har vært lokomotivet i norsk likestillingspolitikk hele veien, og nå gjelder det å holde dampen oppe.

Fra holdninger til fag

I mangelen av konkrete tiltak i politikken snakkes det ofte om behovet for holdningsendringer. Likestillingspolitikken er intet unntak, og ofte har borgerlige politikere tydd til dette. At holdningene endres og folk blir mer bevisst på likestilling er bra, men oftest ikke tilstrekkelig. Det har historien vist, derfor må myndighetene fortsette å ta ansvar for tiltak som virker.

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den vil styrke *Likestillings- og diskrimineringsombudet, likestillingssentra, Diskrimineringsnemnda og organisasjonene som arbeider for økt likestilling*. **Likestillingssenteret på Hamar** har gjennom snart 40 år arbeidet med likestilling og mangfold basert på fakta. Senteret har samlet mange erfaringer og mye fagkunnskap, og er i dag trolig det kompetansemiljøet med best fagkunnskap på praktisk likestilling i Norge.

Kvinnenettverket i Hamar Arbeiderparti vil be statsråden sette fortgang i arbeidet for å styrke Likestillingssenteret med tilføring av mer ressurser. Formålet må være at LS kan fungere som en viktig støttespiller og premissleverandør til det arbeid som departementet nå tar fatt på med å bringe likestillingspolitikken videre med nye tiltak. Mye arbeid gjenstår, - med lønnsulikhet basert på kjønn, et kjønnssegregert arbeidsliv og overfor kvinner med innvandrerbakgrunn. Med bedre rammevilkår og sin fagkunnskap vil Likestillingssenteret på Hamar kunne spille en viktig rolle i det videre arbeidet.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 9.5

Tittel: Støtte til kulturgrupper som skaper en forskjell

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag: Utvikle en støtteordning tilpasset til kulturgrupper som gjør viktig arbeid og er essensielle for kommunen. Være i dialog med kulturorganisasjoner og finne måter på hvordan de kan støttes. Satse på inkludering og mangfold i kultur.

Begrunnelse: Mange kulturorganisasjoner gjør en viktig jobb for lokale miljøer. De bidrar til inkludering, skaper mangfold og trygg arena hvor ungdom og andre individer kan samles. Selv om de skaper forskjell, får de ikke nok økonomisk støtte. Et eksempel på dette er teatergruppa Kulturhjerte som har i flere år gjort utrolig mye for inkludering og mangfold i Lillehammer kommune. Til tross for det viktige arbeidet de har gjort, har de ikke fått noe betydelig støtte. Vi må derfor legge merke til slike grupper og komme med tilpasset støtte.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 9.6

Tittel: Delt bosted i barnefordelingssaker

Fra: Tynset Arbeiderparti

Forslag:

Retten skal ha anledning til å dømme delt bosted i barnefordelingssaker.

Begrunnelse:

I dag er det slik at retten ikke har anledning til å dømme delt bosted i barnefordelingssaker. I de tilfellene foreldrene ikke blir endelige om barnefordeling, er det i de fleste saker mor som får hovedomsorgen, så sant hun vurderes skikket til dette. Det er svært uheldig at det ikke er en kjønnsnøytral behandling i slike saker. Familievernkontor, barnevern og helsestasjoner er eksempler på instanser som er sterkt overrepresentert av kvinner, noe som kan bidra til at retningslinjene, som er ment å være kjønnsnøytrale, ikke blir slik i praksis. Det er viktig for både barn og foreldre at barna får rett til likeverdig samvær med begge foreldrene ved samlivsbrudd, gitt at begge foreldrene er skikket for dette. Ny revidert barnelov kommer opp som sak i Stortinget, med forslag om å blant annet gi retten mulighet til å dømme delt bosted, og at omsorg for barnet er delt mellom begge foreldrene inntil annet blir vurdert bedre for barnet.

Dette burde Arbeiderpartiet stille seg bak, og stemme for i stortinget.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 9.7

Tittel: Industrimuseum
Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag: Sikre årlig statlig finansiering til industrimuseet på Raufoss.

Begrunnelse: Industrihistorien på Raufoss er mer enn 125 år og av nasjonal betydning. Det som produseres der i dag står på skuldrene til den nasjonale forsvarsindustrien som ble etablert der i 1886, og arbeiderbevegelsens utvikling. Fra barnearbeid og daglige arbeidsulykker til 8-timersdagen og fagforeningen. Historien om industrien på Raufoss er både fortellingen om norsk/svensk storpolitikk og romfartsteknologi, og alt i mellom. Hvert år kommer 60 000 gjester innom fabrikkområdet. Det gjør også 32 000 vogntog. Museet vil være den sivile porten inn i fabrikken, men det å sikre dette krever forutsigbare rammevilkår.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 9.8

Tittel: Barnevernsreformen må fullfinansieres
Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag: Den nye barnevernsreformen gir kommunene mer ansvar både faglig og økonomisk, og den må derfor fullfinansieres.

Begrunnelse: Barnevernsreformen som trådte i kraft 1.1.2022 gjør at kommunene får mer ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Reformen skal bidra til å styrke arbeid med tidlig innsats og forebygging. Tidlig innsats er en investering som kan spare kommunene for kostbare tiltak senere, men det kan ta flere år før dette slår positivt ut på kommunenes utgifter. Med stadig flere oppgaver som blir overført til kommunene som kun er delvis finansiert fra statens side, frykter vi at denne reformen vil gir dårligere tjenester, stikk i strid med intensjonen med reformen. Finansieringen av reformen med økonomiske tilskudd baserer seg på tidligere drift av tjenesten uten ekstra midler til at kommunene kan drive forebyggende arbeid. Reformen kommer også i en tid hvor pandemien har gitt økt trykk på barnevernet med flere innmeldinger, og ettervirkningene av pandemien vil kreve at kommunene har et godt tilgjengelig hjelpeapparat.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «Sørgje for bemanning og finansiering som følgjer av barnevernsreforma som trer i kraft i 2022». Dette løftet må innfris nå.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 9.9

Tittel: Vi trenger en forpliktende handlingsplan mot vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.

Fra: Årskvinnekonferansen Innlandet Arbeiderparti

Ifølge FN blir 1 av 3 kvinner og jenter utsatt for fysisk eller seksuell vold minst én gang i løpet av livet. Vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep er alvorlig kriminalitet og utgjør et stort samfunnsproblem.

Vold i nære relasjoner handler om å bli utsatt for vold fra en som står deg nær og på det stedet du skal føle deg tryggest også i ditt eget hjem. Vold i nære relasjoner gir varige skader på kropp og sjel, det gir en følelse hjelpeløshet og er ofte belagt med skam. Vold i nære relasjoner er et maktovergrep, et uttrykk for at enkelte mener de har rett til å kontrollere andre også ved bruk av vold. Uansett hvem som blir utsatt for vold av en som står dem nær, angår det hele samfunnet, ikke bare den enkelte som blir utsatt for det.

Under Høyre-regjeringen har det vært et sterkt savn av forpliktende handlingsplaner, med tydelig ansvarliggjøring og finansiering. Det mangler fortsatt en del forskning på både situasjonen og hvilke tiltak som treffer mest effektive.

Istanbulkonvensjonen trådte i kraft i Norge 1.november 2017. Konvensjonens mål er å forebygge og bekjempe alle former for vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Vold i nære relasjoner er en av flere former for vold som rammer kvinner i uforholdsmessig stor grad og anerkjennes som diskriminering av kvinner. Mangel på likestilling sees både som årsak til og som konsekvens av vold mot kvinner. Konvensjonen omfatter hovedsakelig former for vold som bare kvinner opplever eller som kvinner opplever oftere enn menn.

For å nå hovedmålet må staten dele innsatsen inn i tre hovedområder: Volden skal forebygges, utsatte skal beskyttes og hjelpes, utøvere skal holdes ansvarlige for sine handlinger gjennom straffeforfølgning.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- ha på plass konkrete tiltak som gjennomføres for å forhindre vold i nære relasjoner. Det må komme på plass en helhetlig og samordnet politikk på dette området. Vi krever en handlingsplan basert på et stort kunnskapsgrunnlag med mer forskning, forpliktende finansiering og tydelig ansvarliggjøring. Ha en statlig fullfinansiering av NOK-sentrene og tilsvarende institusjoner (NOK er et tverrfaglig, gratis og lavterskel hjelpetilbud til personer utsatt for seksuelle overgrep og deres pårørende) og andre tilsvarende tilbud, som jobber mot vold og seksuelle overgrep.
- Ha en ambisiøs opptappingsplan med fokus på forebygging av vold og seksuelle overgrep, samt sikre rask behandling og oppfølging både på kommunalt og statlig plan. Forebyggende arbeid må også særlige fange opp barn og unge.
- Det må også arbeides aktivt for å få ned antallet partnerdrap, som oftest rammer kvinner, og voldsutsatte kvinner må få reelt vern mot voldsutøver.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

10.0 Arbeidsplasser og næringspolitikk

Forslag nummer 10.1

Tittel: Fleire offentlege arbeidsplassar i distrikta
Fra: Vang Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal arbeide for at fleire offentlege arbeidsplassar blir plassert ute i distrikta

Begrunnelse:

Pandemien har lært oss mykje. Blant anna har den lært oss at der er fullt mogleg å arbeide i ein distriktskommune, sjølv om ein er tilsett i ein jobb, i ein etat i ein by. Dette er framtida. Innlandet Arbeiderparti må arbeide for at det blir mogleg å opprette fleire stillingar i distrikstkommunar knytt til f.eks. fylkeskommunen, Statsforvaltaren eller andre.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 10.2

Tittel: Etablering av Bionova i Innlandet
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Bionova, et kompetansesenter for grønne bioresurser, bør etableres i Innlandet og fortrinnsvis på Gjøvik. Der har vi et av landets sterkeste kompetansemiljøer innen bioenergi med NTNU i spissen, og flere sterke, regionale fagmiljøer på området. Etablering av **Bionova** i Innlandet vil skape grønne arbeidsplasser i Hele Norge.

Begrunnelse: Bionova skal bidra til utvikling av arbeidsplasser og næringsvirksomhet i hele Norge, reduksjon i utslipp av klimagasser og særlig til binding av karbon. Bionova skal sikre utvikling av bioøkonomien knyttet til landbruk, skogbruk og havbruk, herunder også bidra til biobasert sirkulærøkonomi og økt selvforsyning. Tiltak skal innrettes slik at det gir bønder med ulike driftsstørrelser og driftsformer i alle deler av landet reell mulighet til å motta midler til klimatiltak på sin gård. Det skal være et viktig virkemiddel for at jordbruket skal nå sine klimamål. Videre skal Bionova sikre økt verdiskaping og arbeidsplasser knyttet til bruk av biomasse i Norge. Bionova skal bidra til at skognæringen øker videreforedlingen av biomasse i Norge. En slik etablering vill være et viktig grep for å redusere oljeavhengigheten i norsk økonomi. Dette er viktig for å skape nye grønne arbeidsplasser. En etablering av et sterkt kompetansemiljø lokalisert i Innlandet og på Gjøvik, vil inkludere forskning og utvikling av bioteknologi og nye verdikjeder. Med denne satsingen vil vi vise handlekraft i møte med den store utfordringen norsk økonomi står foran, når vi skal møte våre klimaforpliktelser. Det er et uttalt mål fra regjeringen at Bionova skal være operativt fra andre halvår 2022.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 10.3

Tittel: Skape ny vekst for industrien i Gjøvikregionen gjennom å legge til rette for areal- og kraftkrevende industri.

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag: Gjøvik AP ber kommunene i Gjøvikregionen og Innlandet fylkeskommune stå samlet og tilrettelegge for å styrke konkurransekraften til vår industri, slik at målsetningene om økt eksport og redusert klimautslipp kan nås. Det kan skje ved å legge til rette for etablering av areal- og kraftkrevende industri. Dette vil være i tråd med nasjonale målsetninger nedfelt i Hurdalserklæringen.

Begrunnelse: Søndre Land kommune er, i samarbeid med Raufoss Industripark og Eidsiva Energi, i ferd med å regulere romslige tomtearealer langs fv. 33 på Hasvalsætra, som vurderes som svært godt egnet til formålet. For at Hasvalsætra i første omgang skal kunne nå opp i det pågående internasjonale kappløpet om slike industriarbeidsplasser, er det avgjørende at man lykkes med å etablere nødvendig infrastruktur. Det må stilles krav til Statnett og NVE om at disse prioriterer arbeidet med å etablere en robust kraftforsyning frem til tomta, mens Statens vegvesen og Innlandet fylke må bidra til å etablere tilfredsstillende veg- og kryssløsninger. De viktigste grepene for å styrke konkurransekraften til vårt industrimiljø på litt lengre sikt, er å få gjennomført en helhetlig oppgradering av rv. 4 sørover mot eksportmarkedene, og etablering av en kombiterminal på Gjøvikbanen, som muliggjør mer klimavennlig transport av råvarer og ferdige produkter. For å gjøre Gjøvikregionen og Innlandet til et enda bedre sted å bo, skal kommunene i Gjøvikregionen og Innlandet fylkeskommune i enda større grad ta del i og lære av industri- og delingskulturen i vår region, med sikte på å oppnå mer målrettet og bedre bruk av offentlige ressurser.

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 10.4

Tittel: Grensehandel

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Grue Arbeiderparti ber om at det igangsettes et arbeide med å få redusert grensehandelen til Sverige. Virkemidler man må vurdere i tillegg til avgiftsnivået er dialog med alle ledd i leveransekjeden fra produsent til forbruker. Dette for å legge til rette for en effektiv produksjon og distribusjon. Et annet punkt man må se på er vareutvalget. Her kan kortreist mat fra lokale matprodusenter spille en viktig rolle.

Begrunnelse:

I 2019, før koronapandemien effektivt stengte grensen til Sverige, hadde grensehandelen økt til over 20 milliarder kroner. Om lag 65% av dette er dagligvarer, noe som tilsvarer omsetningen fra rundt 380 dagligvarebutikker.

Varer som selges i Norge vil i hovedsak være produsert i Norge. Derfor har grensehandelen også konsekvenser for både produksjon, logistikk og butikk i Norge.

Beregninger viser at dersom omsetningen hadde funnet sted i Norge ville det totalt kunne bidratt til rundt 12 000 flere arbeidsplasser. Noe vi ser eksempler på i dag når grensen er stengt. Hvor butikkene ansetter stadig flere for å holde unna.

I Danmark har man tatt grep for å redusere grensehandelen til Tyskland, noe som har medført at grensehandelen er redusert med 50%.

Dette er god arbeiderpartipolitikk som vil gi svar på enkelte valgløfter fra partiprogrammet, økt sysselsetting og i tillegg gir det en positiv klimaeffekt.

Hurdalsplattformen omtaler også denne problemstillingen:

«Gjennomgå grensehandelsproblematikken i lys av erfaringene fra koronapandemien og fra andre land, som Danmark, og foreslå konkrete tiltak som reduserer grensehandelen og styrker konkurransekraften til norsk næringsliv»

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 10.5

Tittel: Sikre Mjøsbyen som motor for Innlandet

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Sikre en bærekraftig byutvikling i Mjøsområdet for at sammen kan konkurrere om arbeidsplasser og investeringer. Det er viktig for utviklingen av vår region at Mjøsbyen kan få bypakke uten å sette opp bomstasjoner.

Begrunnelse:

I 2018 startet mjøsbyen som et prosjekt mellom 10 kommuner og 2 fylkeskommuner i Innlandet, nå er det kun 1 fylkeskommune. Mjøsbyen omfatter kommunene Lillehammer, Øyer, Gjøvik, Vestre Toten, Østre Toten, Ringsaker, Hamar, Stange, Løten og Elverum. Kommunene som er med i prosjektet har en samlet befolkning på over 200 000 innbyggere. Målet med mjøsbyen er å skape et felles bo og arbeidsmarked rundt Mjøsa. Det er prøvd å sikre en bypakke til mjøsbyen, det ble ikke gjennomført etter begrunnelsen at det ikke er bomstasjoner innad i mjøsbyen. Vi ønsker heller ikke å innføre bomstasjoner når befolkningen i kommunene er nesten avhengige av bil for å effektivt komme seg rundt. Mjøsbyen ønsker å styrke samferdsels og kollektivtilbudet i området. Det er en visjon i Innlandet at vi kan bruke Mjøs område som en motor for å starte vekst i hele regionen og det bør vi leve opp til. At Mjøs området kan konkurrere på nasjonalt plan for å få arbeidsplasser er viktig for vår region.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 10.6

Tittel: SSB Kongsvinger er en viktig kompetansesarbeidsplass og må styrkes

**Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti**

Forslag:

Statistisk sentralbyrå (SSB) på Kongsvinger må styrkes for å sikre flere kompetansesarbeidsplasser i Innlandet og i Kongsvingerregionen. Dette kan gjøres ved å:

- Bevilge midler over statsbudsjettet til nye satsningsområder i SSB Kongsvinger
- Gjennom politisk styring fastsette hvor stor andel minimum av alle ansatte som skal være tilknyttet SSB Kongsvinger

Begrunnelse:

Virksomheten i Kongsvinger startet i 1960 med en liten punchestab og var sentral i forbindelse med folke og boligtellingsene i 1960 og senere i 1970. Dette ble omtalt som en svært vellykket utflytting av statlige arbeidsplasser fra Oslo og det ble politisk besluttet å opprette flere kompetansesarbeidsplasser på Kongsvinger i tillegg til SSBs virksomhet i Oslo.

SSB-Kongsvinger er per i dag distriktets største kompetansesarbeidsplass, men har blitt kraftig redusert de senere årene, samtidig som tilsvarende reduksjon ikke har vært tilfelle i Oslo. På det høyeste var andelen av SSBs ansatte på Kongsvinger 43 % (2000), mens man nå er nede i 36 % (2021) og har vel 300 ansatte. Det er dermed distriktet som taper på dette. SSB Kongsvinger ble bygget takket være politiske vedtak, og vi trenger politiske vedtak for å fortsatt være en viktig kompetansesarbeidsplass i distriktet.

Arbeiderpartiet og Senterpartiet var i sin tid drivkraften som sørget for desentraliserte arbeidsplasser til Kongsvingerregionen og nå er det på tide at Arbeiderpartiet igjen viser at det er politisk vilje til å styrke SSB Kongsvinger.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag 10.7

Tittel: Sørli flerbruksterminal

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil jobbe for å utvikle Sørli tømmerterminal til en flerbruksterminal og som et industriområde for grønne næringer. Videre vil Innlandet

Arbeiderparti jobbe for å sikre godstilsvinger i Hamar, Elverum og Kongsvinger, samt elektrifisering av samme strekning, for å øke eksporten til Europa.

Begrunnelse:

Innlandet har store ambisjoner om å utvikle bioøkonomien. Sørli i Stange kommune har alle forutsetninger for å bli en motor i denne utviklingen. For at Sørli skal kunne ta denne posisjonen må Sørli utvikles som en flerbruksterminal, og som et industriområde for grønne næringer med stort eksportpotensial til resten av Europa. Da trengs starten av en sportilkobling til jernbanen litt lenger nord enn dagens avkjøring til den eksisterende tømmerterminalen. Første del av denne sportilkoblingen må lages samtidig som dobbeltsporet bygges for å forhindre at trafikken på jernbanen senere må stanses for å gjennomføre en så enkel operasjon. Utsettelse av å lage starten av sportilkoblingen vil gi ekstra og unødvendige kostnader ved enda en periode med trafikkstans og forsinkende eller tapte muligheter for viktig industri- og næringsutvikling.

Videre sier regjeringens Hurdalsplattform at regjeringen skal *«lage ein eigen transportstrategi som bidreg til meir industriell vidareforedling av skog i Noreg og reduserte klimagassutslepp»*. Det finnes få konkrete eksempler som er et så tydelig svar på dette punktet som regjeringen vil utføre, som satsingen på Sørli, hvor utvikling av flerbruksterminalen og elektrifisering samt godstilsving fra Dovrebanen til Rørosbanen er av stor viktighet.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 10.8

Tittel: Hasvallsætra Industriområde
Fra: Søndre Land Arbeiderparti

Forslag:

1. Innlandet Arbeiderparti ber om at kommunene i Gjøvikregionen og Innlandet Fylkeskommune står samlet og tilrettelegger for å styrke konkurransekraften til vår industri, slik at målsetningene om økt eksport og redusert klimautslipp kan nås!
2. Innlandet Arbeiderparti ønsker å legge til rette for etablering av areal- og kraftkrevende industri i tråd med nasjonale målsetninger. Søndre Land kommune er, i samarbeid med Raufoss Industripark og Eidisva Energi, i ferd med å regulere romslige tomtearealer langs Fv. 33 på Hasvallsætra, som vurderes som svært godt egnet til formålet.
3. For at Hasvallsætra i første omgang skal kunne nå opp i det pågående internasjonale kappløpet er det avgjørende at man lykkes med å etablere nødvendig infrastruktur. Det må stilles krav ovenfor Statnett og NVE om at disse prioriterer arbeidet med å etablere en robust kraftforsyning frem til tomta, mens Statens Vegvesen og Innlandet fylke må bidra til å etablere tilfredsstillende veg- og kryssløsninger.

4. De viktigste grep på litt lengre sikt for å styrke konkurransekraften til vårt industrimiljø er å få gjennomført en helhetlig oppgradering av RV 4 sørover mot eksportmarkedene, og etablering av en kombiterminal på Gjøvikbanen som muliggjør mer klimavennlig transport av råvarer og ferdige produkter.
5. For å gjøre Gjøvikregionen og Innlandet til et enda bedre sted å bo skal kommunene i Gjøvikregionen og Innlandet fylkeskommune i enda større grad ta del i og lære av industri- og delingskulturen i vår region, med sikte på å oppnå mer målrettet og bedre bruk av offentlige ressurser.

Begrunnelse:

Gjennom Hurdalsplattformen har regjeringen trukket opp ambisiøse mål for å utvikle Norge og bidra til å løse klimakrisen! Blant de mest sentrale målsetningene er at vi lykkes med å skape arbeidsplasser og kutte utslipp. **Målet er at Norsk eksport utenom olje og gass skal økes med 50%, mens utslippene skal reduseres med 55% innen 2030!**

Industrien har en helt sentral rolle for at vi skal lykkes med å nå disse målene. I Gjøvikregionen har vi mer enn 200 års erfaring med industrialisering og masseproduksjon, og et av landets sterkeste industrimiljøer bestående av mange innovative eksportbedrifter.

Raufoss Industripark, som ble etablert allerede i 1896, inneholder i dag mer enn 50 bedrifter med 2.500 ansatte og er en hjørnestein i vårt industrimiljø. Det omsettes årlig for vel 12 milliarder kroner med en eksportandel på mer enn 90%, primært innenfor forsvarssektoren, automotive- og annen vareproduserende industri.

Det er utviklet et sterkt og levende samarbeid mellom industrien og academia i Gjøvikregionen. Vi har eget universitet gjennom **NTNU** lokalisert på Gjøvik, **Sintef Manufacturing** på Raufoss, samt Norges største fagskole med vekt på industri.

Med **NCE Manufacturing** som det nasjonale kompetansesenteret innen material- og produksjonsteknologi, og **MTNC** som katapult og testsenter hvor næringslivet kan utvikle ny teknologi og løsninger – er Raufoss Industripark kort og godt et **«Industriens toppidrettssenter»**.

Det utøves daglig et løpende forbedringsarbeid i våre bedrifter basert på en sterk delingskultur, noe som fører til produktivitetsforbedringer i verdensklasse.

Regjeringen ønsker å legge til rette for at fremtidsrettet industri skal etablere seg i Norge. For å få til dette skal det sikres bedre rammebetingelser og at norske naturressurser – herunder rimelig fornybar kraft – forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

Det ligger meget godt til rette for nye, grønne industrietableringer i Gjøvikregionen!

Søndre Land kommune - i samarbeid med Raufoss Industripark og Eidisva Energi – er i ferd med å regulere romslige tomtearealer langs rv. 33 på Hasvallsætra, som vurderes som svært godt egnet til etablering av areal- og kraftkrevende industri i tråd med nasjonale målsetninger.

For å kunne nå opp i det pågående internasjonale kappløpet blir det avgjørende at man lykkes med å etablere nødvendig infrastruktur så snart som mulig. Dette gjelder robust kraftforsyning frem til tomte, fremtidsrettede vegløsninger og på sikt en kombiterminal på Gjøvikbanen som muliggjør mer klimavennlig transport av råvarer og ferdige produkter.

Eksportrettede industriarbeidsplasser gir positive ringvirkninger for hele samfunnet. Mange små virksomheter i utkantene er underleverandører til dagens industri, mens dagens arbeidstakere i industrien er bosatt spredt over hele Innlandet.

For å skape ny vekst i hele Innlandet og samtidig bidra til å løse klimakrisen bør kommunene i Gjøvikregionen og Innlandet Fylkeskommune gå sammen om å tilrettelegge for å styrke konkurransekraften til vårt industrimiljø!

Innstilling fra styret: Oversendes fylkestingsgruppa.

Forslag nummer 10.9

Tittel: Tollstasjon ved grensen

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes

Arbeiderparti

Forslag:

- Kapasiteten ved grensekontrollen må styrkes
- Det må bli norsk Tollstasjon på Magnor. Slik kan vi sikre at Stortingets vedtak om tollrestriksjoner faktisk blir fulgt samt at moms og andre avgifter blir kontrollert, krevet inn og at lasten blir kontrollert når det anses nødvendig

Begrunnelse

Det er pr dato ikke et eneste bemannet tollkontor på norsk side i Innlandet. Ved Magnormoen som er landets nest største grensepassering er det en ikke en egen Tollstasjon i det hele tatt. En har overlatt kontrollen av grensen til de svenske Tollmyndighetene i Eda. Svenskene på sin side har kun åpent innenfor en begrenset kontortid.

Økt kontrollapparat

Kongsvinger Tollkontor som enhet og region, er sterkt underbemannet i forhold til grensekontrollen og bør styrkes vesentlig. Kongsvinger Tollområde håndterer 28 av landets 62 grenseoverganger. I tillegg har vi titalls skogsbilveier som ikke det er noen kontroll på.

I tillegg har vi Stockholmstoget som snart kommer med 16 passeringer daglig. Kongsvinger har en bemanning som er langt lavere enn Ørje i Østfold. Dette til tross

for at antallet passeringer over grensen og beslagene i vår Kongsvingerregion er langt høyere.

Utover dette har vel alle med stor tydelighet sett at grensen også har andre funksjoner i forbindelse med pandemien. Alle varsler nå at slike forhold stadig vil dukke opp igjen. Det er da viktig at en har mannskap som kan yte god kontroll.

Grensestasjon for håndtering av eksport og import.

Magnor har ikke som i Ørje og Svinesund en egen grensestasjon på norsk side. Den svenske enheten i Eda håndterer både norsk og svensk import og eksport. Dette er ikke noen god løsning, da landene har ulik vektlegging på toll-barrierer, blant annet ved Sveriges deltakelse i EU. Ved egenhåndtering på Magnormoen vil en få en helt annen kontroll og mulighet for sikker vareførsel.

I dette ligger blant annet restriksjonene (sesongtoll) på landbruksvarer og at det at opprinnelseslandet for varen er Kina, som lett kan bli oversett fra svensk side. Her taper landet avgifter og landbruket inntekter og arbeidsplasser.

Tollvernet skal sørge for at norske landbruksvarer vi har forutsetninger for å produsere selv, ikke blir utkonkurrert av billig importert mat.

Mens det for industrivarene kun er toll på enkelte klær og andre tekstilprodukter, er tollbeskyttelsen på landbruksvarer forholdsvis omfattende. Importvernet for landbruksvarer utgjør en stor del av den samlede støtten til norsk jordbruk. Importvernet bidrar blant annet til at omsetning av norske matvarer kan skje til priser fastsatt i jordbruksavtalen. Ifølge OECDs beregninger utgjorde den samlede skjermingsstøtten om lag 10,1 mrd. kroner i 2017.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

11.0 Kommuneøkonomi

Forslag nummer 11.1

Tittel: Ja til mindre forskjeller – også mellom kommuner!

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag:

- Skatteutjevningen mellom skattesterke og skattesvake kommuner må forsterkes for å skape et mer rettferdig inntektssystem. Den ufullstendige skatteutjevningen er med på å bygge opp om og forsterke forskjeller mellom kommuner, og svekker muligheten for å finansiere likeverdige tjenester i hele landet.
- Strukturkriteriet fra kommunens inntektssystem fjernes. Dette kriteriet ble innført fra Høyrreregjeringen, og graderer basistilskuddet for å «straffe frivillige små kommuner».

- De faktiske reelle frie inntektene justert for demografi og pensjon må økes slik at kommunesektoren er i stand til å løse samfunnsoppgavene sine over tid.

Begrunnelse:

I løpet av regjeringens Solbergs tid har det blitt gjennomført flere politiske vedtak som har gitt mer sentralisering og en svekkelse av distriktene. Denne politikken må snus, men det kan ta tid. Det er derfor behov for enkle og effektive tiltak som kan rette opp deler av denne negative politikken raskt.

Flere kommuner kommer stadig dårligere ut med lav vekst i faktiske reelle frie inntekter. Samtidig er det store forskjeller mellom kommuner. Det er viktig at alle kommunene settes i stand til å ha et inntektsgrunnlag som sikrer god grunnleggende økonomi over tid.

Det er færre kommuner på ROBEK-lista, men det er mye på grunn av ekstraordinære høye skatteinntekter, lave renteutgifter og store inntekter utenfor kommunenes inntektssystem. Engangseffekter med kort varighet hjelper kommunene ut av ROBEK-lista, men gir ikke grunnlag for en stabil god kommuneøkonomi og ikke et ressursgrunnlag som sikrer et godt tjenestetilbud over hele landet. Spesielt når det kommer nye oppgaver og krav til kommunene som skal dekkes innenfor veksten av frie inntekter eller andre økonomiske endringer utenfor kommunenes inntektssystem.

Argumentet mot en sterkere skatteutjevning er at kommunene skal ha insentiver for å legge til rette for næringsaktivitet. Selv med en sterkere skatteutjevning vil kommunene med stor sannsynlighet legge til rette for næringsaktivitet som skaper arbeidsplasser.

Kommuner trenger arbeidsplasser for å kunne beholde og tiltrekke seg innbyggere. Det er ikke tilstrekkelig med god kommuneøkonomi for å få til det, men en god kommuneøkonomi hjelper arbeidet med å legge til rette for vekst i arbeidsplasser.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 11.2

Tittel: Inntektssystemet til kommunene må i større grad hensynta deltidsinnbyggere

Fra: Elverum Ap, Stor-Elvdal Ap, Åmot Ap og Trysil Ap

Forslag: Innlandet Arbeiderparti foreslår en regulering av inntektssystemet slik at det i større grad hensyntar kommunenens utgifter knyttet opp mot tjenester kommunen tilbyr sine deltidsinnbyggere.

Begrunnelse:

Dagens system for skatter og kommunale inntekter er først og fremst basert på antall faste innbyggere, og at innbyggerne bruker offentlige tjenester på det stedet de har sin registrerte adresse.

Samtidig er rettighetene til de fleste offentlige tjenester oppholdsbaserte. Det betyr at kommunene har plikt til å tilby tjenestene til personer som til enhver tid oppholder seg i kommunen.

Deltidsinnbyggere kan være studenter, vernepliktige, hytteeiere, sesongarbeidere osv og i fylket vårt er det veldig mange deltidsinnbyggere. Her går våre kommuner glipp av store inntekter til å dekke ressurskrevende tjenester som feks hjemmesykepleie, legevakt, politi osv

For mange av våre distriktskommuner med relativt lavt antall faste innbyggere og mange fritidsboliger, har den mobile bomåten stor betydning. Noen av våre kommuner har til og med flere fritidsboliger enn boliger og er i den paradoksale situasjonen at de har nedgang i de kommunale inntektene på grunn av en synkende fast befolkning, parallelt med at antall fritidsinnbyggere øker.

For storsamfunnet er veksten i antall fritidsboliger den viktigste samfunns- og næringsutviklingen som har foregått i mange distriktskommuner de siste 20-30 årene. Folk er knyttet til fritidsboligen sin. Halvparten av norske husholdninger eier eller har tilgang til en fritidsbolig. Mange bruker den mye, 70-80 døgn per år er vanlig for fritidsboliger med høy standard og helårig veitilknytning. Men myndigheten har ikke tatt utviklingen på alvor og regulert inntektssystemet deretter.

I fylket vårt er det også mange studenter og mange vernepliktige. De blir heller ikke regnet som innbyggere med mindre de skriver seg i kommunen og de fleste er kanskje heller ikke klar over lovverket med når man skal melde flytting og blir stående folkeregistrert i sin hjemkommune. Folkeregisteret følger imidlertid ikke dette opp slik at vertskommunene blir stående med store udekte utgifter knyttet til tjenestetilbudet disse har krav på.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 11.3

Tittel: Ressurskrevende tjenester

Fra: Våler Ap

Forslag:

- Innbyggerkriteriet i tilleggskompensasjonen må fjernes
- Aldersgrensen for kompensasjonsordningen må fjernes
- Innslagspunktet for kommunene må reduseres

Begrunnelse:

I Hurdalsplattformen står det «*Kommunene må sikres ressurser og handlefrihet til å løse velferdsoppgaver*».

Regjeringspartiene har herved forpliktet regjeringspartiene til å forbedre toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester.

I statsbudsjettet for 2022 foreslo Solberg-regjeringen å kutte 300 millioner kroner i toppfinansieringstilskuddet for ressurskrevende tjenester. Dette gjorde de ved å øke innslagspunktet i ordningen med 50 000 kroner utover lønnsveksten i kommunene.

Toppfinansieringsordningen er en viktig ordning for kommunene. Solberg-regjeringen har gjennom flere år kuttet i ordningen. Nå må vi stoppe den forrige regjeringens svekkelse av ordningen og gi kommunene mulighet til å yte gode tjenester til de innbyggere som har mest behov for hjelp.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 11.4

Tittel: Utbedring av ordningen med refusjon for ressurskrevende tjenester

**Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes
Arbeiderparti**

Forslag:

- Ordningen med ressurskrevende tjenester må også gjelde for brukere over 67 år
- Den kommunale egenandelen som har økt betydelig gjennom flere år må reduseres.
- Kommuner som har en særlig høy andel av ressurskrevende tjenester må få en tilleggskompensasjon uavhengig av antall innbyggere. I dag er det bare kommuner med under 3200 innbyggere som får dette.
Tilleggskompensasjonen må være basert på mottakere av tjenestetilbudet og størrelsen på kommunens utgifter sett i forhold til innbyggertallet totalt
- Ordningen bør ikke være en del av kommunens inntektssystem, men må ses i forhold til dette

Begrunnelse:

Kommunens utgifter til ressurskrevende tjenester er vesentlige og belaster kommunenes budsjetter ujevnt. I perioden fra 2013 til 2021 har den kommunale egenandelen til ressurskrevende tjenester økt mer enn lønns- og prisvekst (kommunedeflatoren). I regjeringen Solberg sitt forslag til budsjett 2022 var det igjen en estimert underdekning på 300 millioner. Tilleggsproposisjonen korrigerer underfinansiering for 2022, men det er fortsatt et stort behov for å styrke ordningen ytterligere. Konsekvensen av en underfinansiering av ordningen er at kommunene må dekke en større andel av utgiftene relatert til ressurskrevende tjenester. Dette går på bekostning av andre kommunale tjenester.

Ordningen med at kommuner med mindre enn 3200 innbyggere får en større statlige tilskudd til ressurskrevende tjenester, utvidet fra 2021, er vel og bra, men er etter utvidelsen kun for 27 kommuner. De ressurskrevende brukerne er ujevnt fordelt i kommune-Norge. På denne bakgrunn er ordningen mindre treffsikker. En ordning hvor kommunenes innbyggertall ikke ligger til grunn, men andelen mottakere av tjenestetilbudet sett i forhold til innbyggertallet totalt vil være mer utjevnende og dekkende. Det er stor variasjon i hvor stor andel brukere den enkelte kommuner har, og hvor store utgifter til ressurskrevende tjenester er per innbygger. Derfor er

ordningen viktig for de kommunene det gjelder, **og det er viktig med en tilleggskompensasjon som treffer alle kommuner og ikke kun de under 3200 innbyggere.**

Tallene fra Helsedirektoratet for 2021 viser at det var 7 829 ressurskrevende tjenestemottakere i 2020, og at antallet falt med 3.8 prosent. Denne nedgangen kan forklares: ved beregning av utgifter til den enkelte bruker ble utgiftene i 2020 lavere enn innslagspunktet. Årsakene til fallet i utgifter var lavere kommunal pensjonspremie, og lavere arbeidsgiveravgift som følge av økonomiske lettelser under første del av koronapandemien. Flere potensielle brukere av ordningen falt derfor under innslagspunktet.

Det er bra at innslagspunktet ikke økte i 2022, men ikke tilstrekkelig. Det må jobbes videre med at kommunene får dekket en større andel av sine utgifter til denne tjenesten.

Forslaget er i tråd med Hurdalsplattformen s. 33: *Gjennomgå og forbedre Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester for å sikre en bærekraftig utvikling av ordningen.*

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

12.0 Øvrige temaer

Forslag nummer 12.1

Tittel: 16-årig stemmerett ved kommune- og fylkestingsvalg

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Arbeiderpartiet ønsker å senke stemmerettsalderen ved kommune- og fylkestingsvalg fra 18 til 16 år, og med det styrke demokratiet.

Begrunnelse:

De ti siste årene har vi sett en kraftig vekst i unges politiske deltakelse, og nå er unge flinkere til å delta i organisasjoner, skrive i avisa og delta i demonstrasjoner enn voksne. Norge utmerker seg også i internasjonale undersøkelser av unges demokratiforståelse. Dette er en positiv utvikling Arbeiderpartiet støtter helhjertet. Dagens unge skal leve lengst med konsekvensene av de politiske beslutningene som fattes. De bør også få delta i de demokratiske prosessene rundt det.

16- og 17-åringer bruker stemmeretten like ofte som befolkningen ellers, og mye oftere enn andre unge velgere. Ved å sette ned stemmerettsalderen, inkluderer vi 130 000 nye mennesker i demokratiet, og gir alle et godt grunnlag for å delta i demokratiet resten av livet. Vi ser også at de folkevalgte nivåene blir mer representative, og at flere unge blir folkevalgte.

Innstilling fra styret: Oversendes stortingsbenken.

Forslag nummer 12.2

Tittel: Opprettelse av nye soningsplasser i Innlandet

Fra: Kongsvinger, Eidskog, Grue, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for å etablere flere nye soningsplasser i Innlandet.

Begrunnelse:

Det er behov for å etablere nye soningsplasser på Østlandet når Oslo fengsel avvikles. Statsbygg har vært på tomtejakt. De har sett etter tomter på minst 30 dekar, som er innenfor 40 minutters kjøring fra tinghuset. Departementet har imidlertid *ikke* satt denne grensen på 40 minutter og det er derfor viktig at man sørger for å ha Innlandet, med både Kongsvinger og Ilseng, med i prosessen ved utbygging av nye soningsplasser.

Det vil være svært samfunnsøkonomisk lønnsomt å bygge ut Kongsvinger fengsel, da dette kan skje raskt og effektivt, med høy kvalitet og med god tilrettelegging innenfor eksisterende fengselsmurer. Området er allerede tilrettelagt for utbygging ved at:

- Området er regulert
- Nye bygg kan stå ferdig i løpet av 12-18 måneder
- Det er gode grunnforhold og allerede etablert infrastruktur
- Kommunen er positiv og jobber aktivt med tilrettelegging
- Områder er godt egnet og innbyggerne støtter videre utbygging

Kongsvinger fengsel er gode på innhold og regnes for å være blant landets tre beste på sikkerhet.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslag nummer 12.3

Tittel: Økt innsats mot konspirasjonsteorier og ekkokammere

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Styrke forskningen på troen på alternative virkeligheter, ekkokammere og på konsekvensene av troen på alternative virkeligheter for de som lever nært dem som tror på disse. Behovet for og mulige verktøy for å motvirke omfanget av de som tror på konspirasjonsteorier må utredes.

Begrunnelse:

Troen på alternative virkeligheter og grupperinger som bekrefter disse alternative virkelighetene ser ut til å få et større omfang. Algoritmene til de store selskapene på nett som Google og Facebook bidrar til at de som er tilbøyelig til å tro på alternative virkeligheter, får stadige bekreftelser på det de tror på. Dette skaper utfordringer både for de som tror på alternative virkeligheter og deres nære relasjoner. 5 til 10 % av nordmenn lever tett på noen som tror mer enn litt på konspirasjonsteorier. Troen på alternative virkeligheter vanskeliggjør ofte relasjonene til familie og venner som ikke tror på det samme.

I et større bilde kan konspirasjonsteorier og ekkokammere bli et demokratisk problem. Den offentlige debatten har de senere årene hardnet, og flere politikere opplever hets. Stortingspolitikere får tilnærmet daglig tilsendt konspirasjonsteoretisk innhold med og uten trusler. Dette kan gå utover rekrutteringen til demokratiet vårt, både til å engasjere seg i den offentlige debatten, og med tanke på rekrutteringen til å bli folkevalgt. I verste fall kan det øke oppblomstringen av grupperinger som vil true vårt liberale demokrati.

Det er et behov for styrket forskning på de som tror på alternative virkeligheter for å avdekke omfanget og begrense de mulige konsekvensene av økt tro på alternative virkeligheter.

Innstilling fra styret: Oversendes redaksjonskomiteen.